

2. Jungtinio štabo viršininkui iki š. m. rugpjūčio 31 d. įnešti pataisas į Jungtinio štabo etatus ir, suderinus su Finansų, Teisiniu ir Personalo skyriais, pristatyti juos tvirtinimui.

3. Į Rusijos kariuomenės išvedimo koordinavimo skyrių paskirti: skyriaus viršininką – J. Slavinską, pervedant iš Civilinės saugos departamento; vyriausiuoju specialistu – V. Bukauską, pervedant iš Ginkluotės skyriaus; vyresniuoju specialistu – V. Gilį, pervedant iš karinės administracijos departamento;

specialistą – V. Ničajų, pervedant iš Jungtinio štabo.

4. Paskirti J. Slavinską Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotinio Rusijos kariuomenės išvedimo klausimais pavaduotoju.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotiniui Rusijos kariuomenės išvedimo klausimais S. Kneziui sudaryti ir iki š. m. rugpjūčio 30 d. pateikti tvirtinimui Priemonių planą dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos.

6. Įsakymo vykdymo kontrolę pavedu ministro pirmajam pavaduotojui komandorui E. Nazelskiui.

Ministras

A. Butkevičius

V. Tutkus

Išsiųsti: visoms KAM tarnyboms

Krašto apsaugos ministro įsakymų rinkinys 1992 m. - P. 210.

2. Pirmųjų Rusijos kariuomenės dalinių išvedimas (iki 1992 m. rugsėjo 8 d.)

2.1. Sovietinės kariuomenės Lietuvoje keliamos problemos 1990-1992 m.

1991 m. gruodžio mėn. žlugus Sovietų Sąjungai ir Lietuvoje esančiai jos kariuomenei perėjus į Rusijos Federacijos jurisdikciją, okupacinis šios kariuomenės statusas bei jos elgesys nepasikeitė. Karinė vadovybė ir toliau ignoravo Lietuvos Respublikos įstatymus, teisėtus valdžios ir valdymo institucijų reikalavimus, savivaliavo. Tai akivaizdžiai rodo toliau pateikti dokumentai.

15. Vilniaus garnizono viršininko gen. mjr. V. Uschopčiko raštas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui V. Landsbergiui, Ministrų Tarybos Pirmininkei K. Prunskienei, vidaus reikalų ministrui M. Misiukoniui ir Vilniaus merui dėl karinio parado lapkričio 7 d.

Gynybos ministerija
KARINIS DALINYS
- 22238 -
1990 m. 10 17
Nr. 1237
232018 Vilnius Liet.

LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKUI – V. LANDSBERGIUI

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOS
PIRMININKEI – K. PRUNSKIENEI

TSR LIETUVOS TSR VIDAUS REIKALŲ MINISTRUI
GENEROLUI MAJORUI MISIUKONIUI
MERUI – VILNIUS

Remiantis TSRS Prezidento M. S. Gorbačiovo Įsaku, 1990 metų lapkričio mėn. 7 d. 10 val. įvyks Vilniaus garnizono kariuomenės karinis paradas.

Prašau Jūsų užtikrinti viešąją tvarką tuo metu, kai į gatves bus išvesta kariuomenė ir vyks karinis paradas.

Parado vieta – V. I. Lenino aikštė (GEDIMINO prospektas).

VILNIAUS GARNIZONO VIRŠININKAS
GENEROLAS MAJORAS

V. USCHOPČIK

1990 metų spalio mėn. 17 d.

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 10. - L. 323.

16. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimas „Dėl karinių paradų rengimo Lietuvos Respublikoje“

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS NUTARIMAS

Dėl karinių paradų rengimo Lietuvos Respublikoje

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

1. Nustatyti, kad kariniai paradaai Lietuvos Respublikos teritorijoje gali būti rengiami tik Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo leidimu.
2. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas sprendimą dėl šių paradų rengimo priima pagal miestų ir rajonų valdybų teikimus.
3. Nutarimas įsigalioja nuo jo priėmimo dienos.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas*

B. Kuzmickas

Vilnius, 1990 m. spalio 23 d. Nr. 1-698

Valstybės žinios, 1990, Nr. 31–756

17. Humanistinės Rusijos partijos rezoliucija „Dėl kritinės padėties Lietuvos Respublikoje“. 1990 m. gruodis

Versta iš rusų kalbos

TSRS RYŠIŲ MINISTERIJA
Iš Leningrado Nr. 1 /7516 8/1 val.

FOTOTELEGRAMA
1800/7 tarn. atž. -1-

TSRS Prezidentui
Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkui

REZOLIUCIJA

„Dėl kritinės padėties Lietuvos Respublikoje“

Š. m. gruodžio mėn. 19 d. Klaipėdoje (Lietuvos Respublika) įvestas ginkluotas miesto patruliavimas. Į Kremlių siunčiami reikalavimai Lietuvoje įvesti prezidentinį valdymą. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas pareiškia apie tai, kad kuriami savanoriški savigynos būriai.

Liūdna pastarųjų metų patirtis parodė, kad centrinių organų įsikišimas sąlygoja neišvengiamą konfliktą, kurio metu žūsta nekalti žmonės.

Atkreipdama Lietuvos vadovybės dėmesį į neleistinus reakcingų jėgų, gilinančių konfliktą tarp vietos gyventojų ir armijos, veiksmus respublikoje, objektyviai stabdančius Lietuvos nepriklausomo valstybingumo vystymąsi, Humanistinė Rusijos partija reikalauja imtis skubių priemonių:

1 – dėl Sovietinės Armijos veiksmų, nesusijusių su jos tiesioginių funkcijų – šalies gynybos nuo užsienio priešų – vykdymu;

2 – dėl Sovietinės Armijos veiksmų, kurstančių įtampą Lietuvos Respublikoje;

3 – dėl derybų su teisėta Respublikos vyriausybe nustatant Sovietų Armijos daliinių ir padalinių statusą Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat visus jų ir karių šeimų buvimo šioje teritorijoje aspektus.

HRP Pirmininkas

Bogomolov V. V.

Parašą patvirtino

Organizacijos steigėjos pirmininkas

Černyšev I. V.

LRSA. – F. 2.- Ap. 6.- B. 11. - L. 308.

18. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimas „Dėl priemonių Lietuvos Respublikai ginti“. 1991 m. sausio 12 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
NUTARIMAS**

Dėl priemonių Lietuvos Respublikai ginti

Nepaisydamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. sausio 11 d. protesto notos Tarybų Sąjungos Vyriausybei, TSRS reguliariosios ginkluotosios pajėgos sausio

11–12 d. toliau plėtė savo operacijas. Buvo ginklu užgrobiami bei niokojami valstybiniai objektai ir teisėsaugos įstaigos, blokuojami keliai, transportas ir ryšiai. Yra žuvusių, sužeistų ir pagrobtų.

Įvertindama įvykių pobūdį ir mastą, Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

1. Vertinti Tarybų Sąjungos veiksmus prieš Lietuvos Respubliką kaip atvirą karinę agresiją, kuri turi būti nedelsiant nutraukta.

2. Pavesti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui kartu su Vyriausybe sudaryti Lietuvos Respublikos laikinąją gynybos vadovybę, kurios sudėtį ir statusą tvirtina Aukščiausioji Taryba.

3. Pažymėti, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ir krašto apsaugos padaliniai svarbiausiųjų valstybinių objektų užpuolimo atvejais turi teisę priešintis bet kuriam užpuolikui.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. sausio 12 d.

Nr. I-934

Valstybės žinios, 1991, Nr. 3-56

19. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos laikinosios gynybos vadovybės sudarymo“. 1991 m. sausio 13 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS NUTARIMAS

Dėl Lietuvos Respublikos laikinosios gynybos vadovybės sudarymo

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

1. Sudaryti šios sudėties Lietuvos Respublikos Laikinąją gynybos vadovybę (LGV):

V. LANDSBERGIS,

A. ŠIMĖNAS,

Z. VAIŠVILA,

A. BUTKEVIČIUS,

V. ZABARAUSKAS,

M. LAURINKUS,

R. OZOLAS,

A. ABIŠALA.

2. LGV vadovauja Lietuvos Respublikos fizinės (karinės), politinės, informacinės ir kitos gynybos veiksmams, kol TSR Sąjungos užpuolimas ir karas prieš Lietuvą nebus nutrauktas.

3. LGV atskaitomąja Aukščiausiajai Tarybai ir sudaro Lietuvos Respublikos gynyimo struktūras bei koordinavimo grupes.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. sausio 13 d.

Nr. I-936

Valstybės žinios, 1991, Nr. 3-58

20. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos protesto telegrama SSRS
Prezidentui M. Gorbačiovui. 1991 m. sausio 18 d.

Versta iš rusų kalbos

VYRIAUSYBINĖ

TSRS PREZIDENTUI
M. GORBAČIOVUI
TSRS AUKŠČIAUSIAJAI TARYBAI

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
P R O T E S T A S

LIETUVOJE TĘSIASI TSRS GINKLUOTŪJŲ PAJĖGŲ SIAUTĖJIMAS. Š. M. SAUSIO MĖN. 17 D. MAŽDAUG 22 VALANDĄ VILNIAUS-KAUNO KELYJE GINKLUOTI KARIAI SULAIKĖ LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS DEPUTATĄ V. POVILIONĮ IR, GRASINDAMI JAM GINKLU, ĮSAKĖ IŠEITI IŠ AUTOMOBILIO, PAKELTI RANKAS IR ATSISTOTI KELKRAŠTYJE. GINKLUOTI KARIAI, VADOVAUJAMI SOVIETŲ ARMIJOS KARININKO, TYČIOJOSI IŠ DEPUTATO, KURIS JIEMS OFICIALIAI PRISISTATĖ, GRASINO GINKLU IR PRALAIKĖ DAUGIAU NEGU DVI VALANDAS ŠALTYJE SU IŠKELTOMIS AUKŠTYN RANKOMIS. VĒLIAU DEPUTATAS V. POVILIONIS KARTU SU KITAIŠ ASMENIMIS, TAIP PAT SULAIKYTAIS NETEISĖTAI (TARP JŲ IR VIDAUS REIKALŲ DARBUOTOJAIŠ), BUVO NUVEŽTAS Į VILNIAUS MIESTO KARINĖ KOMENDANTŪRĄ IR PALEISTAS IŠ TEN TIK PO RYZTINGŲ DEPUTATO PROTESTŲ. NETEISĖTAI SULAIKĖ V. POVILIONĮ IR TYČIOJĖSI IŠ JO TSRS GINKLUOTŪJŲ PAJĖGŲ KARIAI ATSIŠAKĖ PRISISTATYTI.

VISIŠKAI AKIVAIZDU, KAD TOKIE JUMS PAVALDŽIŲ TSRS GINKLUOTŪJŲ PAJĖGŲ VEIKSMAI PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS DEPUTATĄ ŠIURKŠČIAI PAŽEIDŽIA TARPTAUTINĖS TEISĖS NORMAS, GARANTUOJANČIAS DEPUTATO NELIEČIAMYBĖ.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOJI TARYBA ATKREIPIA JŲSŲ DĖMESĮ Į TAI, KAD TSRS GINKLUOTŪJŲ PAJĖGŲ KARIAI NIOKOJA UŽGROBTUS PASTATUS, PLĖŠIKAUJA JUOSE, DAUGELYJE LIETUVOS VIETŲ BLOKuoja TRANSPORTO JUDĖJIMĄ, SULAIKO IR NUGINKLUOJA ATLIEKANČIUS TARNYBINES PAREIGAS VIDAUS REIKALŲ DARBUOTOJUS, YRA TIKRINAMI PILIEČIŲ DOKUMENTAI, ATLIEKAMOS ASMENŲ KRATOS, GROBIAMI JAUNUOLIAI, VYKDOMI KITI NETEISĖTI VEIKSMAI, KURIE PAŽEIDŽIA VISŲ PRIPAŽINTAS ŽMOGAUS IR PILIEČIO TEISES IR LAISVES. VISA TAI VISIŠKAI NESUDERINAMA NE TIK SU LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMAIS, BET NET IR SU TSRS ĮSTATYMAIS.

TOKIAIS TSRS GINKLUOTŪJŲ PAJĖGŲ VEIKSMAIS SIEKIAMA SUKELTI ĮTAMPĄ VISUOMENĖJE, PAŽEISTI JOS RIMTĮ, IŠPROVOKUOTI NERAMUMUS, PATEISINTI ŠIURKŠČIOS KARINĖS JĖGOS PANAUDOJIMĄ IR BEGINKLIŲ ŽMONIŲ ŽUDYNES.

VISI ŠIE VEIKSMAI TSRS GINKLUOTŪJŲ PAJĖGŲ ATLIEKAMI MOTYVUOJANT NEVA JŲ PAČIŲ ĮVESTA KOMENDANTO VALANDA, NETURINČIA JOKIO TEISINIO PAGRINDO.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOJI TARYBA REIŠKIA RYŽTINGĄ PROTESTĄ PRIEŠ ŠIURKŠČIĄ SAVIVALEĮ IR NETEISĖTUS VEIKSMUS PRIEŠ DEPUTATĄ V. POVILIONĮ IR KITUS LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJUS.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOJI TARYBA PAREIŠKIA, KAD VISA ATSAKOMYBĖ UŽ TSRS GINKLUOTŪJŲ PAJĖGŲ VEIKSMUS IR JŲ PASEKMES TENKA TAM, KAS DAVĖ NURODYMĄ IR ĮGYVENDINO KARINĘ AGRESIJĄ PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKĄ IR TOLIAU JĄ ESKALUOJA.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Vilnius, Gedimino pr. 53
1991 01 18
Nr. ____

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Sekretorius*

L. Sabutis

LRSA. - F. 2.- Ap. 6. - B. 20. - L. 41-42.

21. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimas „Dėl Valstybinės komisijos TSRS ginkluotųjų pajėgų nusikaltimams, padarytiems Lietuvoje 1991 m. sausio 11–13 d., ištirti. 1991 m. sausio 15 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS NUTARIMAS

Dėl Valstybinės komisijos TSRS ginkluotųjų pajėgų nusikaltimams, padarytiems Lietuvoje 1991 m. sausio 11–13 d., ištirti

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

1. Sudaryti tokios sudėties Valstybinę komisiją TSRS ginkluotųjų pajėgų nusikaltimams, padarytiems 1991 m. sausio 11–13 d. ir toliau tebedaromiems Lietuvoje, ištirti:
Gediminas VAGNORIUS (pirmininkas),
Kazimieras MOTIEKA (pirmininko pavaduotojas),
Pranas KŪRIS,
Juozas OLEKAS,
Artūras PAULAUSKAS,
Jonas PRAPIESTIS,
Zigmas VAIŠVILA.
2. Pavesti šiai Komisijai sudaryti reikalingas pagalbines struktūras.
3. Nutarimas įsigalioja nuo jo priėmimo dienos.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. sausio 15 d.
Nr. 1-951

Valstybės žinios, 1991, Nr. 3-75.

22. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimas „Dėl okupacinės kariuomenės padarytų nuostolių Lietuvos Respublikos ūkiui ir gyventojams“. 1991 m. sausio 18 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
NUTARIMAS

Dėl okupacinės kariuomenės padarytų nuostolių Lietuvos Respublikos ūkiui ir gyventojams

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

Pavesti Lietuvos Respublikos miestų ir rajonų savivaldybėms registruoti ir įvertinti okupacinės kariuomenės padarytus nuostolius Lietuvos Respublikos ūkiui ir gyventojams pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą tvarką.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. sausio 18 d.

Nr. I-962

Valstybės žinios, 1991, Nr. 3–83

23. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo raštas TSRS Aukščiausiosios Tarybos atstovui Georgijui Stanislavovičiui Tarazevičiui. 1991 m. sausio 24 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PREZIDIUMAS

TSRS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS ATSTOVUI
GEORGIJUI STANISLAVOVIČIUI TARAZEVIČIUI

Reikšdamas savo dėkingumą, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas prašo Jus oficialiai išaiškinti, ar TSRS Prezidiumas ir Vyriausybė ketina pašalinti TSRS ginkluotųjų pajėgų neteisėtų veiksmų, ypač įvykdytų pradedant 1991 m. sausio 11 diena ir tebetęsiamų iki šiol Lietuvos Respublikoje, pasekmes.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas kaip ir visi Lietuvos piliečiai norėtų žinoti, ar tarybinė Vyriausybė ketina:

– už tarybinės kariuomenės siautėjimus patraukti baudžiamojon atsakomybėn pareigūnus, kurie davė įsakymus taip veikti;

– nedelsdama atlaisvinti visus užgrobtus objektus ir grąžinti juos Lietuvos Vyriausybei;

– neatidėliodama išvesti iš Lietuvos Respublikos TSRS desantininkų ir vidaus kariuomenės dalinius;

– duoti būtinus nurodymus, kad Tarybinės armijos kariuomenės daliniams, dislokuotiems Lietuvos Respublikos teritorijoje, būtų nustatytas karinių bazių režimas.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. sausio 24 d.

LRSA. - F. 2.- Ap. 6.- B. 20.- L. 57.

24. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko V. Landsbergio raštas SSRS Prezidentui M. Gorbačiovui. 1991 m. sausio 29 d.

Versta iš rusų kalbos

1991 m. sausio mėn. 29 d.

Gerbiamas Prezidente,

remdamasis nuostata, kad žmonių ir šalių santykiuose didėjanti įtampa negali būti valstybės veikėjų tikslas, noriu prašyti Jus panaudoti Jūsų valdžią ir įtaką kariškiams, kad dėl jų požiūrio į Lietuvos civilius gyventojus nebūtų kasdien žiauriai mušami sulai-kytieji ir net šaunamaisiais ginklais sužeidžiami žmonės. Kariškiams niekas negrasina, o jų patruliavimo būdai kelia grėsmę visuomenei, be to, jų pobūdis yra ižeidžiamai provo-kacinis. Dėl to aš prašau Jūsų specialaus potvarkio, kad TSRS vidaus reikalų ministro ir TSRS gynybos ministro įsakymas Nr. 493/513 nebūtų vykdomas Lietuvoje. Priešingi veiksmai – įsakymo vykdymas – reikštų sąmoningą kursą į įtampos didinimą.

Mes niekada neatsisakydavome konkrečia forma aptarti su suinteresuota šalimi Lietuvos Respublikos valdžios įstatymus ir nutarimus, kurie vienaip ar kitaip susiję su sovietų karių gyvenimo Lietuvoje sąlygomis, kad nekiltų nuoskaudų ir neteisingų inter-pretacijų; tam tikri klausimai būdavo išsprendžiami. Tas pats pasakytina ir apie kitus ginčytinus klausimus.

Tačiau tam, kad prasidėtų normalus politinis dialogas, reikia, kad būtų tam tikras atitolinimas nepolitinių jėgų, siekiančių jėgos metodu. Tam pasitarnautų: nedelsiant įgy-vendintas OMON'o būrio, pasižyminčio tokiomis pat kaip Rygoje teroristinėmis manie-romis, išvedimas iš Lietuvos, Vilniaus garnizono viršininko V. Uschopčiko pakeitimas labiau viską pasveriančiu ir išmintingu kariuomenės vadu, užgrobtų valstybinių radijo ir televizijos pastatų perdavimas Lietuvos VRM apsaugai.

Tokios Jūsų geros valios apraiškos būtų sutiktos Lietuvoje su palengvėjimu ir vil-timi, kad niūrus prievartos sausis traukiasi į praeitį.

Su tokia pat viltimi

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

LRSA. - F. 2. - Ap. 6. - B. 20. - L. 67-68.

25. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko ir Ministro Pir-mininko pareiškimas dėl Rusijos kariuomenės veiksmų. 1991 m. vasario 7 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKO IR MINISTRO PIRMININKO
P A R E I Š K I M A S

Artėjant visuotinei Lietuvos gyventojų apklausai – plebiscitui, konstatuojame ne-leistiną TSRS karinių jėgų kišimąsi. Iš karinių malūnsparnių mėtomi lapeliai, kuriais ne-žinomas „piliečių komitetas“ agituoja nedalyvauti plebiscite, nors dislokuota Lietuvos teritorijoje TSRS kariuomenė neturi jokios teisės talkinti tokiems anonimų veiksams.

Ligi šiol neatšauktas TSRS karinis patruliavimas Lietuvos miestuose ir keliuose; nuo vasario 10 d., kai bus skaičiuojami balsai, yra paskelbti kariniai manevrai; šie ir kiti kariškių veiksmai daro neleistiną spaudimą, bauginantį poveikį piliečiams. Didelė kliūtis informacijai yra ir tebesitęsiantis Televizijos ir radijo bei Spaudos rūmų užgrobimas, dėl ko visa kaltė šiuo metu tenka TSRS vidaus reikalų ministerijos kariuomenei. Be to, šis užgrobimas naudojamas dezinformacijai, bauginančiai agitacijai prieš laisvą piliečių valios išreiškimą. Tokia pačia neleistina kišimosi veikla užsiima televizijos ir radijo stotys Lietuvoje dislokuotuose TSRS kariniuose daliniuose. Visu tuo siekiama daryti negiamą poveikį plebiscito rezultatams. Protestuodami prieš tokius TSRS ginkluotųjų pajėgų veiksmus, atkreipiame Lietuvos Respublikos Generalinės Prokuratūros, taip pat tarptautinių teisinių organizacijų dėmesį į nurodytas veikas ir siūlome duoti joms atitinkamą teisinį įvertinimą.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Lietuvos Respublikos Ministrų Tarybos Pirmininkas

G. Vagnorius

Vilnius, 1991 m. vasario 7 d.

LRSA. - F. 2. - Ap. 6. - B. 20.- L. 90

26. 1992-04-05–1992-04-09 įvykių suvestinė

ĮVYKIŲ SUVESTINĖ 1992 04 05 09:00 iki 1992 04 09 09:00

11:35 Pranešė Kupiškio komendantas:
Kupiškio kariniame dalinyje paruošta aikštelė malūnsparnio nutūpimui.
12:36 Į Kupiškį atskrido malūnsparnis. 11:35 į jį buvo pakrauta dėžė 2 m/1,80.
13:34 Pranešė Klaipėdos komendantas Norkus:
Priimtas karininkų sprendimas, kad lips į tankus ir važiuos į Vilnių iš Klaipėdos ir Telšių. Už pasekmes jis neatsako.
15:20 Pranešė SKAT budintis:
Iš Klaipėdos „raudonųjų“ kareivinių išvažiavo 1 autobusas ir 2 URAL. Autobuse buvo 30 ginkluotų kareivių, paskui autobusas grįžo su 5 kareiviais.
15:35 Pranešė SKAT budintis:
Kėdainių aerodrome stovi užvesti 2 IL-76.
Kauno desantinė divizija ginkluojama. Karmėlavos aerodrome užvesti 2 IL-76.
Šiaulių aerodrome stovi užvestas IL-76 su desantininkais.
16:04 Pranešė Šiaulių komendantas Orentas:
Į Šiaulių aerodromą IL-76 atskrido aukštas karinis pareigūnas.
18:54 Dar kartą patikslino Šiaulių komendantas Orentas:
Atskrido oro armijos vadas, aerouoste jokių desantininkų nebuvo.
16:27 Iš Sąjūdžio būstinės pranešė Ambrazas:
Gautas pranešimas iš gyventojos, kad Antakalnio raj. esančiame kariniame dalinyje kareiviai ginkluojami ir sėda į mašinas.
16:38 Pranešė Klaipėdos komendantūra:
Divizijos štabo kareiviai su visa ekipiruote ir su šalmais. Tankų pulke „raudono-

siose“ kareivinėse tankai išrikiuoti, kareiviai ant tankų su šautuvais. Tankų vartai atplėsti, pirmas tankas išlindęs į gatvę.

16:57 Pranešė Šiaulių komendantas Orentas:

Telšių jūrų pėstininkų kadruotas pulkas išrikiavo keturis tankus T-72, keturis BTR-2, keturis dengtus sunkvežimius URAL ir vieną benzovežį.

Komendantas Orentas nusiuntė atsakymą į ultimatumą pulko vadovybei, kad, jeigu mėgins išvažiuoti į kelius, bus išsprogdinti.

17:34 Pranešė Kauno komendantas Vilkelis:

Kad buvo susisiekęs su Kauno SA komendantu, jis pasakė, kad gauta žinia iš Baltijos laivyno, jog situacija praktiškai nekontroliuojama. SA karininkai sunerimę, ir dėl artėjančių ir gresiančių pasekmių jie neatsakys.

18:38 Pranešė Kauno komendantas Vilkelis:

Kad jo pavaduotojas kartu su desantinės divizijos štabo viršininku Orlovu apvažiavo visus dalinius, asmeniškai įsitikino, kad parengties nėra.

Pasirodo, kad Kauno SA komendantas pajuokavo. Vilkelis pareikalavo oficialaus pasiaiškinimo.

19:22 Pranešė SKAT:

Gauta žinia, kad iš Klaipėdos „raudonųjų“ kareivinių išvažiavo 4 tankai į miesto teritoriją, blokavo pagrindinį eismą į Palangos pusę.

19:35 Pranešė Klaipėdos pakrančių apsaugos vado pav.:

Pabaltijo laivyno vadas adm. Jegorov davė įsakymą grįžti tankams atgal.

19:41 Tankai grįžo atgal. Stovi iš savo teritorijos iškišę vamzdžius į miesto pusę.

19:45 Pranešė Kauno SKAT budintis:

Iš Kėdainių aerodromo per atsarginį išvažiavimą bando išvažiuoti VAI GAZ-66, po miestą važinėja ZIL-131 su kulkosvaidžiu ant borto, mieste yra daugiau važinėjančių mašinų su ginkluotais kareiviais. Atskrido 7 transportiniai IL-76.

19:46 Pranešė Marijampolės komendantūros budintis:

Mašina GAZ-66 važinėja po miestą, 5 kareiviai su racijomis sėdo į miesto autobusą ir nuvažiavo į g/s.

20:00 Pranešė Kauno SKAT budintis:

naktį iš 7 d. į 8 d. į Ruklą atvyko 23 BMD.

Šiandien 19:30 ties Kaišiadoriais pastebėtas MI-16 nuskrido link Vilniaus.

20:05 Pranešė Kauno SKAT budintis:

Nuo Kėdainių į Cinkiškių dalinį įvažiavo 3 mašinos su kareiviais.

20:19 Pranešė Klaipėdos komendantūros budintis:

Mieste mėtomi lapeliai su ultimatumu, lapelio turinys bus atsiųstas faksu.

20:37 Pranešė SKAT budintis:

Nuo Šernų gyvenvietės link Klaipėdos važiuoja 9 dengti ZIL-130. Prie Šernų gyv. tilto stovi žalios spalvos ŽIGULIS, v/n k4854, mašinoje sėdi du karininkai.

21:35 Praneša Norkus:

Kariškiai baigė derybas. Černychas susiskambino su savo operatyviniu budinčiu ir perdavė, kad išvyksta su savo karininkais į Kaliningradą.

21:45 Praneša Šiaulių komendantūros budintis j. ltn. Gariuonis:

Jam pranešė iš Telšių Kojelis, kad Telšių kariniame miestelyje neramu, kareiviai apginkluoti koviniais šaudmenimis. 21:20 6 BTR, 2 sunkvežimiai užsipildė daug degalų ir grįžo. Dalinyje sujudimas, pilna karinė parengtis.

22:05 Pranešimas iš Klaipėdos:

Su kariškiais susitarta. Karinė parengtis atšaukta. Technika angaruose.

22:15 Telšių komendantūros budintis pranešė:

Technika stovi pulko teritorijoje, kariškiai pradėjo skirstytis po namus.

00:48 Pranešė Panevėžio komendantūros budintis Damanskas:

Kad Panevėžyje į dislokuotą transporto aviacijos pulko teritoriją įvažiavo 4 KRAZ benzovežiai, v/n 4790, 4797, 4793, ketvirto numeriai nežinomi. Benzovežiai 20 t talpos.

08:04 Pranešė Marijampolės komendantūros budintis Gudaitis:

Gavo informaciją iš Marijampolės SKAT'o budinčio Baniulio. Apie 07:00 ryto 2 kuopos desantininkų iš g/s išvažiavo link Kauno. Vežėsi dėžes su šaudmenimis ir ginklais. Manoma, kad važiuoja į Kazlų Rūdą šaudyti.

1992 04 06

Vilkaviškio pasienio užkardos Kybartų poste buvo sulaikytas SA kareivis, priklausančias k/d 59333, iš kurio atimta 9 kg 600 g trotilo. 160 signalinių raketų, 30 AKM šovinių. Kareivis dokumentų neturėjo.

1992 04 11

1) Šiauliuose buvo sulaikytas URAL-as 4720, važiuojantis iš Rygos k/d 62411, kuriame važiavo trys kariškiai. Leidimų pravažiuoti neturėjo.

2) Kaune iš Viliampolės į geležinkelio stotį išvyko 2 GAZ-66, pilni apsiginklavusių kareivių. Kariškiai buvo su šalmais ir neperšaukamomis liemenėmis.

1992 04 12

Šakių pasienio užkardoje pastebėta, kad link Kauno buvo vežamos 6 geležinkelio platformos su stambaus kalibro pabūklais.

27. Krašto apsaugos ministerijos raštas Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos pažeidimų. 1992 m. balandžio 15 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA**

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

Totorių 25/3, 2001 Vilnius

1992 04 15 Nr. 02-1043

Į 1992 03 16 Nr. 26-6291

Informuojame Jus, kad šių metų kovo mėnesį 14 kartų buvo pažeista Lietuvos Respublikos valstybinė siena pasienio ruože su Lenkijos Respublika, saugoma šešių sovietinių pasienio užkardų.

1992 m. kovo mėn. 14 dieną apie 18.30 buvo pažeista Lietuvos Respublikos valstybinė siena, saugoma 18 sovietinės užkardos ruože (pasienio ženklas Nr. 1935). Iš Lietuvos Respublikos į Lenkijos Respubliką buvo pervaryti arkliai. Sulaikė Lenkijos valstybės pasieniečiai.

1992 m. kovo mėn. 18 dieną apie 18.00 val. buvo pažeista Lietuvos Respublikos valstybinė siena, saugoma 19 sovietinės užkardos ruože (pasienio ženklas Nr. 1915). Pažeidėjai ir žmonių skaičius neaiškūs. Buvo perkirtos vielos, bet pažeidėjai neįėjo į Lenkijos Respublikos teritoriją.

1992 m. kovo mėn. 15 dieną 15.30 val. buvo pažeista Lietuvos Respublikos valstybinė siena, saugoma 22-os sovietinės užkardos ruože (pasienio ženklas Nr. 1829). Pažeidėjai – Indijos piliečiai.

Kovo 18 d. tos pačios užkardos ruože buvo pažeidimas – sulaikyti 2 Pakistano piliečiai, bandę pereiti Lietuvos Respublikos sieną.

Iš turimų duomenų ir žvalgybos informacijos galima daryti išvadas, kad tarptautinės kontrabandinės grupuotės bando organizuoti nelegalius kontrabandos kelius ir ieško silpnai saugomų pasienio ruožų kontrabandos perdavimui ir gabenimui.

Šitie atvejai rodo, kad Lenkijos–Lietuvos Respublikos valstybinė siena yra lengvai pažeidžiama ir kad sovietų pasieniečiai nepajėgūs užtikrinti Lietuvos Respublikos valstybinės sienos saugumo.

Iki šio laiko pasienio apsaugos žvalgybos tarnyba neturi sukūrusi operatyvinių pozicijų pasienio rajonuose.

Būtų tikslinga Lazdijų ir Kalvarijos pasienio užkardoms saugoti pasienį patruline tarnyba ir tarnybą vykdyti mobiliais patruliais.

Taip pat būtų tikslinga, kad sovietų pasieniečiai perduotų užkardas – Vartelių (17 užkarda), Trumpalių (19 užkarda), Pazapsių (22 užkarda) – pilnai Lietuvos Respublikos pasieniečių kontrolei, o Reketijos (18 užkarda), Galinių (20 užkarda), Akmenių (21 užkarda) užkardose būtų organizuota tarnyba kartu su sovietų pasieniečiais.

Be to, būtina spręsti techninių ir ryšių įrengimų perėmimą Lietuvos Respublikos pasienio užkardose, besiribojančiose su Lenkijos Respublika.

Ministras

A. Butkevičius

P. Dragūnaitis, 22 74 51

LRVKA. - f. 4. - Ap. 3. - B. 701. - L. 25-26.

28. Krašto apsaugos ministerijos raštas Užsienio reikalų ministerijai dėl neteisėto Rusijos kariuomenės papildymo nauju kariniu kontingentu. 1992 m. balandžio 21 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Užsienio reikalų ministrui

1992 04 21 Nr. 02-1081

Dėl neteisėto Rusijos kariuomenės papildymo nauju kariniu kontingentu

Gaunama informacija rodo, kad Rusijos kariuomenė, laikinai dislokuota Lietuvos Respublikos teritorijoje, nelegaliai papildoma nauju kariniu kontingentu. Šiam tikslui naudojamos ir apgaulingos priemonės, bandant pradėtą papildymą pavaizduoti kaip grįžtančias iš komandiruotės kareivių grupes ir panašias.

Pažeidžiant š. m. sausio 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 13p, balandžio 15 d. į pakrančių apsaugos pulką Telšiuose atvyko 24 kareiviai iš karinės dalies 39864, dislokuotos Borisove (Baltarusija). Balandžio 17 d. Šiauliuose sulaikyta ir išsiųsta už Lietuvos Respublikos ribų iš ten pat vykstanti į pavaldžius 3 kranto apsaugos divizijos dalinius 12 kareivių grupė. Šešiais kareiviais, atvykusiais iš Kazachstano, papildoma

dyta karinė dalis 06965 Panevėžyje. Balandžio 14 d. geležinkelio ruože Rokiškis–Panevėžys buvo pastebėta vykstančių keleiviniu traukiniu kariškių grupė.

Atsižvelgiant į minėtus faktus, Krašto apsaugos ministerija suaktyvino veiklą, vykdančią Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą šiuo klausimu. Nežiūrint to, numatytos priemonės dėl užkirtimo kelio jau vykstančiam Rusijos kariuomenės Lietuvoje papildymui nauju kariniu kontingentu nepakankamos. Todėl siūlome Užsienio reikalų ministerijai paruošti Lietuvos Respublikos Vyriausybės notą dėl jau vykstančio Rusijos kariuomenės Lietuvoje papildymo nauju kariniu kontingentu neteisėtumo. Notoje būtų tikslinga paminėti, kad karinių junginių (atskirų dalių) vadai, pažeidę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą, bus traukiami atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos įstatymus arba išsiunčiami už Lietuvos ribų, kaip nepageidautini asmenys. Atvykstantis naujas karinis kontingentas bus sulaikomas ir išsiunčiamas iš Lietuvos, o surišta su tuo išlaidų sąskaita bus pateikiama Rusijos Federacijos Vyriausybei.

Ministras

A. Butkevičius

V. Tutkus, 61 52 47

KAA. - F. 2. - Ap. 1. - B. 46. - L. 87-88.

29. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. balandžio 13–19 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37

Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 04 21 Nr. 13/114

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. balandžio 13–19 dienomis

Balandžio 14 d. apie 12 val. 30 min. Utenos miestu Daugpilio kryptimi pravažiavo 30 NVS karinių automašinių kolona, kurią lydėjo karinė autoinspekcija.

Balandžio 15 d. apie 8 val. 30 min. Utenos miestu Daugpilio kryptimi pravažiavo 8 NSV karinių automašinių kolona, kurią lydėjo karinė autoinspekcija.

Balandžio 15 d. apie 19 val. į Telšių garnizono karinius dalinius, dislokuotus Telšių mieste, atvyko 45 naujokai.

Balandžio 15 d. apie 19 val. 10 min. nuo Zarasų per Utenos miestą link Kauno pravažiavo, karinės autoinspekcijos lydimą, NVS karinių automašinių kolona, kurią sudarė: 5 bortinės „Kraz“ tipo, 3 bortinės „Ural“ tipo ir 2 dengtos „GAZ-66“ automašinos.

Balandžio 17 d. 18 val. 50 min. Panevėžio miesto policijos komisariatas iš Panevėžio apskrities krašto apsaugos komendantūros telefonu gavo pranešimą, kad traukiniu „Maskva–Kaliningradas“ važiuoja sovietinių kariškių grupė. Minėtas faktas buvo patikrintas. Šio traukinio 5 vagonė į Kaliningrado miestą važiuo 34 Maskvos aviacijos mokyklos kursantai ir juos lydintis majoras.

Balandžio 19 d. 15 val. 40 min. per Utenos miestą, keliu Daugpilis–Marijampolė, pravažiavo 13 NVS kariškių automašinių kolona.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA. - F. 4. - Ap. 3. - B. 697. - L. 27-28.

30. Sovietinės kariuomenės autotransporto judėjimo Alytaus, Kauno, Marijampolės ir Prienų zonose suvestinė. 1992 m. balandžio 21–26 d.

Sovietinės kariuomenės autotransporto judėjimo Alytaus, Kauno, Marijampolės ir Prienų zonose S u v e s t i n ė

Eil. Nr.	Data ir pranešimo laikas	Kas pranešė	Įvykio aprašymas
1	2	3	4
1.	1992 04 21 16.20	Informacinis skyrius	Kazlų Rūdos aerodrome nusileido 3 lėktuvai IL-76. Prielaida – naujokų papildymas.
2.	1992 04 21 17.30	Kauno rinktinės vado pavaduotojas	Iš Kazlų Rūdos išskrenda 300 naujokų desantininkų.
3.	1992 04 22 8.36	Alytaus rinktinės budintis	Iš Alytaus Kauno link išvažiavo 7 sunkvežimiai (iš jų 3 GAZ-66), pilni kareivių desantininkų. Vienas sunkvežimis sugedo, sustojo Alytaus miesto riboje.
4.	1992 04 22 13.00	Iš Kazlų Rūdos	Į Kazlų Rūdos aerodromą atvyko grupė aukštų karininkų, tarp jų vienas generolas.
5.	1992 04 22 12.15	Iš Kazlų Rūdos	Virš Alytaus skraido kariškas malūnsparnis Mi-17. Gauta informacija, kad iš Maskvos bus gautas įsakymas išardyti šalutinį pakilimo taką aerodrome, išimti apie 15 plokščių.
6.	1992 04 22 15.00	Kauno rinktinės budintis	Sulaikyta automašina su kareiviais desantininkais. Iš Kauno buvo nuvykusi į Kazlų Rūdą ir grįžo atgal. Patikrinus nustatyta, kad jaunų kareivių nėra.
7.	1992 04 22 16.30	Iš Marijampolės rinktinės	Aplinkiniais miško keliais iš Kazlų Rūdos dalis naujokų pervežta į Alytų.

Eil. Nr.	Data ir pranešimo laikas	Kas pranešė	Įvykio aprašymas
1	2	3	4
8.	1992 04 22 15.00	Iš Garliavos	Sustabdytas Kazlų Rūdos–Pažerių keliu važiuojanti ZIL-131 N81-76 AC su 15 kareivių be karinių bilietų. Vyr. majoras Klimovas pateikė kelionės lapą. Dalinio Nr. 02291 vadas papulkininkis Ptčininas aiškino, kad važiuoja iš mokymų ar darbų.
9.	1992 04 22 18.30	Višakio Rūda	Iš Višakio Rūdos išvažiavo automašina GAZ-66, pilna kareivių. Stabdoma nesustojo.
10.	1992 04 22 18.35	Kaunas–Marijampolė	Prienu–Kauno–Marijampolės sankryžoje sustabdyti 2 VAZ su karininkais ir 2 ZIL-131 su kareiviais, kamufluota uniforma. Aiškino, kad važiuoja iš apmokymo.
11.	1992 04 23 10.10	Alytaus rinktinės budintis	9.50 virš Alytaus Kauno link labai žemai praskrido karinis malūnsparnis.
12.	1992 04 23 13.00	Vilniaus rinktinės budintis	12.50 pro Vievį Kauno link nuvažiavo 13 dengtų sunkvežimių ir vienas šarvuotis.
13.	1992 04 23 14.30	J. Slizickas	12.45 Kazlų Rūdos link nuvažiavo GAZ-66 N 22-79 MD. Prie mašinos karininkas prisileido tik vieną žmogų, sakydamas, kad veža slaptą paketą.
14.	1992 04 23 15.15	Kazlų Rūda	Atskridęs nuo Kazlų Rūdos Marijampolės–Prienu–Kauno sankryžos rajone žemai skraidė karinis malūnsparnis.
15.	1992 04 23 15.15	Gladkauskas	Į Marijampolės pulką atvyko 70–80 naujokų kareivių.
16.	1992 04 23 15.30	Kazlų Rūda	12.40 Postas, esantis ant Pažerių kelio, pranešė, kad nuo Kauno Kazlų Rūdos link nuvažiavo GAZ-66 N46-93 PB. Kelionės lapas be datos. Kėbule – seni kareiviai.
17.	1992 04 23 23.25	J. Dosevičius	Marvelės gatve Aleksoto aerodromo link dideliu greičiu nuvažiavo 2 mašinos GAZ-66 N93-50EP ir ZIL-131 su kareiviais desantininkais. Stabdomos nestojo.

Eil. Nr.	Data ir pranešimo laikas	Kas pranešė	Įvykio aprašymas
1	2	3	4
18.	1992 04 24 11.50	Kazlų Rūda	9.52 Nuo Rokų pusės Marijampolės link nuvažiavo ZIL-131, pilnas kareivių. Stabdant nesustojo. Mašinos numeriai aptaškėti purvu. 0.30 Marijampolės link nuvažiavo URAL-375 N41-86MII su 15 desantininkų.
19.	1992 04 24 13.14	Marijampolės rinktinės budintis	Kazlų Rūdos geležinkelio stotyje pastebėta apie 50 kareivių. Aiškino, kad važiuoja į mokymus.
20.	1992 04 24 16.50	Kazlų Rūda Lazdauskas	3 GAZ-66 ir autokranas iš Kazlų Rūdos takeliais nuvažiavo Kauno kryptimi.
21.	1992 04 24 18.48	Iš Garliavos kuopos vadas Slizickas	16.00 Iš Kazlų Rūdos pravažiavo 9 mašinos su leidimais, dvi be leidimų: ZIL-131 N46-88 ФБ. Jos dengtos, kas viduje, nenustatyta. 13.20 URAL N95-50 ЮФ nuvažiavo į poligoną. 14.40 grįžo pilna ginkluotų parašiutininkų – 1991 m. šaukimo. Aiškino, kad grįžta iš mokymų. 17.35 Nuo Jūragių pusės pasirodė 5 šarvuočiai kolonoje. Priekyje M-412 N03-17 HH ir ZIL-131 N03-17HH. Buvo iškviestas komendantas Vilkelis. Šarvuočių numeriai: 816, 819, 886, 836, 876. Karinė dalis 0291. Kareiviai 1991 m. šaukimo. Vadas – majoras Konstantinovas Jurijus Valentinovičius.
22.	1992 04 25 11.20	Marijampolės rinktinės budintis	Pro Višakio Rūdą į Kazlų Rūdos poligono teritoriją įvažiavo 2 GAZ-66 ir 2 URAL
23.	1992 04 25 17.10	Kauno rinktinės budintis	Iš Kauno į Kazlų Rūdos pusę nuvažiavo GAZ-66 su 21 ginkluotu kareiviu.
24.	1992 04 26 17.30	Bud. Karpavičius	Iš Kazlų Rūdos link Višakio Rūdos nuvažiavo GAZ-66 N93-11 ЮЕ su 20 ginkluotų kareivių.
25.	1992 04 26 20.00	Kauno rinktinės budintis	Policijos komisariatas pranešė, kad prie geležinkelio stoties, Baršausko gatvėje, stovi tuščios kareivinės mašinos ir laukia naujokų.

Eil. Nr.	Data ir pranešimo laikas	Kas pranešė	Įvykio aprašymas
1	2	3	4
26.	1992 04 27	SKAT informac. skyrius	04 23 d. į Gaižiūnų ir Kazlų Rūdos aerodromus lėktuvais iš Užbaikalės atvyko apie 1000 desantininkų. Iš jų apie 500 atiduoti 70DD, kiti liko Gaižiūnų mokomajame centre.
27.	1992 04 27 19.25	Iš Kauno rinktinės Juocevičius	18.50 pro Garliavos postą N 3 nuo Pažerių Kauno link dideliu greičiu nuvažiavo ГАЗ-66 su kareiviais, valst. Nr. 37-77. Stabdoma nesustojo.
28.	1992 04 28 12.00	Klaipėdos rinktinės bud.	Gauta informacija iš Plungės. Karinis dalinys 83288, dislokuotas Šateikiuose, užsakė vieną vagoną vežti žmonėms, vieną – amunicijai ir 18 platformų vikšrinei technikai.
29.	Suvestinė Nuo 1992 04 26 17.00 iki 1992 04 27 17.00	Marijampolės rinktinės vadas P. Šlivinskas Kazlų Rūdos teritorijos kontrolė Postas Nr. 1 Postas Nr. 6 Geležinkelio stotis, Jūrė Kazlų Rūdos geležinkelio stotis	Tikrintos mašinos: Ural N58-35 KB važiavo Antanavo kryptimi. GAZ-66 N56-57TK važiavo Šakių kryptimi. PAZ N01-86EC 16.00 val. su 3 kareiviais važiavo Kazlų Rūdos kryptimi. 10.30 pravažiavo kolona iš 2 GA3-66 ir URAL mašinų Kazlų Rūdos kryptimi. 13.10 Kazlų Rūdos kryptimi pravažiavo 3 GAZ-66 ir 2 URAL tipo benzovežiai. 17.20 Marijampolės kryptimi pravažiavo 2 URAL tipo benzovežiai. Kariškių judėjimo nebuvo. Kariškių judėjimo nebuvo.

KASPA, byla nenumuruota.

31. Krašto apsaugos ministerijos protestas dėl neteisėto Rusijos Federacijos karinių dalinių, dislokuotų Lietuvos teritorijoje, papildymo. 1992 m. balandžio 25.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
Totorių g. 25/3, 2001 Vilnius

Karinių dalinių, dislokuotų
Lietuvos Respublikos teritorijoje,
Vadams
K/d vadui

25 04 1992 Nr. **02-1151**

Į _____

PROTESTAS dėl neteisėto
Rusijos Federacijos karinių dalinių,
dislokuotų Lietuvos teritorijoje,
papildymo

Turima informacija liudija, kad nepaisant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio mėn. 8 d. nutarimo Nr. 13, slapta papildomi nauju kontingentu Lietuvos Respublikos teritorijoje dislokuoti kariniai daliniai, esantys Rusijos Federacijos jurisdikcijoje. Kariniai pervežimai vykdomi nesuderinus su Lietuvos Respublikos Vyriausybe, tai liudija apie nepagarbą suverenos valstybės įstatymams.

Atsižvelgdamas į šiuos faktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu išpėju Jus dėl Jūsų asmeninės atsakomybės už Lietuvos Respublikos Vyriausybės potvarkių pažeidimą ir už tai, kad būtų laikomasi nustatytos tvarkos.

*Laikiniai einantis Lietuvos Respublikos
Krašto apsaugos ministro pareigas*

N. Vidrinskas

S. Knezys, 22 62 87

KAA.- F. 2.- Ap. 1.- B. 46.- L. 154.

**32. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dali-
nių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pa-
žeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariš-
kių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. balandžio 20–26 d.**

1992 04 27 Nr. 13/119 _____

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. balandžio 20–26 dienomis

1992 m. balandžio 20 d. apie 5 val. į Kėdainių rajono policijos komisariato blaivyklą buvo pristatyti du Kėdainių rajone dislokuoto karinio dalinio Nr. 022711 būtinios tarnybos kareiviai: Bernikov Aleksej Vasiljevič ir Bukmantajev Javgeni, Maratovič. Abu buvo apsirengę civiliais drabužiais.

1992 m. balandžio 21 d. kelio Šakiai–Kaunas 12 kilometre pastebėti 5 kariniai benzovežiai (Nr. 8105 ČN; 8198 AE; 8165 AE; 0583 AE ir 8173 AE) ir juos lydintis VAZ-2108, kurio valstybinis Nr. E 1190 LL. Automašina VAZ-ž2108 registruota Sivak Vladimir Vladimirovič vardu, gim. 1963 m. kovo 30 dieną, gyv. Kaunas, Mickevičiaus 29/5.

1992 m. balandžio 21 d. Tauragės rajono policijos komisariatas gavo karinio dalinio Nr. 02977, dislokuoto Tauragės rajone, vado papulkininkio Šumajev Viktor pareiškimą apie tai, kad laikotarpyje nuo 1992 03 22 iki 1992 04 11 d. iš minėto karinio dalinio dingo trys ZMZ 322-03 markės varikliai, kurių numeriai: 87484; 84189; 65337.

1992 m. balandžio 22 d. 10 val. 10 min. virš Mažeikių miesto, Akmenės–Šiaulių kryptimi, nedideliame aukštyje, praskrido karinis K-26 markės sraigtasparnis. Numeris nepastebėtas.

1992 m. balandžio 22 d. apie 2 val. 45 min. Kėdainių rajono statybinės organizacijos teritorijoje SKAT pareigūnai sulaukė su ginklais pasišalinusius iš posto karinio dalinio Nr. 32833 „E“, dislokuoto Kėdainių rajone, būtinios tarnybos kareivius Vaitov Achrov Askar ir Dzelalov Tair Kuskaluc. Abu gimę 1973 metais. Sulaikytieji buvo perduoti tą dieną minėtam kariniam dalinyje budėjusiam kapitonui Veretenikovui.

Tą pačią dieną į Kėdainių rajono policijos komisariato blaivyklą išblaivinimui buvo atvežtas karinio dalinio Nr. 32833 būtinios tarnybos kareivis Afanasij Sergej Sergejevič, gim. 1973 metais.

1992 m. balandžio 22 d. apie 16 val. Kaune, Minkovskių g., valstybinės įmonės „Gelžbetonis“ teritorijoje sargas sulaukė Rusijos kariuomenės kareivį, bandžiusį pavogti elektros variklį. Kareivis pabėgo. Nustatyta, kad tai buvo karinio dalinio Nr. 89452, dislokuoto Kaune, Maironio g., būtiniosios tarnybos kareivis Bairanov.

1992 m. balandžio 23 d. Alytuje, Kranto g. 19, per langą iš pil. A. Stašinskienės sandėliuko pavogti įvairūs maisto produktai. Įtariamasis, dislokuoto Alytuje karinio dalinio Nr. 10999 būtinios tarnybos kareivis I.Volocaj, gim. 1973 m., sulaikytas.

1992 m. balandžio 23 d. apie 22 val. 30 min. Trakų rajono kelių policijos policininkai pranešė, kad nuo Vilniaus į Prienų pusę nuvažiavo dešimties dengtų ZIL-131 sovietinės armijos mašinų kolona. Kadangi jos buvo dengtos, nustatyti, ką vežė, nepasisekė.

1992 m. balandžio 24 d. Klaipėdos m. VPK buvusios TSRS kariuomenės karinio

dalinio Nr. 41786 papulkininkui Vasiljev Aleksandr Borisovičiui, gim. 1952 metais, gyv. Klaipėdoje, Sportininkų g. 19-46, surašytas administracinės teisės pažeidimo protokolas, pagal LR ATPK 174 str. (nedidelis chuliganizmas) ir nubaustas 1 400 rublių bauda.

1992 m. balandžio 25 d. apie 23 val. 40 min. į Palangos miesto PK med. blaivyklą išblaivinimui buvo pristatyti persirengę civiliais drabužiais, savavališkai palikę karinio dalinio Nr. 20307 A teritoriją, dislokuoto Palangos mieste, Rusijos karinio laivyno jūreiviai, A. Hrenov, gim. 1971 m., ir S. Žeglov, gim. 1971 m.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 25-26.

33. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl neteisėto Rusijos karių įvedimo į Lietuvos teritoriją. 1992 m. balandžio 28 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Nr. 13/TS-92

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad

1992 metų balandžio 21–23 d. trimis transporto lėktuvais IL-76 be Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidimo į karinį aerodromą, esantį Kazlų Rūdoje, atvyko papildymas tarnauti dislokuotuose Lietuvos Respublikos teritorijoje buvusios TSRS ginkluotųjų pajėgų kariniuose daliniuose, esančiuose Rusijos Federacijos jurisdikcijoje. Tai prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio mėn. 8 d. nutarimui Nr. 13, pagal kurį draudžiama įvesti į Lietuvos Respubliką pašauktų į karinę tarnybą naujokų arba kito papildomo buvusios TSRS ginkluotųjų pajėgų, esančių Rusijos Federacijos jurisdikcijoje, kontingento negavus tam Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidimo.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija apie pirmiau paminėto nutarimo veikimą pranešė Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai 1992 metų kovo mėn. 26 d. ir 1992 metų balandžio mėn. 23 d. notose.

Ministerija tikisi, kad Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerija imsis visų būtinų priemonių, kad būtų nedelsiant išvestas nelegaliai atvykęs papildymas ir nutrauktas nelegalus naujo kariuomenės kontingento įvedimas į Lietuvos Respublikos teritoriją.

Ateityje į Lietuvos teritoriją nelegaliai atvykus papildomam buvusios TSRS ginkluotųjų pajėgų kontingentui, jis bus sulaikomas ir išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų balandžio mėn. 28 d.

RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 107.

34. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko V. Landsbergio telegrama Rusijos Federacijos Prezidentui B. Jelcinui dėl neteisėto Rusijos kariškių įvedimo į Lietuvos Respublikos teritoriją. 1992 m. balandžio 28 d.

Versta iš rusų kalbos

AUKŠČIAUSIO LYGIO –VYRIAUSYBINĖ
SKUBIAI

RUSIJA, MASKVA
KREMLIUS
RUSIJOS PREZIDENTUI
B. JELCINUI

PONE PREZIDENTE,

KARIUOMENĖ, ESANTI NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS TERITORIJOJE, PRIVALANTI GERBTI JOS ĮSTATYMUS IR, BE TO, PRIKLAUSANTI RUSIJOS JURISDIKCIJAI, ŠIANDIEN PAŽEIDŽIA IR RUSIJOS TARPTAUTINIUS ĮSIPAREIGOJIMUS, IR PADORAUS ELGESIO NORMAS ŠALYJE, SU KURIA NEKARIAUJA. KARINIAI AERODROMAI KAZLŲ RŪDOJE, PRIE KAUNO, IR KĖDAINIŲ MIESTE ŠIANDIEN PANAUDOJAMI ĮVESTI MŪSŲ UŽDRAUSTUS NAJUS KARIUOMENĖS KONTINGENTUS. TAI YRA NETEISĖTA IR PABRĖŽIAMAI PROVOKUOJANTI, PANAŠI Į ĮSIVERŽIMĄ AKCIJA. MANO REIKALAVIMAI, IŠSAKYTI DĖL TO ASMENIŠKAI GEN. V. MIRONOVUI, YRA IGNORUOJAMI. ĮTAMPA APLINK AERODROMUS DIDĖJA. JŪSŲ, KAIP PREZIDENTO, IR RUSIJOS GYNYBOS MINISTRO PRAŠAU POTVARKIO, KURIUO BŪTŲ NUTRAUKTOS NURODYTOS AKCIJOS IR IŠ LIETUVOS TERITORIJOS PIRMIAUSIAI BŪTŲ IŠVESTI ŠIE NAUJI PAVALDŽIOS JUMS KARIUOMENĖS KONTINGENTAI.

VISADA PAGARBIAI

VYTAUTAS LANDSBERGIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS

*Vilnius, Gedimino pr. 53
1992 m. balandžio mėn. 28 d.
Nr. 430*

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 21.- L. 18.

35. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. balandžio 27 – gegužės 3 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37
Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 05 04 Nr. 13/128 _____

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. balandžio 27 – gegužės 3 dienomis.

1992 m. balandžio 28 d. apie 14 val. 50 min. Šiaulių mieste, Basanavičiaus g., buvo sustabdyta kariniam daliniui Nr. 15512 priklausanti automašina „KAMAZ“, valstybinis numeris 2133 KV. Ją vairavo NVS kariuomenės kareivis N. Zalobov, kuris iš toli parodęs vairuotojo pažymėjimą nuvažiavo.

Balandžio 28 d. Klaipėdos m VPK gavo pareiškimą, kad balandžio 11 d. Malūninkų g. 13, iš Rygos komunalinės butų valdybos, prikl. kariniam daliniui Nr. 4010 (dislokuoto Manto g. 90), teritorijos dingo miško medžiaga. Nuostolis 7 595 rublių.

1992 m. balandžio 29 d. 01 val. 30 min. Vilniaus miesto 4 policijos komisariato budėtojas Spruogis sulaikė ir atvedino į 4 PK baigusius mokyklą, esančią kariniame dalinyje Nr. 55562, dislokuotame Jonavoje, ir komandiruotus į Pskovo miestą praporščikus Svirin Genadij Nikolajevič, gim. 1971 m. ir Gornov Večeslav Nikolajevič, gim. 1971 m. Abu būdami neblaivūs įlipo ne į tą traukinį.

1992 m. balandžio 29 d. 22 val. Vilniaus miesto kelių policijos patrulis pastebėjo važiuojančius nuo Savanorių pr. link Šiaurės miestelio tris kariškus vilkikus, kurie traukė tuščius tralus, skirtus tankų pervežimui. Koloną lydėjo kariškos autoinspekcijos automobilis.

1992 m. balandžio 30 d. apie 20 val. Jonišio geležinkelio stotyje neblaivus NVS karinio dalinio Nr. 31794 būtinis tarnybos kareivis J. Vaikul iš chuliganiškų paskatų išdaužė bilietų kasos langelį.

1992 m. balandžio 30 d. apie 22 val. Kupišio geležinkelio stotyje, traukinyje „Kaliningradas–Maskva“ sulaikyti atsisakę pateikti KAM komendantūros pareigūnams asmens dokumentus ir sukėlę triukšmą NVS karinio dalinio Nr. 2114, dislokuoto Kaliningrado srityje, būtinis tarnybos kareiviai S. Polsičev ir A. Ivanov.

1992 m. gegužės 1 d. 10 val. 57 min. NVS kariniame aerouoste, esančiame Panevėžyje, nusileido, atsikridęs iš Smolensko, karinis lėktuvas IL-76, kurio borto numeris 86731. Lietuvos sieną perskrido Švenčionių rajone 10 val. 35 min.

1992 m. gegužės 1 d. 11 val. 14 min. Lietuvos sieną Rokiškio rajone perskrido

skrendantis į karinį aerouostą, esantį Panevėžyje, NVS karinis lėktuvas IL-76, kurio borto numeris 86032.

Už automašinos KAMAZ nuvarymą, įvykdytą š. m. balandžio 20 d. iš NVS karinio dalinio numeris 33813, dislokuoto Šiaulių mieste, sulaikyti įtariamieji. Tai minėto karinio dalinio būtinos tarnybos kareiviai A. Šebruchov ir Sonov, gimę 1973 metais.

1992 m. gegužės 1 d. 20 val. 35 min. karinio dalinio Nr. 51877, dislokuoto Klaipėdos m., Burių g. 11, kontrolinio punkto patalpose kilus ginčui tarp ten buvusių: nedirbančio Klaipėdos m. gyventojo J. Gončarovo, gim. 1971 m., ir šio dalinio praporščiko D. Babirov, gim. 1948 m., kuris tarnybiniu ginklu „PM“ J. Gončarovui peršovė dešinės kojos pėdą. D. Babirov po įvykio pasislėpė.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 23-24.

36. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. gegužės 4–10 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37
Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 05 11 Nr. 13/137

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. gegužės 4–10 d.

Gegužės 4 d. Klaipėdos raj., Laugalių kaime, kratos metu pas buvusį TSRS karinio komisariato darbuotoją, atsargos majorą J. J. Kučinską garaže rasta: granata RGD–5, trotilo šaškė bei įvairūs šoviniai.

1992 m. gegužės 6 d. LR Vidaus reikalų ministerija iš Klaipėdos m. VPK gavo pranešimą, kad š. m. gegužės 6–7 dienomis maršrutu Klaipėda–Priekulė–Šilutė–Panemunė link Sovietsko ir atgal važiuos NVS 61415 karinio dalinio 2 kolonos po 5 automašinas.

Kelionės maršrutas su LR Krašto apsaugos ministerijos vadovais suderintas. Leidimą važiuoti turi.

1992 m. gegužės 6 d. iš Tauragės PK gautas pranešimas, kad gegužės 6 d. apie 13.10 val. Tauragės mieste, Vytauto g. esančiame NVS kariniame dalinyje Nr. 12008, vykdant apmokymus, į duobes buvo pilamas mazutas (sudaryti dūmams). Pilant degalus iš 200 l statinės, ji užsiliepsnojo ir sprogo. Į įvykio vietą buvo išvykusi priešgaisrinė apsauga.

1992 m. gegužės 7 d. iš transporto policijos gautas pranešimas, kad gegužės 6 d. 19.10 val. Vilniaus geležinkelio stotyje buvo sulaikyti NVS karinio dalinio 36839, dislokuoto Visoriuose, kariškiai: Grecanicij A., Levanevskij N. P., kurie su savimi turėjo dū-

mines šaškes. Sulaikytieji perduoti minėto karinio dalinio vadovams.

1992 m. gegužės 9 d. apie 20 val. Kaune, Vytauto pr. Čiurlionio g. sankryžoje, 3-čio maršruto troleibuse nenusistatytas neblaivus sovietinės kariuomenės kareivis, apsirengęs desantininko uniforma, išdaužė priekinį troleibuso stiklą ir pabėgo.

1992 m. gegužės 10 d. apie 01 val. Kaišiadoryse Gedimino g. kelių policijos pareigūnai bandė sustabdyti šaligatviais važinėjantį karinį automobilį UAZ-469, valstybinis numeris 61–05 FX. Išvažiavę į akligatvį persiakiojamieji, palikę automobilį, pabėgo. Automobilyje rastas kelionės lapas, išduotas NVS 20192 karinio dalinio, dislokuoto Jonavos rajone, būtinios tarnybos kareiviui Udalovui, kuriame nurodyta, kad automobilio vyresnysis yra pulkininkas Blynovas.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 81-82.

37. Įvykių kronika. 1992 m. gegužės 11 d.

1992 m. gegužės 11 d.

Įvykių kronika

Naktį iš sekmadienio į pirmadienį krašto apsaugos tarnyba sulaikė 22 Rusijos kariuomenės naujokus, kurie neteisėtai siunčiami tarnybai į Lietuvos Respublikos teritorijoje dislokuotus svetimoms kariuomenės dalinius. Tokia akcija – jau šeštoji per pastarąsias dvi savaites.

Dėl šių Lietuvos Respublikos atžvilgiu neteisėtų veiksmų krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius pasiuntė telegramas Rusijos karinių dalinių, į kuriuos siunčiami naujokai, vadams. Apie tai informuotos ir Lietuvoje esančios užsienio šalių ambasados.

Ministro žiniomis, iki gegužės 17 d. iš Rusijos į Kazlų Rūdoje dislokuotą desantininkų dalinį ketinama permesti apie 900 naujokų, kurie po dviejų mėnesių apmokymo turėtų būti perkelti į Gaižiūnuose esantį mokymo centrą. Šiemet Lietuvoje dislokuotą Rusijos kariuomenę numatoma atnaujinti apie 15 tūkstančių pašauktinių.

(Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos ir analizės centro Viešųjų ryšių grupės informacija)

38. Įvykių kronika. 1992 m. gegužės 17 d.

1992 m. gegužės 17d.

Įvykių kronika

Marijampolėje dislokuoto NVS karinio dalinio 10075 vadas pulkininkas A. Degtiov nusiuntė Marijampolės komendantui ultimatumą, kuriame pareiškama, kad jo pulko kariuomenės automašinos su ginkluotais kareiviais važinės nepaisydamos Krašto apsaugos ministerijos nurodymų ir ginklu priešinsis krašto apsaugos pareigūnų „provokacijoms“.

Šių priemonių buvo imtasi po įvykių Kaune, kai gegužės 15 d. krašto apsaugos darbuotojai bandė sulaikyti 6 NVS karinių sunkvežimių koloną. Nepavykus sustabdyti mašinų dviejuose kontroliniuose postuose, Vaidoto g. budėję patruliai buvo priversti iššauti į orą ir į automobilių padangas.

(Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos ir analizės centro Viešųjų ryšių grupės informacija)

39. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. gegužės 11–17 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37

Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 05 18 Nr. 13/143 _____

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. gegužės 11–17 d.

1992 m. gegužės 12 d. Panevėžio m. sulaikyta automašina VAZ–2103, valst. nr. B 6739 LK, kurią vairavo buvęs NVS karininkas Koloskovas Dmitrijus Grigorjevičius, gyv. Šiauliai, Mickevičiaus g. 13–31. Automašinoje rasta 19 signalinių raketų.

1992 m. gegužės 13 d. 12 val. 40 min. nuo Tauragės pusės per Jurbarką į Šakių pusę nuskrido 6 NVS sraigtasparniai.

1992 m. gegužės 13 d. 4 val. 30 min. Vilniaus raj. Vaidotų geležinkelio stotyje muitinės departamento pareigūnai sulaikė neturinčius KAM leidimo 15 NVS kariuomenės vagonų, kuriuose vežė 135 t sprogmenų.

1992 m. gegužės 14 d. į Klaipėdos m. I policijos komisariatą kreipėsi pil. A. Rengė, kuris pranešė, kad š. m. gegužės 6 d. nuo pareiškėjo automašinos VAZ–2103 nuimti ir pavogti du ratai. Ratai rasti. Vagystėje įtariami Klaipėdos mieste dislokuoto 61655 NVS karinio dalinio būtinios tarnybos kareiviai, kurių asmenybės nustatinėjamos.

1992 m. gegužės 14 d. iš Alytaus m. ir raj. policijos komisariato gautas pranešimas, kad apie 16 val. 30 min. 10999 NVS kariniam daliniui priklausanti automašina BMD–2, borto Nr. 716, kurią vairavo būtinios tarnybos kareivis Kurinov Vitalij Ivanovič, gim. 1972 m., Alytaus raj. Radvilūnų km. užkliudė ir apgadino Lauko kelyje stovinčią Alytaus miškų ūkio urėdijai priklausantį autobusą PAZ–672, valstybinis numeris 0090 LIR. Autobusui įlenktas kairysis šonas.

Kita kolonoje (8 ar 9 BMD–2) važiuosianti automašina, borto Nr. 799, kurią vairavo būtinios tarnybos kareivis Fiodor Aleksej Michailovič, gim. 1972 m., užkliudė ir apgadino Alytaus mieste Pulko gatvėje stovėjusią automašiną VAZ–21011, valstybinis numeris 3682 LKA, priklausančią Alytaus miesto gyventojui S. Janulynei. Automašiniai sulamdytas kairės pusės sparnas, bamperis.

Abejais atvejais žmonės nenukentėjo.

1992 m. gegužės 15 d. 12 valandą Kauno m. VPK budėtojams paskambino Kauno apskrities krašto apsaugos komendantas majoras Vilkelis, kuris pranešė, kad Vaidoto gatvėje sulaikyta šešių NVS karinių benzovežių kolona. Apžiūrint pastebėta, kad iš dviejų automašinių teka tepalas ir benzinas. Už aplinkos teršimą kelių policijos pareigūnai surašė protokolus. Krašto apsaugos darbuotojai minėtus benzovežius pasiėmė savo žinion.

1992 m. gegužės 16 d. apie 6 val. 20 min. Kėdainių raj. Vilainių gyvenvietėje rastas gulintis girtas 11807 NVS karinio dalinio kareivis Tiščenko Sergej Petrovič, gim. 1972 m., kuris išblaivinimui nuvežtas į Kėdainių rajono policijos komisariato blaivyklą.

1992 m. gegužės 16 d. apie 13 val. 50 min. į Vilnių per Pabradę pravažiavo NVS kariuomenės automašina GAZ-66, valstybinis numeris 4454 LC, kuri vežė kareivius.

1992 m. gegužės 16 d. 00.30 min. Pabradės geležinkelio stotyje buvo pakrauta į vagonus: 15 tankų, 5 patrankos, 14 dengtų automašinių, o į 3 vagonus pakrauti šaudmenys ir sprogmenys. Vagonus saugojo 20 kareivių ir 1 karininkas. Manoma, kad traukinys vyks į Kaliningrado srities Černiachovskio miestą.

1992 m. gegužės 16 d. 13 val. 50 min. Kėdainių mieste Basanavičiaus gatvėje, prie kino teatro „Kėdainiai“, buvo sulaikyti du neblaivūs 32833 NVS karinio dalinio būtinios tarnybos kareiviai: Kairo Anatolij Bronislavovič ir Nazarov Konstantin Vladimirovič. Abu gimę 1973 metais. Sulaikytieji perduoti karinio dalinio vadovams.

1992 m. naktį į gegužės 16 d. Vilniuje, Kalvarijų g. 160–39, į pil. N. Galkinos butą užėjo du vyrai ir pavogė 14000 rublių. Įtariamieji, 22238 NVS karinio dalinio kapitonai: A. Sevčiuk, gim. 1964 metais, ir V. Kovalenko, gim. 1961 m., sulaikyti.

1992 m. gegužės 17 d. 3 val. 10 min. į Vaidotų geležinkelio stotį iš Černiachovskio miesto atvyko traukinys 7226, kurio trijuose vagonuose buvo pakrauti ginklai. Vagonus saugojo 10 kareivių. 8 val. 10 min. į tą pačią stotį iš Vilniaus atvyko 3607 traukinys, kurio trijose platformose buvo penkios patrankos. Platformas saugojo 10 kareivių. Stotyje abu traukiniai buvo sujungti į vieną traukinį ir gegužės 18 d. 00 val. 25 min. išvyko į Molo-dėčną.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 78.

40. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko V. Landsbergio raštas Rusijos Federacijos Prezidentui Borisui Jelcinui dėl Rusijos kariškių elgesio. 1992 m. gegužės 21 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOJI TARYBA

RUSIJOS FEDERACIJOS PREZIDENTUI BORISUI JELCINUI

Lietuva šiandien gyvena svarbų savo valstybingumo stiprinimo etapą – pasiruošimą balsavimui dėl Lietuvos Respublikos Prezidento institucijos atkūrimo.

Lietuvoje tebesanti buvusios SSRS kariuomenė, o dabar Rusijos kariuomenė, nepaisydama daugkartinių Lietuvos vadovybės išpėjimų, elgiasi šiurkščiai ir provokuojančiai. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba prašo Jūsų, pone Prezidente, priminti armijos vadovams, kad Lietuva ir Rusija yra draugiškos valstybės ir kad Jūsų iš Lietuvos išvedamos armijos elgesys, ypač dabar, privalo atitikti Jūsų vadovaujamos valstybės taikingą politiką bei gerą vardą.

*Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos vardu –
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

Vytautas Landsbergis

Vilnius, 1992 m. gegužės 21 d.

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 21.- L. 20.

41. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. gegužės 18–24 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37

Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 05 25 Nr. 13/150 _____

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. gegužės 18–24 d.

1992 m. gegužės 17 d. apie 02 val. 45 min. į Rusijos jurisdikcijoje esantį karinį dalinį, dislokuotą Pabradės mieste, iš Molėtų pusės atvažiavo penkios karinės automašinos URAL, kuriose buvo kareiviai. Ant automašinų buvo Rusijos vėliavos.

Marijampolės rajone, kelyje Kaunas–Marijampolė, prie degalinės, kelių policijos poste, dabartiniu metu, užtikrindami Rusijos kariškių transporto kontrolę, dirba KAM ir policijos pareigūnai.

1992 m. gegužės 18 d. apie 10 val. prie šio posto atvažiavo 7 ginkluoti automatais, pilnai ekipuoti, su radijo stotimi 10075 karinio dalinio Rusijos kareiviai, kuriems vadovavo karininkas. Atvykę kariškiai išsidėstė priešingoje policijos postui kelio pusėje. Posto vyresniajam, LR VRM tarnybos pulko Marijampolės kuopos paieškos skyriaus vadovui viršilai A. Božokui kariškiai savo atvykimą motyvavo tuo, kad savaitgalyje, Kauno mieste, tarp KAM pareigūnų, ir Rusijos kareivių kilo konfliktas, kurio metu buvo peršautos benzovežio padangos. Jie nori užkirsti kelią panašioms atvejams. Tos pačios dienos 12 valandą minėto dalinio vadas papulkininkis Degtiovas buvo iškvietas pas Marijampolės miesto merą B. Beržinį. Susitikime dalyvavo KAM Marijampolės apskrities komendantas Kadžys. Karinio dalinio vadui Degtiovui išaiškinta, kad tokie jų veiksmai didina įtampą. 12 val. 30 min. papulkininkio Degtiovo įsakymu postas buvo nuimtas.

1992 m. gegužės 18 d. 09 val. į Anykščių rajono Surdegio km. iš dislokuoto Jonavos m. karinio dalinio Nr. 42227 atvažiavo automašina URAL, valstybinis numeris 0718 EM, su 16 kareivių. Jiems vadovavo praporščikas Serediukas. Surdegio bendrovėje, pagal sudarytą sutartį su bendrovės steigėja J. Andriuškevičiene kareiviai sodina bulves ir svogūnus. Leidimo šiam maršrutui neturi. Apie tai praneša rajono komendanto pavaduotojui Andrukaičiui.

1992 m. gegužės 18 d. 12 val. Marijampolės raj. kelyje Kajackai–Kazlų Rūda stovėjo kariškų šarvuotų mašinų BMP kolona. Koloną lenkė Kazlų–Rūdos urėdijos miškovežis MAZ–509, valstybinis numeris 6571 LIŠ, vairuojamas Smailio Leonardo. Viena iš kolonoje stovėjusių mašinų prieš atvažiuojant MAZ-509 pasuko patrankos vamzdį. Norėdamas išvengti susidūrimo, MAZ-o vairuotojas pasuko į šalikelę ir apvirto. Apgadinta mašinos kabina, nukentėjusių nėra.

1992 m. gegužės 18 d. apie 12 val. 15 min. greta stovinčio KAM ir policijos posto Alytaus raj. prie Kaniūkų tilto buvo pastatytas Rusijos 10999 karinio dalinio, dislokuoto Alytaus mieste, aštuonių pilnai ginkluotų kareivių postas. Apie 13 val. 05 min. jie pasitraukė.

1992 m. gegužės 18 d. apie 21 val. 30 min. Vilniuje, Visoriuose nuo Rusijos jurisdikcijoje esančio karinio dalinio stogo prie SKAT posto numesti du ašarinių dujų paketai.

1992 m. gegužės 19 d. apie 1 val. Kėdainiuose, Knypavos g. sulaikyti du neblaivūs Rusijos 78684 karinio dalinio būtinios tarnybos kareiviai: J. Marozov ir V. Vasiljev, gimę 1972 m., kurie perduoti minėto karinio dalinio vadovams.

1992 m. gegužės 19 d. apie 9 val. 15 min. Alytaus raj. prie Kaniūkų tilto Rusijos 10999 karinis dalinys išstatė šešių ginkluotų automatais, šalmais ir neperšaunamomis liemenėmis kareivių postą.

14 val. 40 min. tokie patys postai buvo išstatyti Alytaus–Pivašiūnų, Simno—Seirijų, Alytaus–Prienuų keliuose.

10 val. 30 min. Marijampolėje, prie Kauno plento išstatytas Rusijos 10075 karinio dalinio ginkluotas postas, susidedantis iš vieno karininko ir trijų kareivių.

1992 m. gegužės 19 d. Šilalės raj. kelyje Vienspilis–Tauragė ties Žasino kaimu buvo sulaikytos RA a/m: URAL–375, valst. nr. 4524 KS, 4525 KS, 4762 KS, KAMAZ–5410, valst. nr. 4581 KS, KAMAZ–5320 4604 KS. Šios a/m vyko iš Latvijos Respublikos Liepojos raj. į Kaliningrado sr. Gusevo miestą. Kolonai vadovavo minėto k/d karininkas kapitonas Dikarev Nikolai Pavlovič, su juo kartu buvo 5 kareiviai bei du civiliai apsirengę praporščikai. Kolona buvo sulaikyta, kada komendantas A. Baublys susisiekė su Klaipėdos apskrities karo komendantūra, iš jos buvo gautas nurodymas paleisti automašinas. 14 val. 10 min. a/m buvo paleistos.

1992 m. gegužės 19 d. 23 val. 15 min. Kaune, Putvinskio gatvėje, automašina UAZ–469, prikl. Jonavoje dislokuotam Rusijos 74163 kariniam daliniui, vairuojama būtinios tarnybos kareivio S. Dorožkino, gim. 1973 m., nereguliuojamojoje sankryžoje nepraleido iš dešinės, tiesiai, pagrindine Donelaičio gatve važiuusios a/m VAZ–2106, vairuojamos Kauno miesto valst. įmonės „Dora“ karininko B. Pečiūnaičio, gim. 1954 m., ir su ja susidūrė. Autoįvykio metu sužeista a/m VAZ–2106 keleivė R. Zapušinskienė, gim. 1965 metais.

1992 m. gegužės 19 d. apie 23 val. Kupiškio raj., Subačiaus mieste, iš valst. gyvulininkystės įmonės „Akmena“ fermos pavogta ir papjauta apie 90 kg kiaulė. Kelyje Subačius–Rudiliai (Masvyčių k. teritorija) buvo pastebėta automašina UAZ–469, kurią vairavo Rusijos kariuomenės kareivis. Automašina važiavo 5–6 žmonės, apsirengę maskuojančia apranga, apsiginklavę medžiokliniais šautuvais. Tarp Subačiaus mst. ir Rudilių k. yra Panevėžio karinės įgulos medžiotojų būrelio medžioklės plotai.

1992 m. gegužės 21 d. apie 16 val. 30 min. į Kėdainių raj. policijos komisariato med. išblaivinimo įstaigą išblaivimui atvežti du asmenys, apsirengę Rusijos kariuomenės karininkų uniforma. Išaiškinta, kad tai Rusijos 78684 karinio dalinio karininkas Vidhodcec Jurij Viktorovič, gim. 1968 metais, ir Rusijos 22771 karinio dalinio karininkas Sujudkov Dmitrij Valerjevič, gim. 1959 metais.

1992 m. gegužės 21 d. apie 22 val. 15 min. Vilniuje iš traukinio Ryga–Leningradas buvo išlaipinti Rusijos kariuomenės kareiviai: Oreškov D. G. ir Bekisev R. A., kurie būdami girti traukinyje triukšmavo ir kabinėjosi prie keleivių.

Gegužės 22 d. apie 13 val. Kaišiadorių raj. kelio Vilnius–Klaipėda 80 kilometre a/m KAMAZ–5320 valst. Nr. 6776NP, prikl. Rusijos k/d Nr. 89580, dislokacijos vieta

Kauno mieste, susidūrė su to paties dalinio a/m URAL–43202, valst. Nr. 1409AB. Susidūrimo metu sužalotas KAMAZ-o vairuotojas Žigalovas Aleksandras Vladimirovičius, gim. 1972 metais, gyv. Baltarusijos resp. Mogiliovo sr. Slavgorodo m., Puškino g-vė 54–1, ir du kareiviai važiavę kartu: leitenantas Jegorovas Sergejus Borisovičius, gim. 1970 m., ir eilinis Aldybekovas Abdusaidas Raimkulovičius, gim. 1972 metais. Traumuoti asmenys paguldyti į Kašiadorių raj. ligoninės traumatologinių skyrių.

1992 m. gegužės 23 d. apie 13 val. Tauragės m. senajame stadione, esančiame prie Dariaus ir Girėno g., nusileido karinis sraigtasparnis. Iš jo išlipo kariška uniforma apsilkęs žmogus, ir pasiteiravo, kur yra karinis dalinys. Žmonės jam nurodė ir sraigtasparnis tuoj pat pakilo ir nusileido karinio dalinio esančiame stadione. Karinis dalinys randasi Vytauto gatvėje.

1992 m. gegužės 23 d. Jonavos rajono krašto apsaugos komendantas V. Jakutis žodžiu informavo policijos komisariatą, kad apie 11 val. nusileido kariniai transporto lėktuvai Rukloje esančiame kariniame aerodrome. Apie 13 val. iš aerodromo į karinį dalinį išvažiavo 3 URAL–ai su žmonėmis. URAL–ai be valstybinių numerių. Įtariama, kad buvo atvežami naujokai.

1992 m. gegužės 23 d. 12 val. 45 min. kelyje Trakai–Aukštadvaris kelių policijos patrulis sulaukė automašiną UAZ–3962, valstybinis numeris 3403 JAR, priklausančią Rusijos kariniam daliniui 40978, kuris dislokuotas Latvijoje, Daugpilio m., kuria važiavo vidaus tarnybos medicinos majoras Techonionok Anatolij, vairuotojas Suplogaliovas. Leidimo su savimi neturėjo, turėjo tik kelionės lapą, maršrutu Daugpils–Gusev (Kaliningrado sritis). Mašinoje jokių daiktų nebuvo. Automašina ir kariškiai perduoti Trakų rajono komendantūrai.

1992 m. gegužės 24 d. 01 val. Panevėžio m., Vilniaus g., PK patrulinės kuopos policininkai sulaukė neblaivius RA kareivius. Tai Babak Dmitrij Dmitrijevič, gim. 1972 m., eilinis, ir Chripunov Dmitrij Petrovič, gim. 1972 m., eilinis. Abu iš karinio dalinio Nr. 18380, kuris dislokuotas Pajuostėje. Minėtieji kareiviai perduoti Panevėžio apskrities komendantūrai.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 74-77

42. Įvykių kronika. 1992 m. gegužės 31 d.

1992 m. gegužės 31 d.

Įvykių kronika

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis gavo Rusijos gynybos ministro P. Gračiovo telegramą, kurioje grasinama pristabdyti kariuomenės išvedimą iš Lietuvos teritorijos. Telegramoje sakoma, kad Lietuvoje provokuojamas ir kurstomas atviras priešiškas Rusijos kariuomenės kariškiams, o Lietuvos vadovybė kaltinama bandymu sureguliuoti Rusijos kariuomenės judėjimą Lietuvos teritorijoje. Generolas Gračiovas perspėja, kad Rusijos Federacija netoleruos „neteisetų ir įstatymams priešišku“ veiksmų kariuomenės ir kariškių atžvilgiu ir imsis visų priemonių „negatyviems“ reiškiniams pašalinti.

(Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos ir analizės centro Viešųjų ryšių grupės informacija)

43. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. gegužės 25–31 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37

Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 05 01 Nr. 13/157 _____

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. gegužės 25–31 d.

1992 m. gegužės 25 d. apie 4 val. Tauragės rajono policijos komisariato pareigūnai sulaikė išvažiuojančią iš Tauragės geležinkelio stoties automašiną GAZ–66, valstybinis Nr. 1783 AB, kuri priklauso Tauragėje dislokuotam Rusijos jurisdikcijoje esančiam 02977 kariniam daliniui. Automašinos dengtame kėbule važiavo 7 kareiviai ir juos lydintis vyr. leitenantas Serov Aleksandr Aleksandrovič. Sulaikytieji perduoti Krašto apsaugos komendantūrai.

1992 m. gegužės 25 d. Marijampolės m. ir raj. PK buvo gauta informacija, kad gegužės 25 d. 13 val. 50 min. Kazlų Rūdoje į traukinį, vykstantį į Marijampolę, įsėdo grupė Rusijos kariškių. 14 val. 25 min. minėta grupė išlipo Marijampolės geležinkelio stotyje. Grupėje buvo 50 pilnai ekipiruotų ir ginkluotų būtinos tarnybos kariškių.

Patikrinus jų dokumentus, naujai pašauktų tarnybai kareivių nenustatyta.

1992 m. gegužės 27 d. apie 15 val. Jonavoje, Taurostos g., automašina VAZ–2109, vairuojama A. Gūdros, susidūrė su automašina GAZ–66, kurią vairavo 42227 karinio dalinio būtinos tarnybos kareivis D. Baikov. Avarijos metu sužalotas sunkvežimio keleivis RA praporščikas V. Baranov.

1992 m. gegužės 30 d. apie 11 val. 25 min. Panevėžyje, Respublikos g. 16, į buvusius karininkų namus (šiuo metu ten B.Petkevičiūtės biblioteka) įėjo apie 10 NVS kariškių, kurie savavališkai paėmę garažų raktus išsivarė a/m UAZ ir GAZ–53. Policijos pareigūnai a/m UAZ gražino atgal, o a/m GAZ–53 ieškoma.

1992 m. gegužės 30 d. 13 val. Klaipėdos raj., Kairių kariniame poligone, atliekant profilaktinius darbus ir sprogus imitaciniam sprogstamam paketui sužaloti NVS 41610 karinio dalinio majorai: J. Prudčenko, gim. 1960 m. (kojų ir rankų nudegimai), ir S. Bystrov, gim. 1956 m. (amputuotos abi rankos). S. Bystrov nuo gautų traumų ligoninėje mirė.

1992 m. gegužės 30 d. 20 val. Vilniuje, Lizdeikos g., NVS 97760 karinio dalinio būtinos tarnybos eilinis Smirnov Pavel Valerjevič, g. 1972 m., būdamas neblaivus vairavo a/m UAZ 469, valstybinis numeris 1790 CE.

1992 m. gegužės 30 d. 20 val. 50 min. Alytaus m. ir raj. PK apsaugos pulte iš valgyklos, esančios Rotušės g., gautas pavojaus signalas. Policijos patrulis nuvykęs į įvykio

vieta rado išdaužtą valgyklos langą ir viduje sulaikė neblaivų NVS 10999 karinio dalinio būtinios tarnybos kareivį G. Grišanovą, gim. 1972 metais.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 72-73.

44. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. birželio 1–7 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37

Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

1992 05 08 Nr. 13/164

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. birželio 1–7 d.

1992 m. birželio 3 d. 10 val. Panevėžyje, Projektuotojų ir Kniaudiškių gatvių sankryžoje automašina M-2140, vairuojama neblaivaus Rusijos jurisdikcijoje esančio 06965 karinio dalinio kareivio S. Loginovo, gim. 1957 m., susidūrė su traktoriumi T-40, vairuojamu valst. įmonės „Būstas“ darbininko K. Andrikonio, gim. 1947 m. Žmonės nenukentėjo.

1992 m. birželio 5 d. Alytuje, Rotušės aikštėje, 10999 karinio dalinio, dislokuoto Alytaus mieste, būtinios tarnybos kareiviai O. Sadikas, gim. 1972 m., ir A. Rasčioty, gim. 1971 m., apspardė automašiną M-2141, priklausančią pil. S. Sabaliauskui.

Kareiviai atvežti į blaivyklą.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 122.

45. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. birželio 8–14 d.

1992 06 15 Nr. 13/172 _____

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereni-
teto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės
judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pa-
žeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. birželio 8–14 d.

1992 m. birželio 10 d. Alytaus m. ir raj. PK gavo pranešimą, kad birželio 5–6 die-
nomis Alytuje, Zmuidzinavičiaus g. 16, iš pil. D. Pilvelio namo pavogti įvairūs daiktai.
Įtariamieji, NVS 10999 karinio dalinio būtinės tarnybos kareiviai D. Krasnov ir J. Kuli-
kov, gimę 1972 metais, sulaikyti.

1992 m. birželio 10 d. 22 val. 30 min. Marijampolės raj. Kalvarijos mieste su šio
miesto jaunimu susimušė demobilizuoti iš NVS 02207 karinio dalinio kareiviai: Fofanov
Aleksandr Viktorovič ir Šaripov Ilgam Medzidovič, gimusieji 1972 metais. Muštynių
metu nukentėjo Šaripov Ilgam, kuris paguldytas į Marijampolės traumatologinį skyrių.

1992 m. birželio 11 d. Vilniaus geležinkelio stotyje buvo sulaikyti 8 NVS kariškiai
(1 karininkas), kurie turėjo vykti į Šiaurės miestelį tarnauti. Sulaikytieji pranešė, kad, be
jų, dar atvyko 17 kariškių (1 karininkas). Jų buvimo vieta nežinoma.

1992 m. birželio 12 d. apie 21 val. 10 min. į Palangos m. policijos komisariatą buvo
pristatyti NVS 42283 karinio dalinio, dislokuoto Palangos m. teritorijoje, būtinės tarnybos
kareiviai: Popov Sergej Anatoljevič, gim. 1971 m., ir Nasanov Dmitrij Nikolajevič, kurie
būdami girti šlaistėsi prie kavinės „Klumpė“. Sulaikytieji perduoti jų karinei vadovybei.

1992 m. birželio 13 d. 17 val. 48 min. Palangoje, Požėlos gatvėje, sulaikyti girti NVS
90450 karinio dalinio būtinės tarnybos kareiviai Charlamov Valerij Anatoljevič, gim. 1972
m., ir Lekopcev Sergej Viljamovič, gim. 1972 m. Lekopcev nuvežtas į blaivyklą.

1992 m. birželio 14 d. apie 19 val. 25 min. iš NVS 11807 karinio dalinio į Kėdainių
rajono PK atvežtas būtinės tarnybos kareivis Polsicov Aleksej Nikolajevič, gim. 1972
metais. Pas jį po rūbais rasta Lietuvos Respublikos valstybinė vėliava. Paašškinti, iš kur
ją gavo, Polsicov atsisakė.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 120.

46. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. birželio 15–21 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37

Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 06 22 Nr. 13/179 _____

Į raštą Nr. _____

Pranešimas

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. birželio 15–21 d.

1992 m. birželio 17 d. 01 val. Kaune, Kovo 11-osios gatvėje buvo sulaikytas Rusijos jurisdikcijoje esančio 89508 karinio dalinio, dislokuoto Kauno mieste, būtinios tarnybos kareivis V. Garbuzov, gim. 1972 m., kuris būdamas neblaivus vairavo tam pačiam kariui priklausančią automašiną ZIL-131, valstybinis numeris 2518 JaZ.

V. Garbuzov surašytas administracinio teisės pažeidimo protokolas.

1992 m. birželio 17 d. apie 15 val. buvo sulaikytas birželio 16 dieną pabėgęs iš 02207 karinio dalinio, dislokuoto Kalvarijos mieste, būtinios tarnybos kareivis Apietrian Vitalij Konstantinovič, gim. 1973 metais.

1992 m. birželio 17 d., apie 23.30 val. į Kėdainių rajono PK išblaivinimo įstaigą iš Smilgos gatvės pristatyti du Rusijos 32833 karinio dalinio praporščikai Elsibekov Safran Hamidovič, gim. 1956 m., ir Zubatov Valerij Michailovič, gim. 1961 metais.

1992 m. birželio 18 d. apie 08 val. 40 min. Vilniaus raj., kelyje Vilnius–Molėtai, Rusijos 36839 karinio dalinio kolonoje važiuojanti automašina KRAZ 0638 TJA atsitrenkė į lydėjusią šią koloną Respublikos kelių policijos rinktinės automašiną GAZ–2424, valstybinis numeris 0661 LLA, kurią vairavo KPP policininkas J. Kiškis. Žmonės nenukentėjo.

1992 m. birželio 19 d. naktį Panevėžyje Marijonų gatvėje sustabdyta automašina UAZ–469, kurią vairavo neblaivus Rusijos 32833 karinio dalinio būtiniosios tarnybos kareivis A. Muchamedijanov, gim. 1973 metais.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 118.

47. Vidaus reikalų ministerijos informacija apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus. 1992 m. birželio 22–28 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37

Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 06 Nr. 13/186 _____

Į raštą Nr. _____

Informacija

apie buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus, kurią gavo Vidaus reikalų ministerija š. m. birželio 22–28 d.

1992 m. birželio 23 d. iš traukinio Kaliningradas–Charkovas, ties Paneriais, išsoko 7 Rusijos jurisdikcijoje esančio 87284 dalinio kursantai. Du iš jų sulaikyti ir perduoti komendantūrai.

1992 m. birželio 23 d. apie 23 val. 30 min. į Kėdainių rajono policijos komisariato blaivyklą atvežti išblaivinimui neblaivūs 32833 karinio dalinio būtinios tarnybos kareiviai: I. Karpov, gim. 1973 m., P. Sinicin, gim. 1972 m., ir I. Skire, gim. 1972 metais.

1992 m. birželio 24 d. Panevėžio miesto PK pareigūnai sulaikė automašiną GAZ–66, valstybinis numeris 9240 JUE. Joje buvo neblaivūs 89546 karinio dalinio praporščikas V. Lesenko bei kareiviai: I. Tobarev, S. Kolcov, A. Sugin, V. Loginov. Įtariama, kad jie Panevėžio rajone įvykdė nusikaltimą.

1992 m. birželio 24 d. 5 valandą iš pil. G. Bernadicko, gyv. Panevėžio raj., Puodžiūnų kaime, Panevėžio rajono PK gavo pranešimą, kad penki nepažįstami vyriškiai, apsilikę Rusijos kariuomenės uniforma, atėmė motociklą IŽ-6114-0-1, valstybinis numeris 5514 LIZ, įsidėjo jį į karišką automašiną GAZ-66 ir nuvažiavo.

Panaudojus Panevėžio miesto PK „Aro“ tarnybą, sulaikyta 89546 karinio dalinio automašina GAZ–66, valstybinis numeris 9240 JuE. Sulaikymo metu numeriai buvo užtepti. Atliekamas tolimesnis patikrinimas.

1992 m. birželio 24 d. apie 18 val. Panevėžio raj., Trakiškio gyv., Ažuolų g. Nr. 4 neblaivus 93470 karinio dalinio, dislokuoto Panevėžio raj., būtinios tarnybos kareivis A. Frančiuk, gim. 1972 m., nesuvaldė automašinos „KAMAZ–4310“, valst. Nr. 0403 VJU, kuri nuvažiavo nuo kelio, nulaužė pakelės medį ir atsitrenkė į pil. M. Povilonio gyvenamojo namo kampą. Eismo įvykio metu apgadintas namas, susižalojo A. Frančiuk, kuriam surašytas protokolas pagal LR ATPK 126 straipsnį.

1992 m. birželio 25 d. apie 18 val. Prienų autobusų stotyje sulaikytas neblaivus 73434 karinio dalinio praporščikas T. Karimov, kuris nuvežtas į blaivyklą.

1992 m. birželio 25 d. 23 val. 30 min. Akmenės raj., Papilės apyl., sulaikyti neteisėtai medžiojantys Rusijos kariuomenės karininkai:

1. 01837 karinio dalinio vadas pulkininkas Berseniov Večeslav Nikolajevič, gim. 1952 m., gyv. Telšiai, Pergalės 32-8.

2. 11866 karinio dalinio vadas pulkininkas Grodejev Aleksej Nikolajevič, gim. 1953 m., gyv. Telšiai, Laisvės 60–19.

3. 11866 karinio dalinio naftos produktų bazės viršininkas kapitonas Gresnov Sergej Viktorovič, gim. 1952 m., gyv. Telšiai, Žemaitės 26–54.

Minėti kariškiai turėjo nušautus elnio jauniklį ir šių metų elniuką. Išimti du medžiokliniai šautuvai: SIMSON, Nr. 82444, 16 kalibras, IŽ-58, Nr. 16602, 12 kalibras, medžioklinis peilis, medžioklinis prožektorius ir kiti daiktai. Į medžioklę atvyko nuosava automašina „Žiguli“, kuri priklauso Gresnov Sergej Viktorovič.

1992 m. birželio 25 d. Alytuje, Gamyklos g., iš pil. J. Barausko automašinos VAZ-2101, stovėjusios prie 6 namo, išdaužus šoninių langelių, pavogta: 2 audiokasetės, 800 rublių ir dujinis žiebtuvėlis. Įtariamasis, 10999 karinio dalinio, dislokuoto Alytuje, Ulonų g., būtinios tarnybos eilinis A. Šedura, gim. 1972 m., sulaikytas.

1992 m. birželio 26 d. Švenčionių raj., Podubninkės k., buvo sulaikyta automašina UAZ-469, valst. Nr. 6800 MČ, kurioje rasta negyva stirna. Automašinoje buvo Rusijos kariuomenės papulkininkis Jurij Bičkov, pulkininkas Sergej Žuk ir vairuotojas Eldar Giulmetov, kurie turėjo du automatų AKM Nr. 827787, tris pilnas apkabas, medžioklinį peilį. Minėti daiktai išimti, kariškiai sulaikyti.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 697.- L. 115.

48. Krašto apsaugos ministerijos raštas Vyriausybei dėl Rusijos kariuomenės veiksmų Lietuvos Respublikoje. 1992 m. birželio 10 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1992 06 10 Nr. 02-1431

Dėl Rusijos kariuomenės veiksmų Lietuvos Respublikoje

Pranešu, kad paskutiniu metu pastebėta Rusijos kariuomenės karininkų ir kareivių prasižengimų Lietuvos Respublikos įstatymams.

Taip, nesiskaitant su tuo, kad yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio 8 d. nutarimas Nr. 13, su kuriuo supažindinti visi Rusijos karinių dalinių vadai Lietuvoje, apgaulių būdais, panaudojant karinę transportinę aviaciją ir sraigtasparnius, vykdomas nesankcionuotas išvedamos iš Lietuvos Rusijos kariuomenės papildymas nauju kariniu kontingentu. Turimais duomenimis, š. m. gegužės mėnesyje į 7 oro desanto diviziją tokiu būdu atvežta 600 naujokų. Birželio mėnesyje laukiamas papildymas dar 900 žmonių, iš jų 500 – į 107 motošaulių diviziją, dislokuotą Vilniuje.

Gegužės 30 d. 21.40 val. iš pravažiuojančio automobilio KAMAZ 24–13 AŽ, priklausančio kariniam daliniui Nr. 35046, buvo padaryti Šiaulių Lauko kariuomenės sargybos posto kryptimi du pavieniai automato šūviai. Po keleto minučių tas pats automobilis grįžo atgal, buvo iššauta penkis, o truputį vėliau – dar du kartus. Visais atvejais kulkos lėkė mūsų sargybos posto kryptimi ir tik atsitiktinai niekas nenukentėjo. Lauko kariuomenės sargybinis provokacijai nepasidavė ir atsakomosios ugnies nevedė.

Gegužės 22–27 dienomis buvo periodiškai apmėtomas paketais ir dūminėmis šaš-

kėmis Krašto apsaugos savanorių kontrolės postas prie Rusijos karinio dalinio Nr. 36839, dislokuoto Visoriuose.

Gegužės 31 d. Kauno geležinkelio stotyje sulaikyti keturi NSV kareiviai, važiuojantys iš Turkmėnijos į Ruklą (komandiruotė šešioms mėnesiams), kurie išsiųsti atgal į Rusiją.

Be to, Rusijos kariniuose daliniuose, esančiuose Lietuvoje, verbuojami kareiviai tarnybai pagal kontraktą. Tuo tikimasi nors kiek padidinti kareivių skaičių, kurių Rusijos daliniuose katastrofiškai trūksta.

Minėti faktai suteikia pagrindą laikyti, kad Rusijos Federacija savo neteisėtais veiksmais Lietuvos Respublikoje sąmoningai pažeidžia Lietuvos – Rusijos sutartį, Lietuvos suverenitetą, didina įtampą tarpusavio santykiuose bei kelia grėsmę Lietuvos Respublikos piliečių gyvybei.

Ministras

A. Butkevičius

G. Tamulaitis, 61 52 11

KAA,- F. 2.- Ap. 5.- B. 28.- L. 4-5.

49. Krašto apsaugos ministro 1992 m. birželio 12 d. įsakymas Nr. 411 „Dėl informacijos apie neteisėtą Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių veiklą rinkimo“.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
ĮSAKYMAS Nr. 411
1992 06 12

Dėl informacijos apie neteisėtą Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių veiklą rinkimo

1992 m. balandžio 8 d. Krašto apsaugos ministro įsakymu Nr. 236 „Dėl derybų informacinės grupės sudarymo“ ryšium su prasidėjusiomis derybomis su Rusijos Federacija dėl jai priklausančių karinių dalinių išvedimo ir išvedimo proceso pradžia buvo sudaryta Informacinė aptarnavimo grupė ir jos vyresniuoju paskirtas KAM Informacijos tarnybos Informacijos kaupimo skyriaus viršininkas E. Bajarūnas. Ryšium su iškilusia būtinybe sukaupti visą medžiagą, liečiančią Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių, dislokuotų Lietuvos Respublikos teritorijoje, neteisėtą veiklą,

ĮSAKAU:

1. KAM Operatyviniam būdinčiui, SKAT Operatyviniam būdinčiui ir PAT Operatyviniam būdinčiui: kiekvienos dienos ryte pateikti Informacinės aptarnavimo grupės vyresniajam E. Bajarūnui kompiuterine ar dokumentine forma visos neteisėtos Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių, dislokuotų Lietuvos Respublikos teritorijoje, kariškių veiklos sąrašą už praėjusią parą; esant reikalui, informuoti nedelsiant.

2. KAM Jungtinio štabo operatyvinio skyriaus viršininkui S. Kneziui: reguliariai informuoti Informacinės aptarnavimo grupės vyresnįjį E. Bajarūną apie visą neteisėtą Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių, dislokuotų Lietuvos Respublikos teritorijoje, kariškių veiklą ir užtikrinti faktų apie neteisėtą veiklą patikrinimą ir dokumentinį (pranešimai, raportai, suvestinės ir t.t) pateikimą.

3. KAM Aviacijos tarnybos viršininkui Z. Vegelevičiui: reguliariai informuoti Informacinės aptarnavimo grupės vyresniajam E. Bajarūną apie visus neteisėtus Rusijos

Federacijai priklausančių karinių oro pajėgų skraidymus virš Lietuvos Respublikos teritorijos ir užtikrinti faktų apie neteisėtus skraidymus patikrinimą ir dokumentinį (pranešimai, raportai, suvestinės ir t.t.) pateikimą.

4. KAM Civilinės saugos departamento direktoriui E. Nazelskiui: reguliariai informuoti Informacinės aptarnavimo grupės vyresniajam E. Bajarūnui apie visą neteisėtą Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių, dislokuotų Lietuvos Respublikos teritorijoje, kariškių veiklą, keliančią grėsmę Lietuvos gamtai, ir užtikrinti faktų apie neteisėtus skraidymus patikrinimą ir dokumentinį (pranešimai, raportai, suvestinės ir t.t.) pateikimą.

5. KAM apskričių komendantams: reguliariai informuoti Informacinės aptarnavimo grupės vyresnįjį E. Bajarūnui apie visą neteisėtą Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių, dislokuotų Lietuvos Respublikos teritorijoje, kariškių veiklą ir užtikrinti faktų apie neteisėtą veiklą patikrinimą ir dokumentinį (pranešimai, raportai, suvestinės ir t.t.) pateikimą.

6. Krašto apsaugos ministro pavaduotojui J. Paužoliui: suteikti galimybę susipažinti su informacija (dokumentai, raportai, suvestinės ir t.t.) apie visus faktus, liečiančius Rusijos Federacijai priklausančių karinių dalinių, dislokuotų Lietuvos Respublikos teritorijoje, išvedimą ir išvedimo proceso priežiūrą.

7. Visiems departamentų, tarnybų, skyrių, komendantūrų viršininkams: reguliariai pateikti visą medžiagą (laiškai, telegramos, prašymai, skundai ir t.t.), liečiančią pastarųjų santykius su Rusijos Federacijai priklausančiais kariniais daliniais, dislokuotais Lietuvos Respublikos teritorijoje, Informacinės aptarnavimo grupės vyresniajam E. Bajarūnui.

8. Informacinės grupės vyresniajam E. Bajarūnui: dokumentų ir kitų informacijos šaltinių išdavimą vykdyti remiantis 1992 m. balandžio 8 d. Krašto apsaugos ministro įsakymu Nr. 236 „Dėl derybų informacinės grupės sudarymo“ patvirtinta „Derybų dokumentų išdavimo tvarka“.

Ministras

A. Butkevičius

Krašto apsaugos ministro įsakymų rinkinys. 1992 metai.- P. 138-139.

50. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl pažeidusio oro erdvę ir Nidoje patyrusio avariją Rusijos lėktuvo. 1992 m. liepos 1 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad 1992 06 25 10 val. 45 min. Nidos mieste, pažeidęs Lietuvos Respublikos oro erdvę, leisdamasis ant betoninio tako patyrė avariją lėktuvas An-2, priklausantis Kaliningrado kompanijai „AERO“. Lėktuve buvo 11 žmonių, tarp jų ir pats pirmiau paminėtos kompanijos generalinis direktorius. Sužeisti 4 žmonės. Lietuvos Respublikos pasienio tarnyba nebuvo iš anksto informuota apie šį skrydį ir nedavė sutikimo kirsti valstybės sieną. Lietuvos Respublikos

užsienio reikalų ministerija prašo Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos pranešti apie šį incidentą atitinkamoms Rusijos valdžios institucijoms, kad būtų imtasi priemonių išvengti tokių atvejų.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų liepos mėn. 1 d.

RUSIJOS FEDERACIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 78.

51. Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos nota Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai dėl planuojamų karinių mokymų. 1992 m. liepos 2 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
Nr. 383/2e

Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Lietuvos Respublikos ambasadai Maskvoje ir, remdamasi Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos 1992 m. birželio mėn. 10 d. nota Nr. 92/166, turi garbės pranešti, kad pagal Šiaurės vakarų kariuomenės grupės rengimo planą š. m. liepos mėnesio antroje pusėje Lietuvos Respublikos teritorijoje planuojama surengti štabo mokymą, kuriame dalyvautų dislokuotų Respublikos teritorijoje kariuomenės grupės junginių ir dalinių valdybos.

Planuojama, kad mokomų valdybų ir kariuomenės veiksmai vyks karinių miestelių ir mokymo centrų ribose.

Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerija būtų dėkinga už gautą iš Lietuvos leidimą rengti pirmiau paminėtą Šiaurės vakarų kariuomenės grupės štabo mokymą.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Ambasadai.

Maskva, 1992 metų liepos mėn. 2 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADAI
URMA.- F. 2.- Ap. 1.- B. 50.- L. 149.

52. Krašto apsaugos ministerijos raštas Užsienio reikalų ministerijai „Dėl Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos notos Nr. 383/2e“. 1992 m. liepos 9 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos užsienio
reikalų ministro pavaduotojui
p. G. Šerkšniui

1992 07 09 Nr. 02-1641

Dėl Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos notos Nr. 383/2e

Patenkinti š. m. liepos 2 d. Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos notoje Nr. 383/2e pateiktą prašymą dėl leidimo praveisti Šiaurės Vakarų grupės dalinių, dislokuojamų Lietuvos Respublikos teritorijoje, štabų pratybas, Krašto apsaugos ministerijos nuomone, yra netikslinga.

1. Pratybų pravedimas prieštarauja Rusijos kariuomenės, kaip neteisėtai esančios iš išvedamos iš Lietuvos Respublikos teritorijos, požiūriui.

2. Iš gaunamos informacijos matyti, kad šių pratybų metu galimas neteisėtas Rusijos kariuomenės dalinių Lietuvoje papildymas nauju kariniu kontingentu.

3. Būtų tikslinga išreikšti protestą, kadangi prašyme nepateikta štabų pratybų tema, todėl negalima spręsti, ar tai nepakenktų mūsų santykiams su kaimyninėmis šalimis. Temos pavadinimas galėtų būti priešiškas ir Lietuvos Respublikai.

4. Prašyme nenurodoma tiksli data ir trukmė, kokios dalys ir divizijos dalyvautų, kiek ir kokios planuojama panaudoti technikos, ypač lėktuvų. Nenurodomas ir dalyvių skaičius.

Ministro pavaduotojas pulkininkas

N. Vidrinskas

V. Tutkus, 61 52 47

KAA.- F. 2.- Ap. 1.- B. 50.- L. 148.

53. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl Rusijos planuojamų karinių mokymų Lietuvos Respublikos teritorijoje. 1992 m. liepos 10 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
5-244

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir, remdamasi Rusijos Federacijos URM 1992 m. liepos mėn. 2 d. nota Nr. 383/2e, turi garbės pranešti, kad

Rusijos Federacijos ginkluotosios pajėgos yra Lietuvos teritorijoje nelegaliai ir turi būti išvestos iš Lietuvos Respublikos teritorijos iki 1992 metų pabaigos pagal referendumo dėl buvusios TSRS kariuomenės, dabar priklausančios Rusijos Federacijai, besąlygiš-

ko ir neatidėliotino išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos 1992 metais ir dėl Lietuvai padarytos žalos atlyginimo rezultatus.

Rusija nepranešė planuojamo štabo mokymo temos, tikslios datos ir trukmės, taip pat padalinių, kurie dalyvautų mokyme, skaičiaus ir jų buvimo vietos bei kitos informacijos, kuri yra būtina nagrinėjant galimybę leisti surengti štabo mokymą.

Rusijos Federacijos ginkluotosios pajėgos ne kartą pažeidė Lietuvos Respublikos valstybinę sieną ir oro erdvę, todėl Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija yra susirūpinusi dėl to, jog egzistuoja tokių pažeidimų galimybė mokymo metu bei galimybė nelegaliai įvesti į Lietuvos Respublikos teritoriją papildomą Rusijos Federacijos kariuomenės kontingentą.

Rusijos Federacijos kariuomenės štabo mokymo surengimas Lietuvos Respublikos teritorijoje nepadėtų stiprinti draugiškų Lietuvos Respublikos santykių ir su Rusijos Federacija, ir su trečiosiomis šalimis.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija atkreipia Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos dėmesį į tai, jog Rusijos Federacijos pasienio kariuomenės kariškių buvimo iki šiol prie Lietuvos Respublikos valstybinės sienos faktas prieštarauja įsipareigojimams, kuriuos Rusija prisiėmė pagal 1992 metų sausio mėn. 31 d. Pareiškimą apie darbinį Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybinių delegacijų susitikimą, ir daug kartų išsakomiems patikinimams, kad Rusijos Federacijos kariškiai griežtai laikosi Lietuvos Respublikos įstatymų. Ministerija laukia neatidėliotino Rusijos Federacijos pasienio kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija būtų dėkinga Rusijai už perduotą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai techninę įrangą, naudojamą Lietuvos Respublikos valstybinės sienos su Lenkijos Respublika apsaugai, taip pat už esančią Baltijos jūros pakrantėse.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų liepos mėn. 10 d.

RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- f. 1.- Ap. 1.- B. 41.- L.18-19.

54. L. e. krašto apsaugos ministro pareigas E. Nazelskio informacija apie susitikimą su Rusijos kariuomenės atstovais. 1992 m. liepos 17 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
1992 07 17 Nr. 02-1701

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkui
p. V. Landsbergiui

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Ministrui Pirmininkui
p. G. Vagnoriui

Dėl susitikimo su Rusijos kariuomenės atstovais

Informuojame, kad š. m. liepos 16 d. Krašto apsaugos ministerijoje įvyko susitikimas su NVS oro desanto pajėgų štabo viršininku generolu leitenantu V. Beliajevu ir 242 mokomosios oro desanto divizijos vadu pulkininku V. Evtuchovič jų prašymu. Susitikime dalyvavo krašto apsaugos ministro pavaduotojai ir Jungtinio štabo atstovai.

Generolas leitenantas V. Beliajev NVS oro desanto pajėgų vado vardu įteikė prašymą dėl leidimo įvežti 5 mėnesiams į Jonavos mokymo centrą 1,5 tūkst. naujokų, šarvuočių vairuotojų, jų paruošimo tikslu. Buvo pasiūlyta ruošti tokius specialistus dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos padalinių. Šiais klausimais pareiškėme, kad tai yra Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos ir Vyriausybės kompetencijoje.

Susitikimo metu Rusijos kariuomenės atstovai buvo išpėti dėl neteisėtų 7 odd ir 242 modd veiksmų, jų tarpe naujokų papildymo, karinių lėktuvų skrydžių Lietuvos Respublikos oro erdvėje, nustatytų taisyklių dėl karinės technikos judėjimo pažeidimų. Remiantis įvykiu Alytuje, kai šuoliuose civilinio aerodromo teritorijoje dalyvavo iki 400 desantininkų (š. m. liepos 9 d.), pareikalavome, kad būtų nutraukti apmokymai už karinių miestelių ribų.

NVS oro desanto pajėgų štabo viršininkas pažadėjo, kad 7 odd ir 242 modd gaus nurodymus griežtai laikytis nustatytos Lietuvos Respublikoje dėl Rusijos kariuomenės dalinių tvarkos.

Prašiau apie priimtą sprendimą informuoti Krašto apsaugos ministeriją.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad dokumentas pateiktas ant blanko ir su antspaudu neegzistuojančios valstybės.

Priedas: 1 lapas.

L. e. krašto apsaugos ministro pareigas

E. Nazelskis

55. Krašto apsaugos ministro 1992 m. liepos 15 d. įsakymas Nr. 520 „Dėl oro erdvės pažeidimų“

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
ĮSAKYMAS Nr. 520
1992 07 15

Dėl oro erdvės pažeidimų

Nežiūrint to, kad Lietuvos Respublika yra suvereni valstybė, Rusijos Federacijos kariniai lėktuvai ir sraigtasparniai pažeidinėja Lietuvos Respublikos oro erdvę,

ĮSAKAU:

1. KAM visoms tarnyboms sustiprinti visų oro erdvės pažeidėjų stebėjimą ir jų registravimą.

2. Išsiaiškinti lakūnų ir aerodromų viršininkų, priimančių pažeidėjus, pavardes.

3. Visus pažeidėjus ir priimančius juos aerodromų viršininkus perduoti, pagal aerodromų dislokacijos vietą, prokuratūroms dėl baudžiamųjų bylų pažeidėjams iškėlimo.

Ministras

A. Butkevičius

Krašto apsaugos ministro įsakymų rinkinys. 1992 metai.- P. 177-178.

56. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavaduotojo Z. Vaišvilos telegrama Rusijos Federacijos gynybos ministrui P. Gračiovui dėl naujokų siuntimo į Oro desanto mokymo centrą Rukloje. 1992 m. liepos 20 d.

Versta iš rusų kalbos

VYRIAUSYBINĖ

MASKVA

RUSIJOS FEDERACIJOS
GYNYBOS MINISTRUI
ARMIJOS GENEROLUI
GRAČIOVUI

GERBIAMAS PONE MINISTRE, LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ PRIVERSTA KREIPTIS Į JUS DĖL ORO DESANTO KARIUOMENĖS VADO GENEROLO PULKININKO PODKOLZINO 1992 METŲ LIEPOS MĖN. 10 D. LAIŠKO NR. 568/3/152, KURIAME PRAŠOMA REMIANTIS JŪSŲ DIREKTYVA LEISTI 1500 ŽMONIŲ NAUJŲ ŠAUKTINIŲ ATVYKTI Į ODK 242 MOKYMO CENTRĄ, DISLOKUOTĄ JONAVOS MIESTE. TAČIAU ABEJONIŲ KELIA FAKTAS, KAD ŠIS LAIŠKAS, ADRESUOTAS LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJAI, IŠSPAUSDINTAS ANT JAU NEEGZISTUOJANČIOS TSR SAJUNGOS GYNYBOS MINISTERIJOS BLANKO. TODĖL PRAŠOME JŪSŲ OFICIALIAI PATVIRTINTI IŠDĖSTYTĄ INFORMACIJĄ, TAIP PAT ATSIŪSTI MUMS DIREKTYVOS DĖL ŠAUKTINIŲ IR BŪTINOSIOS TARNYBOS KARIŲ SIUNTIMO Į DISLOKUOTĄ BALTIJOS VALSTYBIŲ TERITORIJOJE RUSIJOS FEDERACIJOS KARIUOMENĘ NUTRAUKIMO KOPIJĄ. SAVO RUOŽTU LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ PRIMENA, KAD IKI ŠIOL JŪS NEVYKDOPTĖ RUSIJOS DELEGACIJOS PASIRAŠYTO RUSIJOS FEDERACIJOS KARIUOMENĖS IŠVEDIMO IŠ VILNIAUS MIESTO 1992 METŲ PAVASARĮ PROTOKOLO.

SPRENDŽIANT VISAS PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU RUSIJOS FEDERACIJOS KARIUOMENĖS IŠVEDIMU IŠ LIETUVOS, NURODYTO PROTOKOLO VYKDYMAS BŪTŲ GERAS DALYKINIŲ RUSIJOS FEDERACIJOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBIŲ SANTYKIŲ GARANTAS. NR 26/73

Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavaduotojas

Vaišvila

232039, Vilnius, Gedimino pr. 11
Lietuvos Respublikos Vyriausybė
asm. sąskaita
1992 m. liepos mėn. 20 d.
Lietuvos Respublikos
Ministro Pirmininko pavaduotojas Z. Vaišvila
LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 694.- L. 249-250.

57. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl neteisėtų Rusijos kariškių veiksmų. 1992 m. rugpjūčio 18 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
293/92

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad

1992 metų rugpjūčio mėn. 16 d. 23 val. 30 min. automobilis Ural-4320, valstybinis numeris 62-37 ĪČ, priklausantis k/d 61415-K, dislokuotam Klaipėdos mieste, 3-jame kelio Priekulė–Dreverna kilometre viršydama greitį išvažiavo į priešpriešinio eismo juostą ir trenkėsi į stovintį automobilį, priklausantį Klaipėdos uosto vairuotojui Sauliui Rekašiui, kuris mirė vietoje. Karinis automobilis iš įvykio vietos nuvažiavo, bet, padaręs materialinę žalą Klaipėdos miesto sodų sklypų savininkams, patyrė avariją. Neblaivus karinio automobilio vairuotojas eilinis Kolpašnikov A. V. ir k/d 61655 eilinis Iljušin A. E. sulaikyti ir yra laikomi Klaipėdos rajono policijoje. Trečiasis karinio automobilio keleivis dingo.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija kreipėsi į karinę prokuratūrą, informuodama apie šį įvykį, bet karinė prokuratūra nedavė kariškių veiksmų įvertinimo.

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija atkreipia Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos dėmesį į tai, kad tokie veiksmai yra neleistini, ir reiškia viltį, kad Rusijos karinė valdžia imsis visų reikiamų priemonių, kad šis įvykis būtų ištirtas ir kompensuota jo padaryta žala, taip pat kad ateityje būtų užkirstas kelias tokiems neteisėtiems Rusijos karių veiksams.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų rugpjūčio mėn. 18 d.

RUSIJOS FEDERACIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 153.

2.2. Pastangos užkirsti kelią savavališkam buvusio sovietinės kariuomenės kontingento papildymui

58. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl naujų įvedimo į Lietuvą 1991 m. gruodžio 20-21 d. 1991 m. gruodžio 24 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
Nr. 6/TS-91

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija 1991 metų spalio mėn. 31 d. TSRS užsienio reikalų ministerijai išsiuntė notą Nr. 3 (kopija pridedama), kuriame pateikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės reikalavimas nedelsiant išspręsti visos TSRS kariuomenės išvedimo iš Lietuvos teritorijos klausimą. Atsakymo į notą Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija negavo.

Neatsižvelgiant į daug kartų Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikiamus reikalavimus ir nepaisant Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro A. Butkevičiaus susitarimo su TSRS gynybos ministru E. Šapošnikovu dėl būtinybės privalomai derinti su Lietuvos Respublikos Vyriausybe bet kokių naujų kariuomenės kontingentų dislokavimo Lietuvos Respublikos teritorijoje klausimus, 1991 metų gruodžio 20 ir 21 d. d. nesuderinus su Lietuvos Respublikos Vyriausybe į Lietuvą geležinkelio transportu buvo įvežta apie 1000 karių.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia didelį susirūpinimą dėl neteisėtų buvusios TSRS Gynybos ministerijos veiksmų ir tikisi, kad Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos užsienio reikalų ministerija imsis visų reikiamų priemonių, kad siekiant išvengti tarptautinio konflikto būtų nedelsiant sustabdytas nelegalus naujų kariuomenės kontingentų įvedimas ir išspręstas visos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos klausimas. Tai padėtų stiprinti pasitikėjimą ir skatintų mūsų valstybių geros kaimynystės santykių plėtrą.

Ministerija, naudodamasi šia proga dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1991 m. gruodžio mėn. 24 d.

*Rusijos Tarybų Federacinės
Socialistinės Respublikos Užsienio
reikalų ministerijai
Maskva*

URMA. - Ap. 2. - B. 49. - L. 30-31.

59. Baltijos valstybių tarybos kreipimasis į valstybių – Nepriklausomų Valstybių sandraugos narių vadovus dėl buvusios Sovietų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų nedelsiamo ir visiško išvedimo iš Latvijos, Estijos bei Lietuvos. 1992 m. sausio 5 d.

BALTIJOS VALSTYBIŲ TARYBOS
K R E I P I M A S I S
Į VALSTYBIŲ – NEPRIKLAUSOMŲ VALSTYBIŲ SANDRAUGOS NARIŲ
VADOVUS DĖL BUVUSIOS SOVIETŲ SĄJUNGOS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ
NEDELSIAMO IR VISIŠKO IŠVEDIMO IŠ LATVIJOS,
ESTIJOS BEI LIETUVOS

Baltijos Valstybių Taryba,

konstatuoja, kad nepriklausomų Latvijos, Estijos ir Lietuvos valstybių teritorijose iki šiol neteisėtai yra buvusios SSRS ginkluotosios pajėgos, nepaisant Baltijos valstybių daugkartinių reikalavimų išvesti šią kariuomenę iš jų teritorijos. Tai nesuderinama su tarptautine teise, pažeidžia Latvijos, Estijos ir Lietuvos valstybinį suverenitetą ir nepadedą stiprinti pasitikėjimo Nepriklausomų Valstybių Sandrauga.

Baltijos Valstybių Taryba, atsižvelgdama į Nepriklausomų Valstybių Sandraugos kūrimąsi ir pabrėždama, kad iš buvusios Sovietų Sąjungos vadovybės nebuvo gauta jokio atsakymo į Baltijos Valstybių Tarybos 1991 m. spalio 5 d. Pareiškimą dėl nedelsiamo SSRS kariuomenės išvedimo iš Latvijos, Estijos ir Lietuvos, o pirmiausia dėl jos išvedimo iš Baltijos valstybių sostinių, kreipiasi į Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalis ragindama:

nedelsiant pradėti išvesti kariuomenę iš Rygos, Talino ir Vilniaus, taip pat apskritai iš Latvijos, Estijos ir Lietuvos;

kuo skubiau atšaukti iš Latvijos, Estijos ir Lietuvos teritorijos savo piliečius, tarnaujančius buvusios SSRS ginkluotosiose pajėgose, ir neleisti siųsti savo piliečių atlikti karinę tarnybą Baltijos valstybių teritorijoje;

palikti Latvijos, Estijos ir Lietuvos gynybinėms pajėgoms kurti ginklus, įrangą ir karinę techniką, atsižvelgiant į 1940 metais užgrobtą Latvijos, Estijos ir Lietuvos karinį turta;

neleisti savavališkai įvesti į Baltijos valstybių teritoriją naujus buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės kontingentus.

*Latvijos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

Anatolijus GORBUNOVAS

*Estijos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

Arnoldas RUITELIS

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

Vytautas LANDSBERGIS

Jūrmala,

1992 m. sausio 5 d.

LRSA.- F. 2.- Ap. 10.- B. 3.-L. 4.

60. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl buvusios TSRS kariuomenės kontingento Lietuvoje“. 1992 m. sausio 8 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

1992 m. sausio 8 d. Nr. 13

Vilnius

Dėl buvusios TSRS kariuomenės kontingento Lietuvoje

Atsižvelgdama į tai, kad šiurkščiai pažeidus visuotinai pripažintas tarptautinės teisės normas ir nesuderinus su Lietuvos Respublikos Vyriausybe 1991 m. gruodžio mėnesį į Lietuvą buvo įvestas papildomas buvusios TSRS kariuomenės kontingentas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Uždrausti įvesti į Lietuvą pašauktus karininkus tarnybon naujokus ar kitą papildomą buvusios TSRS kariuomenės kontingentą be Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidimo.

2. Krašto apsaugos ministerija turi išpėti buvusios TSRS kariuomenės dalinius, laikinai dislokuotus Lietuvoje, apie galimas sankcijas už nustatytos tvarkos nesilaikymą.

3. Pavesti Vidaus reikalų ministerijai kartu su Susisiekimo ministerija ir Krašto apsaugos ministerija kontroliuoti, kaip vykdomas šis nutarimas.

Lietuvos Respublikos

Ministras Pirmininkas G. Vagnorius

<http://www.lrs.lt>

61. Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vado V. Mironovo raštas Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui G. Vagnoriui dėl neteisėtai atvykusių į Lietuvą Rusijos kariškių išsiuntimo iš Lietuvos. 1992 m. sausio 21 d.

Versta iš rusų kalbos

ŠIAURĖS VAKARŲ
KARIUOMENĖS GRUPĖS
VADAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRUI
PIRMININKUI
ponui Gediminui Vagnoriui

1992 m. sausio mėn. 21 d.

Nr. 1/6

226100 Ryga – 100

Pranešu Jums, kad Lietuvos Respublikos krašto apsaugos departamento atstovų buvo neteisėtai sulaikyta ir laikoma suimta Šiaurės vakarų kariuomenės grupės karių grupė.

Š. m. sausio 16 d. į Kauną vykdyti tarnybinės užduoties buvo nusiųsta penkių asmenų kariškių grupė (vyresnysis leitenantas Šichijev A. A., vyresnieji praporščikai Kulakov V. I., Dyrenkov A. A., eiliniai Artemjev A. A., Nizamov A. A.), kuri Kauno geležinkelio stotyje Krašto apsaugos departamento atstovų buvo sulaikyta ir suimta.

Kitą dieną kariai buvo paleisti iš suėmimo ir neatlikę tarnybinės užduoties turėjo išvykti į savo dalinio dislokacijos vietą.

Tokie Krašto apsaugos departamento atstovų veiksmai kitos valstybės kariškių atžvilgiu yra ne tik neteisėti, bet ir pavojingi.

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus uždaryti į laikinai sulaikytųjų kameras galima tik asmenis, įvykdžiusius teisės pažeidimus. Kaip nustatyta tyrimo metu, išvardinti kariai jokių teisės pažeidimų Kaune neįvykdė, todėl Krašto apsaugos departamento atstovai neturėjo jokio teisinio pagrindo juos sulaikyti.

Tokie administracijos veiksmai gali išprovokuoti rimtus konfliktus, nes jie yra atliekami asmenų, pagal tarnybines pareigas turinčių teisę nešioti ginklą, atžvilgiu.

Be to, Lietuvos Respublikos valdžia sistemingai sudaro kliūtis išvežti techniką, ginkluotę, šaudmenis ir kitas materialinių priemonių atsargas (pagal karinę nomenklatūrą) iš respublikos teritorijos į Rusijos Federaciją, kurios jurisdikcijoje yra grupės kariuomenė. Krašto apsaugos ministro pavaduotojas ponas Vidrinskas pareikalavo, kad dalinių vadai pateiktų Krašto apsaugos ministerijai paraišką, kuriose būtų nurodytas išsiunčiamos ginkluotės ir šaudmenų kalibras, rūšis, tipas bei kiti gavėjų duomenys ir pervežimo tikslai. Tai taip pat yra neteisėta.

Susidariusi padėtis neleidžia per nustatytus terminus įvykdyti pirmojo kariuomenės išvedimo iš Lietuvos teritorijos etapo plano.

Š. m. sausio 16 d. Kauno garnizono viršininkui pateiktas raštiškas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodymas, kuriame Kauno miesto Krašto apsaugos departamentui įsakoma užimti Kauno garnizono karininkų rūmų pastatą. Kauno miesto Krašto apsaugos departamento komendantas pasiūlė per 3–5 dienas atlaisvinti užimtą pastatą.

Pastaruoju metu Lietuvos Vyriausybė apribojo karinio automobilių transporto įvažiavimą iš Kaliningrado srities, ypač Kybartų gyvenvietės rajone, motyvuodama tuo, kad jiems įvažiuoti reikalingas atitinkamas Krašto apsaugos departamento leidimas.

Siekiant išvengti nereikalingų incidentų tarp Šiaurės vakarų kariuomenės grupės karių ir Krašto apsaugos atstovų, manau esant reikalinga, kad iš Jūsų pusės būtų duotas atitinkamas nurodymas dėl to, kad yra neleistini panašūs veiksmai, vykdomi prieš karius, atliekančius savo tarnybines pareigas Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Iš savo pusės Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vadovybė pasirengusi aptarti bet kokius Jūsų pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos valdžios institucijų ir esančių Lietuvos teritorijoje karinių dalinių santykių normalizavimo.

Prašau pranešti apie Jūsų sprendimą.

*Pagarbiai,
Generolas pulkininkas*

V. MIRONOV

LRVKA. - F. 4. - Ap. 3. - B. 692. - L. 143-145.

62. Krašto apsaugos ministerijos raštas Užsienio reikalų ministerijai dėl protesto notos Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl Rusijos kariškių įvedimo į Lietuvą. 1992 m. kovo 20 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
1992 03 20 Nr. 02-637

Užsienio reikalų
ministerijai

Dėl notos Rusijos Vyriausybei

Turimomis žiniomis, artimiausiu laiku Rusijos jurisdikcijoje esantys kariniai daliniai, dislokuoti Lietuvos Respublikos teritorijoje, bus bandomi papildyti kariniais kon-

tingentais, pakeičiant demobilizuotus, išstarnavusius nustatytą laiką kareiviais ir seržantais. Ryšium su tuo prašome pasirašyti notą Rusijos Vyriausybei apie tai, kad be Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidimo karinių kontingentų pakeitimas arba papildymas yra neleistinas.

Ministras

A. Butkevičius

N. Vidrinskas

22 69 45

KAA.- F. 2.- Ap. 1.- B. 45.- L. 13.

63. Lietuvos Respublikos Vyriausybės potvarkis „Dėl operatyvinės koordinacinio darbo grupės sudarymo, siekiant užtikrinti kontrolę, kaip laikomasi draudimo įvesti papildomą buvusios TSRS kariuomenės kontingentą be LRV leidimo“. 1992 m. kovo 30 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

POTVARKIS

1992 m. kovo 30 d. Nr. 306p

Vilnius

Dėl operatyvinės koordinacinio darbo grupės sudarymo, siekiant užtikrinti kontrolę, kaip laikomasi draudimo įvesti papildomą buvusios TSRS kariuomenės kontingentą be LRV leidimo

Igyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio 8 d. nutarimą Nr. 13 „Dėl buvusios TSRS kariuomenės kontingento Lietuvoje“ ir siekiant užtikrinti kontrolę, kaip laikomasi draudimo įvesti į Lietuvos Respubliką pašauktus karinės tarnybos naujokus ar kitą papildomą buvusios TSRS kariuomenės kontingentą be Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidimo, sudaryti šią operatyvinę koordinacinio darbo grupę:

N. Vidrinskas – krašto apsaugos ministro pavaduotojas (grupės vadovas);

A. Butiškis – Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo tarnybos (Valstybės saugumo departamento) Operatyvinės valdybos viršininkas;

S. Dailidka – susisiekimo ministro pavaduotojas;

J. Matonis – vidaus reikalų ministro pirmasis pavaduotojas;

V. Valickas – vyriausiojo muitininko pavaduotojas.

Lietuvos Respublikos

Ministro Pirmininko pavaduotojas

Z. Vaišvila

<http://www.lrs.lt>

64. Lietuvos Respublikos Vyriausybės potvarkis dėl informacijos apie Rusijos kariškių daromus pažeidimus teikimo. 1992 m. balandžio 13 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

POTVARKIS

1992 m. balandžio 13 d. Nr. 370p Vilnius

1. Įpareigoti ministerijas, departamentus, kitas valstybines tarnybas, miestų ir ra-

jonų savivaldybes skubiai teikti Vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos ir analizės centrui informaciją apie visus buvusios TSRS kariuomenės dalinių daromus Lietuvos Respublikos suvereniteto, įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pažeidimus, nesankcionuoto kariuomenės judėjimo atvejus, kitus savivalės faktus, kariškių nusikaltimus ir teisėtvarkos pažeidimo atvejus.

2. Vidaus reikalų ministerija šią apibendrintą informaciją turi kas savaitę pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

*Lietuvos Respublikos
Ministro Pirmininko pavaduotojas*

V. Pakalniškis

<http://www.lrs.lt>

65. Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos štabo viršininko įsakymas „Dėl Kazlų Rūdos aerodromo prieigų kontrolės“. 1992 m. balandžio 21 d.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
SAVANORIŠKOJI KRAŠTO APSAUGOS TARNYBA
ĮSAKYMAS 1992 04 21 Nr. 131
Vilnius

Dėl Kazlų Rūdos aerodromo prieigų kontrolės

Vykdamas Krašto apsaugos ministro 1992 m. balandžio 17 d. įsakymą Nr. 262

ĮSAKAU:

1. Nuo 1992 m. balandžio 21 d. pradėti kontroliuoti Kazlų Rūdoje dislokuoto Rusijos Federacijos oro desantinės divizijos karinio aerodromo prieigas.

Kontrolės tikslas – neleisti įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją iš kitų valstybių atvežtų Rusijos Federacijos kariuomenės kareivių.

2. Kontrolės organizavimui į Kazlų Rūdą išvykti štabo viršininko pavaduotojui V. Benediktavičiui, oper. sk. virš. A. Tamošiūnui, Sargybos kuopos vadui G. Rapnikui, Kauno rinktinės vadui J. Juocevičiui, Marijampolės rinktinės vadui P. Šlivinskiui.

Sudaryti kontrolės postų schemą ir kontrolės instrukciją.

3. Kontrolei organizuoti panaudoti SKAT štabo sargybų kuopas. Kauno rinktinės ir Marijampolės rinktinės savanorius, autotransporto priemones, ginklus ir ryšių priemones.

4. Tiesiogiai už saugojimo organizavimą atsakingu paskirti Kauno rinktinės vadą J. Juocevičių.

5. Įsakymo vykdymo kontrolę pavesti V. Benediktavičiui.

L. e. p. štabo viršininkas

A. Pocius

KASPA. - Ap. 1. - B. 43.

66. Krašto apsaugos ministerijos pranešimas Užsienio reikalų ministerijai dėl neteisėto dislokuotos Lietuvos Respublikoje Rusijos kariuomenės papildymo nauju kariniu kontingentu. 1992 m. balandžio 24 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos
Užsienio reikalų ministrui
p. A. Saudargui
1992 04 24 Nr. 02-1129

Pranešimas dėl neteisėto dislokuotos Lietuvos Respublikoje Rusijos kariuomenės papildymo nauju kariniu kontingentu

Turima Krašto apsaugos ministerijoje informacija rodo, kad dislokuota Lietuvoje Rusijos kariuomenė pastoviai pažeidžia š. m. sausio 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 13 dėl neleistino papildymo nauju kariniu kontingentu.

Š. m. balandžio 15 d. buvo atsiųsta iš Baltarusijos į Telšiuose dislokuotą karinį dalinį 24 kareivių grupė tolimesnei tarnybai.

Balandžio 17 d. į Telšius atvyko 12 kareivių grupė, kuri buvo sulaikyta ir išsiųsta už Lietuvos Respublikos ribų.

Balandžio 21–23 d. trims transportiniais lėktuvais IL-76 į Kazlų Rūdos karinį aerodromą atvyko virš 600 kareivių – naujokų, kuriuos planuojama grupėmis išsiųsti geležinkeliu ir maršrutiniais autobusais į dislokuojamus artimiausiose apskrityse Rusijos karinius dalinius.

Šis naujas karinis kontingentas dabartiniu metu yra blokuojamas aerodrome Krašto apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos jėgomis. Nežiūrint į tai, bus bandoma naują papildymą išsiųsti į karines dalis apgaulingu būdu, išleidžiant jį pėsčiomis nedidelėmis grupėmis iki artimiausių autobusų ir geležinkelio stočių.

Prašome Jus padėti užkirsti kelią neteisėtam Rusijos kariuomenės papildymui diplomatinėmis priemonėmis.

L. e. ministro pareigas

N. Vidrinskas

KAA.- F. 2.- Ap. 1.- B. 46.- L. 129.

67. Lietuvos Respublikoje dislokuotų ir Rusijos jurisdikcijoje esančių karinių dalinių autotransporto priemonių judėjimo laikinosios taisyklės

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos
ir Vidaus reikalų ministrų 1992 m.
gegužės 14 d. įsakymu Nr. 313/311

Lietuvos Respublikoje dislokuotų ir Rusijos jurisdikcijoje esančių karinių dalinių autotransporto priemonių judėjimo LAIKINOSIOS TAISYKLĖS

1. Šios laikinosios taisyklės nustato Lietuvos Respublikoje dislokuotų ir Rusijos jurisdikcijoje esančių karinių dalinių autotransporto priemonių judėjimo keliais tvarką,

teisinę atsakomybę, policijos ir krašto apsaugos pareigūnų veiksmus, kontroliuojant, kaip laikomasi nustatytų laikinųjų taisyklių reikalavimų.

2. Rusijos kariuomenės dalinių autotransporto priemonių judėjimas Lietuvos Respublikos keliais leidžiamas tik turint apskričių komendantų išduotą specialų leidimą (1 priedas).

Leidimai autotransportui judėti išduodami vienkartiniai, laikini (iki 7 dienų) ir pastovūs.

3. Leidimus išduoda Krašto apsaugos ministerijos apskričių komendantai pagal Rusijos kariuomenės karinių dalinių vadų paraiškas.

Paraiškos dėl leidimų gavimo pateikiamos: pavieniui autotransportui – ne vėliau kaip prieš tris dienas iki judėjimo pradžios; kolonomams (trys ir daugiau automašinu) – ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki judėjimo pradžios.

Kolonos judėjimo maršruto ir tvarkos suderinimui paraiškoje turi būti nurodyta: kolonos viršininkas (vyresnysis), judėjimo tikslas (mokymas, perdislokavimas, maršas ir t.t.), judėjimo data ir laikas, transporto priemonių kiekis, jų markės ir kariniai numeriai, vežamo krovinio pavadinimas ir kiekis, judėjimo maršrutas.

4. Apskričių komendantai apie išduotus karinių kolonų judėjimui leidimus sava-laikiai informuoja Vidaus reikalų ministerijos Kelių policijos valdybą, kuri apie karinių kolonų judėjimo laiką, maršrutą, autotransporto priemonių kiekį ir kitus duomenis praneša visiems policijos komisariatams, per kurių aptarnaujamą teritoriją numatomas kolonų judėjimas.

5. Policijos pareigūnams arba krašto apsaugos patruliams pareikalavus, karinis autotransportas privalo sustoti, o vairuotojai ir vykstantieji juo kariškiai pateikti asmenis, autotransporto priemonės ir pervežamo krovinio dokumentus. Kolonos viršininkas (vyresnysis) turi pateikti leidimą kolonos judėjimui (2 priedas).

6. Autotransporto priemonės, eksploatuojamos be nurodytų leidimų, turi būti su-laikytos iki pilno aplinkybių išsiaiškinimo.

Apie pažeidimus policijos pareigūnai raportu praneša tiesioginiam savo vadovui. Raportas perduodamas Kelių policijos valdybai, o po to Krašto apsaugos ministerijos Jungtiniam štabui.

7. Krašto apsaugos pareigūnai apie pažeidimus raportu praneša apskričių komendantams, kurie gautą informaciją perduoda Krašto apsaugos ministerijos Jungtiniam štabui.

8. Karinio autotransporto priemonės turi atitikti kelių eismo taisyklių reikalavimus, o joms neatitikus policijos pareigūnai privalo taikyti visas įstatymais numatytas sankcijas iki autotransporto priemonių eksploatacijos uždraudimo, nenuimant nuo jų karinių numerių.

9. Kariškiai už administracinius nusižengimus ir nusikaltimus, padarytus karinio autotransporto priemonių judėjimo Lietuvos teritorijoje metu, atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

10. Rusijos kariuomenės kariškiams nepaklusus policijos pareigūnų reikalavimams, pastarieji privalo reaguoti Policijos įstatymo nustatyta tvarka.

11. Rusijos kariuomenės dalinių vadai privalo užtikrinti šių laikinųjų taisyklių reikalavimų vykdymą.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija
1992 m. gegužės d.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
1992 m. gegužės d.

LEIDIMAS Nr. _____

Išduotas Rusijos kariuomenės karinio dalinio Nr. _____ dislokuoto
_____ automašiniui _____ Nr. _____ Lietuvos Respublikos
_____ apskrities ribose, naudojamai

Leidimas galioja pateikus asmens ir automobilio dokumentus:

nuo 1992 m. _____ mėn. _____ d.
iki 1992 m. _____ mėn. _____ d.

A.V.

_____ apskrities komendantas

(karinis laipsnis, vardas, pavardė, parašas)

199 __ m. _____ mėn. _____ d.

LEIDIMAS Nr. _____

Išduotas Rusijos kariuomenės kariniam daliniui Nr. _____ dislokuotam _____ ir
leidžiantis autotransporto priemonių kolonai iš automobilių

(kiekvieno automobilio markė,

_____ karinis numeris)

Judėti maršrutu _____

Judėjimo tikslas _____

Pervežamų krovinių pavadinimas ir kiekis _____

Kolonos vyresnysis _____

(karinis laipsnis, pavardė, inicialai)

(karinis laipsnis, vardas, pavardė, parašas)

199 ____ m. _____ mėn. ____ d.

68. Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos štabo viršininko 1992 m. gegužės 13 d. įsakymas „Dėl draudimo įvesti į Lietuvos Respubliką pašauktus karinių tarnybon naujokus ar kitą papildomą buvusios TSRS kariuomenės kontingentą“

RAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
SAVANORIŠKOJI KRAŠTO
APSAUGOS TARNYBA
Į S A K Y M A S
1992 05 13 Nr. 159
VILNIUS

Dėl draudimo įvesti į Lietuvos Respubliką pašauktus karinių tarnybon naujokus ar kitą papildomą buvusios TSRS kariuomenės kontingentą

ĮSAKAU:

1. Rinktinių vadams nedelsiant vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio 8 d. nutarimą Nr. 13 ir Krašto apsaugos ministro 1992 m. balandžio 17 d. įsakymą Nr. 262.

2. Patvirtinti apskričių komendantų ir rinktinių vadų suderintus planus dėl priemonių užkirsti neteisėtą Rusijos Federacijos kariuomenės papildymą Lietuvos Respublikos teritorijoje, pašaukiant sekantį savanorių skaičių:

Alytaus rinktinėje – 27 savanorius;

Kauno rinktinėje – 252 savanorius;

Klaipėdos rinktinėje – 105 savanorius;

Marijampolės rinktinėje – 45 savanorius;

Panevėžio rinktinėje – 21 savanorių;

Šiaulių rinktinėje – 72 savanorius;

Utenos rinktinėje – 54 savanorius;

Vilniaus rinktinėje – 36 savanorius;

Sargybos postus išstatyti nuo 1992 m. gegužės 15 d.

3. Rinktinių vadams iki 1992 m. gegužės 15 d.

3.1. Pateikti SKA tarnybos štabo Operatyvinio skyriaus viršininkui A. Tamošiūnui sargybos postų išdėstymo schemas, pamainų ir sargybų skaičių pamainoje;

3.2. Sudaryti sargybos postų dokumentaciją (pridedama) ir sistemingai kontroliuoti jų vedimo tvarką;

3.3. Saugomuose postuose įrengti laikinas pakeliamas užtvaras, nudažytas juodai balta spalva, pritvirtinant standartinį signalą „Stop“;

- 3.4. Postų sargybinius aprūpinti įranga, nurodyta pridedamoje instrukcijoje;
- 3.5. Prieš paskiriant sargybinius į postą supažindinti juos su posto dokumentacija, instrukuoti juos ir reikalauti tarnybos atlikimo kaip kovinės užduoties vykdymo;
- 3.6. Tikrinti kiekvienos posto sargybos pamainos tarnybinių pareigų vykdymą, tikrinimo rezultatus užrašant posto žurnale;
- 3.7. Užtikrinti ryšių tinklų stabilų funkcionavimą, vadovaujantis SKAT radijo ryšių taisyklėmis ir pridedama papildoma radijo ryšio instrukcija;
- 3.8. Kasdien iki 18.00 val. pateikti į SKAT štabo Operatyvinių skyrių įvykių suvestines už kiekvieną postą atskirai, o ypatingais atvejais – nedelsiant;
- 3.9. Sudaryti mobilies, 10–15 savanorių su automašina, grupes sargybų postų sustiprinimui ir kitiems uždaviniams operatyviai spręsti.
4. Automašinių ir pėsčiųjų kolonų judėjimą, lėktuvų ir sraigtasparnių skraidymą fiksuoti postų ir kuopų žurnaluose, pranešant apie tai SKAT rinktinių ir apskričių komendantūrų budėtojams.
5. Su šiuo įsakymu supažindinti juos liečiančiais klausimais rinktinių štabus, kuopų vadus ir postų sargybinius.
6. Įsakymo vykdymo kontrolę pavesti SKAT štabo Operatyvinio skyriaus viršininkui A. Tamošiūnui.

Štabo viršininkas pulkininkas leitenantas

J. Gečas

V. Benediktavičius
– į bylą
– rinktinių vadams
– Operatyviniam sk.
KASPA.-Ap. 1.- B. 43.- L. 29-30.

69. Sargybos posto instrukcija

TVIRTINU
L. e. p. štabo viršininkas
A. Pocius
1992 m. balandžio 22 d.

Posto Nr. sargybos INSTRUKCIJA

Posto sargybinis pavaldus rinktinės operatyviniam būdinčiajam, rinktinės vadui ir savo kuopos vadui.

Jis privalo:

stabdyti Rusijos Federacijos kariuomenės automašinas ir tikrinti vežamų jose kariškių skaičių;

stabdydamas automašinas privalo prisistatyti: „Posto Nr. sargybinis savanoris Jonaitis“ ir pareikalauti iš automašinos vyresniojo Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotinio J. Paužolio pasirašyto leidimo;

pateikus leidimą patikrinti, ar vežamų automašinoje kariškių skaičius atitinka leidime nurodytą;

užrašyti posto žurnale: dalinio Nr. , automašinos valstybinį Nr. , leidimo galiojimo datą ir Nr., vežamų kariškių skaičių, pravažiavimo laiką ir kryptį;

jei vyresnieji neturi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotinio leidimo, pareikalauti, kad automašinos grįžtų į aerodromo ar dalinio teritoriją ir atžymėti tai posto žurnale;

jeigu karinės mašinos nestoja ir veržiasi pro sargybos postą, nedelsiant apie tai pranešti rinktinės operatyviniam budinčiajam, nurodyti automašinos valstybinį Nr. , prasi-veržimo laiką, kryptį, apytikrį vežamų kariškių skaičių ir užrašyti tai posto žurnale.

Draudžiama naudoti ginklą ir kitas prievartines priemones automašinių stabdymui.

Posto sargyba privalo turėti reguliuotojo lazda, gerai matomą dienos ir nakties metu, atšvaitus, žibintą su raudona ir žalia (balta, geltona) spalvomis, posto žurnalą.

Posto sargyba savo pareigas vykdo ir veiksmus derina su kelių transporto policijos pareigūnais.

Operatyvinio skyriaus viršininkas

A. Tamošiūnas

KASPA. - Ap. 2 (byla nenumeruota)

70. Papildoma radijo ryšio instrukcija

**KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
SAVANORIŠKOJI KRAŠTO
APSAUGOS TARNYBA**

**TVIRTINU
Štabo viršininkas
J. Gečas**

1992 m. 05 mėn. 13 d.

..... Nr.

Vilnius

PAPILDOMA RADIJO RYŠIO INSTRUKCIJA

1. Rinktinės ryšių tarnybos viršininkas organizuoja UTB radijo tinklą etapiniu principu: rinktinė – kuopa – postai, instruktuoja vyresniosios radijo stoties operatorių ir kuopos vadą, kontroliuoja radijo ryšio taisyklių ir režimo laikymąsi.

2. Kuopos vadas asmeniškai atsako už radijo ryšio buvimą, taisyklių ir režimo laikymąsi.

3. Vyresniosios radijo stoties operatorius užtikrina radijo ryšio taisyklių ir ryšio režimo laikymąsi tinkle.

4. Atsižvelgiant į vykdomos užduoties specifiką, nustatytas šis ryšio režimas:

4.1. Radijo stočių operatoriai privalo užtikrinti savalaikį informacijos perdavimą ir priėmimą. Į eterį išeinama tik perduodant ar priimant informaciją bei tikrinant ryšį. Privatūs pokalbiai – draudžiami;

4.2. Kiekvienoje radijo stotyje pildomas aparatinis žurnalas, nurodant ryšio seanso laiką, šaukinius;

4.3. Vyresniosios radijo stoties operatorius ne rečiau kaip 12 kartų per parą tikrina radijo ryšį, atžymėdamas aparatiname žurnale. Ryšiui nutrūkus, jis privalo nedelsiant apie tai pranešti kuopos vadui;

4.4. Kuopos vadas, nesant radijo ryšio, privalo nedelsiant jį operatyviai atstatyti.

Pastaba: Radijo ryšys yra vienas iš poste budinčių savanorių saugomų garantų.

*SKAT ryšių poskyrio viršininkas
vyresnysis leitenantas*

V. Čepulis

KASPA.- Ap. 2 (byla nenumeruota)

71. Sargybos posto dokumentai

POSTO NR.
DOKUMENTAI

SARGYBOS

1. Posto Nr. sargybos instrukcija
2. Posto Nr. žurnalas
3. Papildoma radijo ryšio instrukcija
4. Leidimo pavyzdys
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio 8 d. nutarimas Nr. 13 (lietuvių ir rusų kalbomis)
6. Posto Nr. sargybai įgaliojimas (lietuvių ir rusų kalbomis).

72. Posto sargybinės žurnalo pavyzdys

Pavyzdys

406 kuopos postų sargybinės žurnalas

Data, laikas	Vals-ty-binis ma-šinos Nr.	Mašinos markė	Karinio dalinio Nr.	Leidi-mo Nr.	Vežamų žmonių skaičius	Judėjimo kryptis	Kam ir kada perduota informacija
1 postas							
1992 05 12 d. 10.30		URAL-375	28959	4	3	Alytus–Kaunas	10.35 rinktinės budėtojai
2 postas							
10.15	16-61 ŽV	GAZ-S3	38459	22	-	Kaunas–K. Rūda	10.20 rinktinės budėtojai

Pavyzdys

Posto Nr. _____ žurnalas

Data, laikas	Valsty-binis mašinos Nr.	Mašinos markė	Karinio dalinio Nr.	Leidimo Nr.	Vežamų žmonių skaičius	Judėjimo kryptis	Pranešėjas
1992 05 12 d. 10.30	56-82TK	URAL-375	08703	24	24	K. Rūda–Kaunas	A. Vitkus

73. Rusijos kariuomenės Vilniaus garnizono viršininko V. Frolovo raštas Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui G. Vagnoriui dėl problemų, kylančių dėl kareivių trūkumo

Versta iš rusų kalbos

Gynybos ministerija
KARINIS DALINYS
- 22238 -
1992 m. 5 15
Nr. 862
232018 Vilnius Liet. TSR

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRUI
PIRMININKUI
ponui G. VAGNORIUI
Vilnius

Gerbiamas Ministre Pirmininke,

Atsižvelgdamas į planuojamą buvusios TSRS kariuomenės, dislokuotos Lietuvos Respublikos teritorijoje, išvedimą, norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį į tam tikrus sunkumus, kilusius Vilniaus divizijos daliniuose dėl karių, pašauktų tarnauti iš Pabaltijo respublikų, Uzbekistano, Tadžikistano atleidimo bei asmenų, išstarnavusių nustatytus terminus, planinio atleidimo. Personalo nesukomplektavimas sunkina:

1. Ginkluotės ir technikos patikimą apsaugą, dėl to susidaro sąlygos, palankios kriminaliniams elementams įgyvendinti jų nusikalstamus siekius ir nepadedančios gerinti kriminalinės padėties Respublikoje.

2. Nepadedą palaikyti karinių miestelių, pastatų, komunikacijų, kurie ateityje, juos perdavus, bus eksploatuojami Lietuvos organizacijų, nuolatinio eksploatacinio režimo.

3. Sukelia rimtų komplikacijų išsamiai ir kokybiškai sprendžiant klausimus, susijusius su kariuomenės buvimo Respublikos teritorijoje pasekmių, pirmiausiai ekologinių, šalinimu.

4. Ypač didelės įtakos gali turėti kariuomenės išvedimo organizuotumui ir terminams.

Atsižvelgdamas į tai, kas buvo pasakyta pirmiau, prašau Jus teigiamai išspręsti klausimą dėl 962 žmonių papildymo iš Rusijos Federacijos teritorijos atvykimo gegužės–birželio mėnesiais, suplanuoto NVS JGP /rus.: / Generalinio štabo sprendimu. Turint galvoje atleidžiamųjų skaičių, tai nepadidins dislokuotos Respublikos teritorijoje kariuomenės skaičiaus, ir, manau, tik sustiprins abipusį pasitikėjimą, sukurs stabilią padėtį, taip pat ir kariškių kolektyvuose.

Su nuoširdžia pagarba

VILNIAUS GARNIZONO VIRŠININKAS
Pulkininkas

V. FROLOV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 219-220.

74. L. e. Vilniaus garnizono viršininko pareigas A. Garkušos raštas dėl Rusijos kariškių autotransporto judėjimo apribojimų. 1992 m. gegužės 15 d.

Versta iš rusų kalbos

Gynybos ministerija
KARINIS DALINYS
- 22238 -

1992 m. 5 15
Nr. 863

232018 Vilnius Liet. TSR

NVS JGP /rus.: / VYRIAUSIAJAM VADUI
maršalui E. ŠAPOŠNIKOVUI
ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS
GRUPĖS VADUI
generolui pulkininkui V. MIRONOVUI
LIETUVOS VYRIAUSYBĖS MINISTRUI
PIRMININKUI
G. VAGNORIUI
LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTRUI
A. BUTKEVIČIUI

1992 m. gegužės mėn. 14 d. nuo 7.00 iki 12.30 ginkluoti Krašto apsaugos ministerijos kariškiai buvo pastatyti į postus gatvėse, esančiose šalia Vilniaus garnizono karinių dalinių ir įstaigų. Postuose buvo sulaikomas arba gražinamas į dalinius visas automobilių transportas, skirtas kariuomenės tarnybos ir gyvybinės veiklos organizavimui. Buvo atvejų, kai buvo grasinama ginklu. Automato vamzdis su jau įstumtu į lizdą šoviniu buvo nukreiptas į automobilių vairuotojus ir vyresnius: UAZ-469, numeris 68-00 MČ /rus.: Ч/, vairuotojas seržantas GULJMETOV E. N., ZIL-131, numeris 35-35 OV /rus.: OB/, vairuotojas eilinis ACHMETOV V. V. Buvo sulaikyti ir pastatyti Vilniaus Krašto apsaugos komendantūros baudos aikštelėje: UAZ-469, numeris 40-40 MG /rus.: /, – garnizono karinio prokuroro, UAZ-469, numeris 60-85 SN /rus.: CH/, – garnizono KAI /rus.: /, UAZ-469, numeris 59-17 OV /rus.: OB/, – garnizono KAI /rus.: / viršininko, ZIL-131 numeris 35-35 OV /rus.: OB/, – garnizono budinti, UAZ-469, numeris 31-51 UK /rus.: Y /, – su slaptais geležinkelio depo dokumentais.

Man suderinus klausimus su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministru, panaikinti ginkluoti postai, buvę prie karinių objektų, technikai leista išvažiuoti į karinius dalinius.

Postuose buvo stabdomi ir asmeniniai automobiliai, kuriuos vairavo karininkai su karine uniforma (papulkininkis ŠPARUTA A. E. ir kiti).

Vilniaus apygardos komendantas G. JURČIUKONIS pareikalavo, kad Vilniaus garnizono kariniai daliniai ir įstaigos pateiktų visų eksploatuojamų automobilių sąrašus ir nurodytų atliekamas užduotis, taip pat pateikti mokėjimo už kelių eksploatavimą kvitus, kad būtų išrašomi leidimai kiekvienam automobiliui, važiuojančiam Lietuvos Respublikos teritorija.

Manau, kad tokie veiksmai yra neteisėti, jie trukdo užtikrinti normalią esančio Lietuvos teritorijoje garnizono karinių dalinių ir įstaigų gyvybinę veiklą, varžo asmenines piliečių teises, be to, mėginimai grasinti kariams tuo, kad bus panaudotas ginklas, galėjo sukelti konfliktus su neprognozuojamomis pasekmėmis.

Krašto apsaugos ministerijos kariams vykdant šią akciją, materialinė žala, padaryta Vilniaus garnizono kariniams daliniams ir įstaigoms, sudaro maždaug 25 tūkstančius rublių.

Šios akcijos vykdytojai rėmėsi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 metų sausio mėn. 8 d. nutarimu Nr. 13.

Tokie Krašto apsaugos ministerijos karių veiksmai neskatina savitarpio supratimo ir iš esmės yra provokaciniai.

LAIKINAI EINANTIS VILNIAUS GARNIZONO VIRŠININKO PAREIGAS
pulkininkas

A. GARKUŠA

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 226.

75. Rusijos Federacijos įgaliotinio kariuomenės ir karo laivyno pajėgų laikino buvimo ir išvedimo iš Baltijos valstybių klausimais V. Mironovo protesto raštas dėl Rusijos kariuomenės dalinių blokavimo. 1992 m. gegužės 18 d.

RUSIJOS FEDERACIJOS

Į G A L I O T I N I S

KARIUOMENĖS IR KARO LAIVYNO PAJĖGŲ

LAIKINO BUVIMO IR IŠVEDIMO

IŠ BALTIJOS VALSTYBIŲ KLAUSIMAIS

1992 m. gegužės 18 d.

Nr. I/43

Ryga - 100

LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS

PIRMININKUI

Ponui V. LANDSBERGIUI

Informuoju Jus, kad Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministro nurodymu š. m. gegužės 14 d. nuo 7.00 iki 12.30 buvo užblokuoti Vilniaus garnizono kariniai miesteliai, esantys Rusijos Federacijos jurisdikcijoje. Šios akcijos metu buvo sulaikomas ir grąžinamas į dalinius autotransportas, vykdamas kariuomenės gyvenimo ir veiklos aprūpinimo užduotis, karininkų ir praporščikų asmeninis transportas.

Reiškiu ryžtingą protestą dėl veiksmų, kurie sudaro papildomą įtampą ir gali turėti neigiamas pasekmes.

V. MIRONOVAS

LRSA, byla nenumuruota.

76. Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vado V. Mironovo prašymas leisti įvesti į Lietuvą 60 kareivių. 1992 m. gegužės 18 d.

ŠIAURĖS VAKARŲ

KARIUOMENĖS GRUPĖS

V A D A S

1992 m. gegužės 18 d.

Nr. 6/4/1066

Ryga - 100

LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS

PIRMININKUI

Ponui V. LANDSBERGIUI

Kad užtikrinti savalaikį Lietuvos Respublikos teritorijoje dislokuotos kariuomenės išvedimą, prašau Jūsų duoti leidimą perkelti iš Kalinigrado srities 60 karių, iš jų ir iš naujo papildymo.

ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS GRUPĖS VADAS
generolas pulkininkas

V. MIRONOVAS

LRSA, byla nenumuruota.

77. SKAT štabo viršininko J. Gečo raštas krašto apsaugos ministrui dėl Rusijos jurisdikcijoje esančių karinių dalinių autotransporto priemonių judėjimo keliais kontrolės tobulinimo. 1992 m. birželio 16 d.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
SAVANORIŠKOJI KRAŠTO
APSAUGOS TARNYBA
2056 Vilnius, Viršuliškių 36

Krašto apsaugos ministrui

1992 06 16 Nr. 774

I _____ Nr. _____

Dėl Rusijos jurisdikcijoje esančių karinių dalinių autotransporto priemonių judėjimo keliais kontrolės tobulinimo

Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba, vykdydama š. m. balandžio 17 d. įsakymą Nr. 262, išstatė Lietuvos Respublikos teritorijoje 44 sargybos postus, kuriuose budi savanoriai.

Atlikta Rusijos kariuomenės dalinių kontrolės analizė rodo, kad magistralėse, kur išstatyti sargybų postai, sumažėjo transporto judėjimas, retesni tvarkos pažeidimai, daugelyje postų jų visai neužfiksuota. Pastebėta, kad intensyvesnis transporto judėjimas tose vietose, kur neišstatyti sargybų postai.

Prašau leisti, suderinus su kariniais komendantais, sumažinti pastovių sargybos postų skaičių, suintensyvinant žvalgybą ir vykdant ją periodiškai, patruliuojant automašinomis įvairiu paros metu pagal specialiai sudaromus grafikus.

Priedai:

1. Dienos įvykių suvestinės už š. m. birželio 11–15 dienas, 3 lapai.
2. Savanorių Vilniaus ir Kauno rinktinių vadų raportų kopijos, 2 lapai.

Štabo viršininkas pulkininkas leitenantas

J. Gečas

V. Benediktavičius
46 20 74

KASPA.- Ap. 1.- B. 58.- L. 9.

ĮVYKIŲ SUVESTINĖ UŽ 1992 06. 11 d.

ĮVYKIAI	RINKTINĖS								VISO
	ALYTAUS	KAUNO	KLAIPĖDOS	MARIJAMPOLĖS	PANEVĖŽIO	ŠIAULIŲ	UTENOS	VILNIAUS	
PATIKRINTA AUTOMAŠINŲ	20	248	4	30	-	69	6	62	439
TURĖJO LEIDIMUS	20	246	-	30	-	69	6	61	432
VAŽIAVO BE LEIDIMŲ	-	1	-	-	-	-	-	-	1
GRAŽINTA Į DALINĮ	-	1	-	-	-	-	-	-	1
NESTOJO STABDANT	1	1	-	-	-	1	-	1	4
VEŽAMŲ KARIŠKIŲ SKAIČIUS	86	762	11	60	-	147	24	273	1363
PRANEŠIMO LAIKAS	18.30	9.00	17.20	17.40	-	15.40	14.22	17.25	

DIENOS ĮVYKIŲ SUVESTINĖ UŽ 1992 06.13 d.

ĮVYKIAI	RINKTINĖS								VISO
	ALYTAUS	KAUNO	KLAIPĖDOS	MARIJAMPOLĖS	PANEVĖŽIO	ŠIAULIŲ	UTENOS	VILNIAUS	
PATIKRINTA AUTOMAŠINŲ	4	267	1	15	-	85	3	47	422
TURĖJO LEIDIMUS	4	266	1	15	-	85	3	47	421
VAŽIAVO BE LEIDIMŲ	-	1	-	-	-	-	-	-	1
GRAŽINTA Į DALINĮ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NESTOJO STABDANT	-	1	-	-	-	-	-	-	1
VEŽAMŲ KARIŠKIŲ SKAIČIUS	17	791	3	88	-	145	3	102	1149
PRANEŠIMO LAIKAS	16.35	12.30	15.50	16.20	-	16.30	16.25	16.00	

DIENOS ĮVYKIŲ SUVESTINĖ UŽ 1992 06.14 d.

ĮVYKIAI	RINKTINĖS								VISO
	ALYTAUS	KAUNO	KLAIPĖDOS	MARIJAMPOLĖS	PANEVĖŽIO	ŠIAULIŲ	UTENOS	VILNIAUS	
PATIKRINTA AUTOMAŠINŲ	7	144	0	13	-	5	2	6	177
TURĖJO LEIDIMUS	6	143	0	13	-	5	2	6	175
VAŽIAVO BE LEIDIMŲ	1	-	-	-	-	-	-	-	1
GRAŽINTA Į DALINĮ	-	-	-	-	-	-	-	-	1
NESTOJO STABDANT	-	1	-	-	-	-	-	-	1
VEŽAMŲ KARIŠKIŲ SKAIČIUS	18	421	0	47	-	23	4	14	542
PRANEŠIMO LAIKAS	17.40	17.39	10.23	16.50		23.10	16.55	15.50	

DIENOS ĮVYKIŲ SUVESTINĖ UŽ 1992 06.15 d.

ĮVYKIAI	RINKTINĖS								VISO
	ALYTAUS	KAUNO	KLAIPĖDOS	MARIJAMPOLĖS	PANEVĖŽIO	ŠIAULIŲ	UTENOS	VILNIAUS	
PATIKRINTA AUTOMAŠINŲ	1	82	0	11	-	33	1	20	148
TURĖJO LEIDIMUS	1	82	0	11	-	33	1	20	148
VAŽIAVO BE LEIDIMŲ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRAŽINTA Į DALINĮ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NESTOJO STABDANT	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VEŽAMŲ KARIŠKIŲ SKAIČIUS	2	214	0	72	-	67	2	24	381
PRANEŠIMO LAIKAS	17.55	13.55	10.23	15.33	-	9.30	15.35	15.23	

KASPA.- Ap. 1.- B. 58.- L. 9-10.

78. SKAT Kauno rinktinės vado J. Juocevičiaus raštas dėl ginkluoto konflikto su Rusijos kariškiais 1992 m. gegužės 15 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

**SAVANORIŠKA
KRAŠTO APSAUGOS TARNYBA
KAUNO RINKTINĖ**

233000, Kaunas, Ožėškienės 37
Ats. s-ta 141074 Lietuvos b.
kodas 260101568

7-os oro-desantinės divizijos
štabo viršininkui
V. ORLOVUI
Nuorašas KAM ministrui
A. BUTKEVIČIUI
Kauno skyrius Kauno m.
komendantui
majorui V.VILKELIUI

1992 06 17 Nr. 193

Atsakydami į Jūsų 1992 05 20 pareiškimą Nr. 345 pranešame, kad pareiškime išdėstyti kaltinimai SKAT savanoriams neatitinka tikrovės.

Sargybą postuose savanoriai vykdo pagal visus sargybos reikalavimus.

Kilę incidentai – tai Rusijos armijos, esančios Lietuvos teritorijoje, kareivių ir kariškų nedrausmingumo, atsisakymo vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymus pasekmė: šūviai gegužės 15 d. apie 20 val. Kaune, Vaidoto gatvėje, buvo paleisti pasėkoje to, kad Rusijos kariuomenės automašinių kolona važiuoti iš pradžių pro HES esantį SKAT postą, kur savanoriai vykdė jiems duotą įsakymą ir stabdė šias mašinas, bet jos nestojo. Jos nepakluso ir sekančiame poste stovinčių savanorių reikalavimams, nors buvo paleistas perspėjamasis šūvis į orą, ir pagaliau jau 3-iame poste Vaidoto gatvėje vėl stabdant šią mašinių koloną, jai nesustojus ir po perspėjamųjų šūvių į orą buvo paleisti šūviai į mašinių padangas ir sustabdytos.

Šis incidentas būtų neįvykęs jeigu Rusijos armijos kareiviai vairavę šias mašinas būtų sustoję ir pateikę reikalingus dokumentus, leidžiančius važinėti Lietuvos teritorijoje. Tai pat tai pasekmė daugelio nepaklusnumo atvejų, kai stabdomos Rusijos armijos transporto priemonės nereagavo į SKAT sargybą einančių savanorių reikalavimus.

Toliau vykdomi nesuprantami Rusijos kariuomenės, esančios Lietuvos teritorijoje, veiksmai. Nesiskaitymas su Lietuvos Respublikos įstatymais, jėgos demonstravimas ir atviros provokacijos ginkluotiems incidentams sukelti.

Nesuderinus su KAM ir Kauno m. komendantu buvo išstatyti ginkluoti automatais ir liemenėm Rusijos kareiviai, kurie neleido savanoriams tikrinti sustabdytų karinių mašinių.

Norėčiau Jums priminti keletą pažeidimų iš daugelio, kurie parodo Rusijos kariuomenės kareivių ir karininkų nesiskaitymą su Lietuvos Respublikos įstatymais, nedrausmingumą, chuliganiškumą, atvirą provokaciją ginkluotiems incidentams.

Š. m. gegužės 18 d. Prienu m. apie 21 val. buvo sustabdyta Rusijos karinių automašinių kolona. Patikrinus dokumentus joms buvo leista važiuoti toliau. Nuvažiavę apie 200–300 m per mašinos langą buvo paleista iš automato šūvių serija.

Gegužės 22 d. 20 val. 20 min. pro Garliavos postą važiuojo Rusijos armijai priklausantis UAZ Nr. 37-35. Jam sustojus iš jo iššoko 4 girti Rusijos armijos karininkai ir 1 civiliniais rūbais pilietis. Apstumdė sargyboje stovėjusius savanorius, pagrasinę, kad jei jie ir toliau čia stovės, kitą kartą bus blogiau, sėdo į mašiną ir nuvažiavo.

Gegužės 26 d. 12 val. 58 min. Kauno poste prie HES buvo sulaikytas važiavęs be leidimo MAZ 41-42 (autokranas). Važiavęs kartu praporščikas Reštilov buvo pasiūstas į komendantūrą išsiimti leidimą. Nuvažiuodamas praporščikas pagrasino, kad grįš su ginkluota apsauga.

17 val. 56 min. atvažiavo URAL 31-88 MP. Iš jo iššoko 8 automatais ginkluoti su šarvuotomis liemenėmis Rusijos armijos kareiviai, vienas karininkas–majoras su pistoletu ir grasindami ginklais poste esantiems savanoriams paėmė sulaikytą mašiną ir nuvažiavo.

Birželio 1 d. 15 val. 30 min. Garliavoje, sustabdžius Rusijos armijos mašiną URAL 375 Nr. 58-81 K/1.02207 leidimo Nr. 10, mašinoj karininkas iškišo pro langą automatą ir atvirai grasino.

SKAT Kauno rinktinės vadas kapitonas

J. JUOCEVIČIUS

KASPA, byla nenumuruota.

79. 7-osios oro desanto divizijos štabo viršininko V. Orlovo pareiškimas dėl Rusijos karinius dalinius blokuojančių postų. 1992 m. gegužės 20 d.

Versta iš rusų kalbos

KARINIS DALINYS

- 93613 -

1992 m. 05 20

Nr. 345

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
MINISTRUI A. BUTKEVIČIUI

KOPIJA
KAUNO APYGARDOS KOMENDANTUI
V. VILKELIUI

P A R E I Š K I M A S

Pastaruoju metu po incidento, kurio metu SKAT patrulis panaudojo ginklą, mano vadovybė įsakė kolonas ir pavienius automobilius lydėti ginkluotai apsaugai. Tai susiję su tuo, kad postuose budi mažai apmokyti nereguliaros armijos patruliuotojai, nepaisantys saugaus elgesio su ginklais reikalavimų, taip pat siekiant užkardyti šių postų keliamas provokacijas. Egzistuoja divizijos vadovybės ir komendantūros susitarimas, pagal kurį mes skiriame neginkluotus KAI /rus.: / postus, kurie padės Д /vertėjos pastaba: gali būti klaida originale, ir turėjo būti MOK, t. y. ne krašto apsaugos departamentas, o ministerija / kontroliuoti krovininio karinio transporto judėjimą per LIETUVOS teritoriją, o SKAT postuose ginkluotas bus tik vyresnysis. Šį susitarimą pažeidžia SKAT savanoriai, į neginkluotus automobilių vairuotojus ir vyresnius nukreipiamas užtaisytas ginklas su nuimtu saugikliu, be jokie teisinio pagrindo visaip įžeidinėjami Rusų Armijos garbė ir orumas.

7 ODD vadovybė prašo JŪSŪ padėti išspręsti šį konfliktą. Patvirtinti bendrą su mūsų neginkluotais KAI postais budėjimą KAM postuose, kad būtų išvengta incidentų ir ginkluotų susidūrimų, kurie nėra naudingi nei Rusijos, nei Lietuvos valstybei.

7-osios GWARDIJOS ORO DESANTO DIVIZIJOS ŠTABO

VIRŠININKAS pulkininkas V. ORLOV

KASPA, byla nenumuruota.

80. SKAT Kauno rinktinės vado pavaduotojo raštas dėl Rusijos kariuomenę blokuojančių postų. 1992 m. spalio 8 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

**SAVANORIŠKA
KRAŠTO APSAUGOS TARNYBA
KAUNO RINKTINĖ**

SKAT štabo viršininkui
pulk. leit. J. Gečui

233000, Kaunas, Ožėškienės 37
tel.: 20 59 44, 22 34 96
Ats. s-ta 141074 Lietuvos b. Kauno skyrius
kodas 260101568

R A P O R T A S
1992 10 08 Nr. 336

1992 10 08 nuo 8⁰⁰ val. iki 17⁰⁰ val. suderinus su Kauno apskr. Komendantu, pagal Lietuvos Vyriausybės nutarimą Nr. 02-1152 kontroliuoti Rusijos Federacijos kariuomenės judėjimo teisėtumą Kauno miestas buvo užblokuotas. Pastatyta 8 kariniai kontroliiniai postai, kuriuose budėjo 64 savanoriai.

Patikrinta a/m 177
turėjo leidimus 118
važiavo be leidimų 58
gražinta į dalinį 35
nesustojo stabdant 1
vežamų žmonių skaičius 512
atimta negaliojančių leidimų 16

Pastaba: virš Kauno miesto aktyvus malūnsparnių skraidymas (vyksta apmokymai!)

Atimti negaliojantys leidimai atiduoti Kauno apskr. komendantui. A/m ZIL-131 Nr. 33-30 UP prie posto Nr. 2 imitavo pabėgimą, iššovus į orą, greit sustojo, dokumentus turėjo tvarkingus.

Poste Nr. 5 buvo paskelbtas posto užpuolimas (Kaunas-Šakiai kelyje). Operatyvinė grupė, 10 savanorių, atvyko per 16 minučių.

Kauno apskrityje esanti Rusijos kariuomenė pažeidžia 1-2, -3, -4, -6, -8, -16 Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos susitarimą, pasirašytą Maskvoje 1992 09 08.

*SKAT Kauno rinktinės vado
pavaduotojas majoras*

V. ŠEŠTAUSKAS

KASPA, byla nenumeruota.

2.3. Pirmųjų išvedamos Rusijos kariuomenės objektų perėmimas

81. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimas „Dėl SSRS karinių komendantūrų pastatų ir kito turto perėmimo“. 1991 m. rugpjūčio 24 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS NUTARIMAS

Dėl SSRS karinių komendantūrų pastatų ir kito turto perėmimo

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

1. Pavesti Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir savivaldybėms perimti SSRS karinių komendantūrų pastatus ir kitą turtą.
2. Nutarimas įsigalioja nuo jo priėmimo.

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. rugpjūčio 24 d. Nr.1-1700
<http://www3.lrs.lt>

82. Lietuvos Respublikos Vyriausybės potvarkis dėl vyriausybės SSRS karinių komisariatų veiklos nutraukimo (likvidacinės) komisijos sudarymo. 1991 m. rugpjūčio 26 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ POTVARKIS

1991 m. rugpjūčio 26 d. Nr. 569p
Vilnius

Vykdamas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 m. kovo 14 d. nutarimą Nr. 1-24 „Dėl TSRS gynybos ministerijos karinių komisariatų, esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, veiklos nutraukimo“ ir 1991 m. rugpjūčio 24 d. nutarimą Nr. I-1697 „Dėl buvusių SSSR karinių komisariatų“:

1. Sudaryti šią vyriausybines TSRS karinių komisariatų veiklos nutraukimo (likvidacinę) komisiją: J. A. Paužolis (pirmininkas), P. Dulevičius, G. Naujikas, V. Povilionis, V. Vaicekaskas. Komisija, spręsdama klausimus, kurie tiesiogiai liečia TSRS ginkluotųjų pajėgų interesus, kviečiasi TSRS karinių komisariatų atstovus.

2. nustatyti, kad:

2.1. vyriausybines komisija turi nedelsdama spręsti TSRS Karinių komisariatų ir su jų veikla susijusių pastatų bei kito turto perėmimo Lietuvos Respublikos nuosavybės klausimus, taip pat prireikus nagrinėti ir teikti pasiūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl galimų TSRS gynybos ministerijos turtinių ir kitų pretenzijų. Šis turtas paprastai perimamas neatlygintinai. Turėti omenyje, kad tarpvalstybinių derybų metu atskirais atvejais gali būti susitarta dėl turto atlyginimo. TSRS ginkluotųjų pajėgų žinioje esanti karinė technika bei įranga, suderinus su vyriausybine komisija (pasirašius atitinkamą protokolą), gali būti išvežta iš Lietuvos Respublikos ar perduota TSRS kariniams daliniams;

2.2. klausimams, nurodytiems šio potvarkio 2 punkte, spręsti miestuose ir rajonuose savivaldybės turi sudaryti darbo komisijas, kurioms vadovauja Krašto apsaugos departamento atstovai. Darbo komisijos veikai vadovauja vyriausybė komisija;

2.3. materialinės vertybės ir dokumentai, susiję su TSRS karinių komisariatų veikla Lietuvoje, negali būti išvežami ir naikinami be vyriausybės komisijos leidimo.

Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas

G. Vagnorius

<http://www.lrs3.lt>

83. Buvusio SSRS respublikinio komisariato perėmimo aktas. 1991 m. rugsėjo 19 d.

KRAŠTO APSAUGOS DEPARTAMENTAS
PRIELIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
BUVĘS RESPUBLIKINIS KARINIS KOMISARIATAS

A K T A S

1991 m. rugsėjo 19 d.

Vilnius

Buvusio Respublikos jaunuolių
šaukimo punkto (Kapsų gatvė Nr. 44)
perdavimas ir priėmimas

Remiantis Pabaltijo apygardos vado 1991 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 129 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. rugsėjo 17 d. potvarkiu Nr. 26–12021, Respublikos karinio komisariato komisija, iš vienos pusės, ir Krašto apsaugos departamento komisija, iš kitos pusės, atliko buvusio Respublikinio jaunuolių šaukimo punkto (Kapsų gatvė Nr. 44) perdavimą ir priėmimą.

1. Objekto bendras naudingas plotas 9555 m², pastatas yra 3 ir 4 aukštų. Objektas susideda iš 1000 vietų miegamųjų patalpų, administracinės dalies, 100 vietų valgyklos, požeminių patalpų su šaudykla, medicinos punkto, 300 vietų aktų salės, sporto salės, 10 boksų garažo, sporto ir rikiuotės aikštelių bei teritorijos aplink objektą. Visa tai buvo komisijų apžiūrėta.

Techninė objekto būklė įvertinta patenkinamai ir tinka tolimesnei eksploatacijai. 563 m² administracinių patalpų laikinai užėmęs buvęs Tarybų rajono komitetas.

2. Į būtiną karinę tarnybą išsiųstų jaunuolių bylos:

2.1. Į būtiną karinę tarnybą išsiųstųjų vardiniai sąrašai 1988–1991 m., gauti iš karinių dalinių – 8 bylos;

2.2. 1988–1991 m. išsiųstųjų į būtiną karinę tarnybą vardiniai sąrašai – 9 bylos;

2.3. Išsiųstųjų į būtiną karinę tarnybą vardiniai sąrašai 1988–1991 m., gauti iš miestų, rajono karinių komisariatų – 19 bylų;

Iš viso: 36 bylos

KAA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 1.- L. 1.

84. Lietuvos Respublikos Vyriausybės potvarkis dėl buvusių SSRS karinių komisariatų pastatų perėmimo. 1991 m. spalio 7 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
POTVARKIS

1991 m. spalio 7 d. Nr. 714p Vilnius

Pavesti Krašto apsaugos departamentui perimti į savo balansą šiuos buvusių karinių komisariatų pastatus (su juose esančiais baldais bei kitomis materialinėmis vertybėmis) ir įkurti juose Krašto apsaugos departamento komendantūras:

1. Apskričių:

1.1. Šiauliuose, Dvaro g. 76;

1.2. Alytuje, Vilniaus g. 35;

1.3. Utenoje, Maironio g. 9.

2. Rajonų:

2.1. Ignalinoje, Ateities g. 7;

2.2. Joniškyje, Livonijos g. 26;

2.3. Kėdainiuose, Josvainių g. 4;

2.4. Kelmėje, Dariaus ir Girėno g. 12;

2.5. Lazdijuose, Seinų g. 3;

2.6. Pasvalyje, Biržų g. 20;

2.7. Raseiniuose, T. Daugirdo g. 7;

2.8. Šakiuose, Šiaulių g. 18;

2.9. Šalčininkuose, Architektų g. 5;

2.10. Šilalėje, J. Basanavičiaus g. 5;

2.11. Švenčionyse, Gedimino g. 6;

2.12. Telšiuose, Pergalės g. 36;

2.13. Trakuose, Vytauto g. 47;

2.14. Ukmergėje, Kauno g. 40 ir 46;

2.15. Varėnoje, J. Basanavičiaus g. 40;

2.16. Vilkaviškyje, J. Basanavičiaus g. 3;

2.17. Zarasuose, Šiaulių g. 32/61.

Lietuvos Respublikos
Ministro Pirmininko pavaduotojas

Z. Vaišvila

<http://www.lrs3.lt>

85. Buvusio respublikinio komisariato (Totorių g.) perėmimo aktas. 1991 m. spalio 22 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA**

**BUVĘS LIETUVOS RESPUBLIKOS
KARINIS KOMISARIATAS
A K T A S**

1991 m. spalio 22 d.
Vilnius

Dėl buvusio Lietuvos Respublikos
karinio komisariato (Totorių g. 25)
perdavimo ir priėmimo

Remiantis Pabaltijo karinės apygardos vado 1991 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 129 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. rugpjūčio 26 d. potvarkiu Nr. 569 p, buvusio Respublikos karinio komisariato Komisija, vadovaujama karinio komisaro pavaduotojo pulkininko Rogačiovo N. N. iš vienos pusės, ir Krašto apsaugos departamento Komisija, vadovaujama KAD skyriaus viršininko Griškos A. P. iš kitos pusės, perdavė ir priėmė buvusio Lietuvos Respublikos karinio komisariato patalpas ir materialines vertybes:

1. Buvusio Respublikinio karinio komisariato patalpas Totorių g. 25/3, susidedančias iš trijų korpusų:

administracinių patalpų korpuso IB3/p, kurių bendras naudingas plotas sudaro 2271,66 m²; dabartinė vertė 158963 rub.;

pagalbinių patalpų korpuso 2B2/p, kurių bendras naudingas plotas sudaro 85134 m²; dabartinė vertė 58949 rub.;

trijų garažų priestatas su bendru naudingumu plotu 81,00 m²;

finansų ir socialinio aprūpinimo skyriaus patalpas, keturių aukštų pastate, kurių bendras naudingas plotas sudaro 519,80 m² (28 darbo kabinetai). Jas laikinai užima buvusio Respublikinio karinio komisariato finansų ir socialinio aprūpinimo skyrius.

Patalpos susideda iš 101 darbo kabineto, 75 vietų aktų salės, sporto salės, 437 m² patalpų sandėliams, trijų garažų (vienas iš jų su apžiūros duobe) su apšildymu ir elektros apšvietimu. Techninė patalpų būklė įvertinta patenkinamai ir tinka toliau eksploatuoti.

2. Šias išvardytas materialines vertybes ir įrenginius

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Apskaičiuotoje	Faktiškai yra	Apskaitos kategorija			Pradinė kaina	Bendra suma
					III	IV	V		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rašomieji stalai: 2-jų spintelių	vnt.	70	79	40	20	19	83,50	2491,0
2.	I-os spintelės	vnt.	35	40	19	11	10	48,50	853,0
3.	Rašomasis stolas	vnt.	7	10	3	4	3	65,00	260,00
4.	Posėdžių stalai	vnt.	32	33	13	12	8	72,00	469,00
5.	Prezidiumo stalai	vnt.	4	4	4	-	-	130,00	456,00
6.	Mašininkų stalai	vnt.	9	9	9	-	-	58,00	313,00
7.	Žurnaliniai stalai	vnt.	5	5	-	5	-	-	-
8.	Telefono stalai	vnt.	8	10	-	9	1	-	-
9.	Pusiau minkštos kėdės	vnt.	239	277	150	46	-	11,70	1268,00
10.	Kietos kėdės	vnt.	2	2	-	2	-	14,10	11,00
11.	Pusiau minkšti foteliai	vnt.	26	33	-	31	2	-	-
12.	Minkšti foteliai	vnt.	6	6	-	6	-	-	-
13.	Sukamosios kėdės	vnt.	13	17	-	12	5	-	-
14.	Kietos sukamosios kėdės	vnt.	4	4	4	-	-	49,50	139,00
15.	Foteliai lovos	vnt.	1	1	1	-	-	95,00	66,00
16.	Sofos lovos	vnt.	7	5	5	5	-	120,00	592,00
17.	Dviejų durų spintos	vnt.	12	13	3	8	2	-	-
18.	Trijų durų spintos	vnt.	6	7	5	2	-	301,00	1294,00
19.	Knygų spintos	vnt.	3	3	-	-	3	-	-
20.	Geležinės spintos	vnt.	25	43	39	4	-	78,00	2254,00

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Apskaičiuotoje	Faktiškai yra	Apskaitos kategorija			Pradinė kaina	Bendra suma
					III	IV	V		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.	Spintos su lentynomis (stelažais)	vnt.	3	3	3	-	-	-	-
22.	Sieninės spintos	vnt.	9	9	7	2	-	-	-
23.	Senos sekcijos	vnt.	10	11	-	11	-	-	-
24.		vnt.	2	2	2	-	-	495,00	495,00
25.	Seifai	vnt.	50	50	44	6	-	-	-
26.	Antikvarinis veidrodis	vnt.	1	1	-	-	1	-	-
27.	Džiovin tuvas "Vėjelis"	vnt.	3	2	2	-	-	23,00	32,00
28.	Metalinės pastatomos pakabos	vnt.	2	3	-	3	-	-	-
29.	Medinės pastatomos pakabos	vnt.	3	4	-	3	-	-	-
30.	Šviestuvai:								
	3-jų lempų	vnt.	10	10	10	-	-	39,00	372,00
	5-ių lempų	vnt.	55	60	60	-	-	44,00	2112,00
31.	Dekoratyviniai šviestuvai Bra	vnt.	30	32	30	2	-	11,20	210,00
			60	67	63	4	-	22,00	1144,00
32.	Šviestuvai „Bra“	vnt.	40	40	36	4	-	8,0	243,00
33.	Kabinetiniai komplektai	vnt.	5	6	6	-	-	165,00	693,00
34.	Stalinės lempos	vnt.	13	17	2	15	-	7,0	52,0
35.	Ventiliatoriai	vnt.	3	3	-	3	-	-	-
36.	Nekondiciniai kiliminiai takai	vnt.	244	294	60	23	-	6,00	778,00
						4			
37.	Kilimai	vnt.	3	3	-	3	-	120,00	144,00
38.	Užuolaidos	vnt.	33	42	30	12	-	13,50	348,00
39.	Naktinės užuolaidos	vnt.	34	34	16	18	-	6,50	120,00
40.	Rašomosios mašinėlės	vnt.	7	7	6	1	-	200,0	800,00
41.	Šviestuvai	vnt.	10	10	8	2	-	16,50	581,00
42.	Dienos šviesos lempos	vnt.	46	64	48	16	-	16,50	581,00
43.	Minkšti baldai	kompl.	1	1	1	-	-	903,00	542,00
44.	Minkšti odiniai baldai	kompl.	2	2	2	-	-	-	-
45.	Kiliminiai takai	vnt.	2	4	2	2	-	-	-
46.	Telefono aparatai	vnt.	31	45	28	14	3	-	-
47.	Telefono staliukai	vnt.	8	8	-	6	2	-	-
48.	Šaldytuvas	vnt.	1	1	-	1	-	180,00	72,00
49.	Gesintuvai	vnt.	7	11	4	4	3	27,00	113,00
50.	Mašina dokumentams naikinti	vnt.	3	3	-	3	-	-	-
51.	Tribūnos	vnt.	2	2	2	-	-	149,00	178,00

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Apskai- toje	Fak- tiš- kai yra	Apskaitos kategorija			Pradinė kaina	Bendra suma
					III	IV	V		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
52.	Sieninis laikrodis	vnt.	1	1	-	1	-	-	-
53.	Spalvoto vaizdo televizorius	vnt.	1	1	-	-	1	315,00	35,0
54.	Koncentratorius KAT-3 Iš viso: Su indikacijos koeficientu 2,2	vnt.	2	2	-	2	-	-	- 20454,00 45001,0

Perdavė

*Komisijos pirmininkas
N. Rogačiov*

Nariai:

pulkininkas K. Golubev

papulkininkis J. Jeriomis

pulkininkas S. Ulevičius

papulkininkis S. Malcev

papulkininkis V. Avdonin

majoras N. Lys

majoras V. Krasnoštan

KAA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 4.- L. 115-118.

Priėmė

*Komisijos pirmininkas
pulkininkas A. Griška*

Nariai:

J. Silevičius

V. Žagaras

V. Kibartas

S. Vitkauskas

G. Šivickas

K. Mickevičius

A. Mateika

86. Lietuvos Respublikos laikinosios gynybos vadovybės nutarimas „Dėl pasienio postų perėmimo“. 1992 m. vasario 17 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKAS**

VILNIUS 1992 m. vasario 17 d. Nr.

**LAIKINOSIOS GYNYBOS VADOVYBĖS
NUTARIMAS**

DĖL PASIENIO POSTŲ PERĖMIMO

Laikinoji Gynybos Vadovybė paveda Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijai perimti patalpas Lazdijų pasienio kontrolės poste, Vilniaus aerouoste ir Klaipėdos jūros perkėlos pasienio kontrolės poste, kurias ligi šiol dar naudojo buvusios SSRS kariuomenės kariškiai.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas

Vytautas Landsbergis

KAA.- F. 2.- Ap. 2.- B. 30.- L. 140.

87. Pranešimas apie pirmojo karinio dalinio išvedimą iš Lietuvos. 1992 m. sausio 10 d.

Versta iš rusų kalbos

KARINIS DALINYS
- /neįskaitoma/ -
1992 m. 01 10
Nr. 28/56
Ryga Latv. TSR

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINISTRUI PIRMININKUI ponui
VAGNORIUI

P R A N E Š I M A S

Pagal Vyriausiojo vado planą yra išvedama dislokuotų Lietuvos ir Latvijos teritorijoje junginių ir dalinių kovinė technika.

Prašau Jūsų duoti nurodymus policijos ir muitinės departamentams netrukdyti, o esant galimybei padėti karinės technikos kolonomams judėti maršrutais:

1. Liepoja–Klaipėda–Niemanas;
2. Vilnius–Lavoriškės–Postavy;
3. Vilnius–Adutiškis–Postavy.

Junginio vadovybė prisiima atsakomybę už tai, kad būtų laikomasi kelių eismo taisyklių, išsipareigoja neleisti, kad būtų teršiama aplinka bei daroma žala gyventojams ir valstybinėms institucijoms.

Kolonų judėjimo pradžia 8.00 1992 metų sausio mėn. 12 d.

*LAIKINAI EINANTIS PLG /rus.: /JUNGINIO VADO PAREIGAS
pulkininkas*

F. Krisanov

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 49.

88. Leidimas išvesti iš Lietuvos pirmąjį karinį dalinį Nr. 36839. 1992 m. kovo 2 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
Totorių 25/3, 2001 Vilnius**

1992 03 2 Nr. 01

Į _____

L E I D I M A S

Vadovaujantis valstybinių Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos derybų delegacijų susitarimu dėl buvusios Sovietų Sąjungos karinių dalių išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos pradžios, paskelbtu komunikate, leisti išvesti karinio dalinio 36839 padalinį, dislokuotą Vilniaus raj., Mickūnų gyvenvietėje, pagal pateikiamus išvedamų karių, karinės technikos, ginkluotės, amunicijos ir įrangos sąrašus.

Išvedimas leidžiamas maršrutu: Mickūnai–Utena–Zarasai pilnai perdavus teritoriją, objektus Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos atstovams.

Maršrutas derinamas turint leidimą kompetentingų Latvijos Respublikos valdžios atstovų, leidžiantį kariniam padaliniui pravažiuoti Latvijos Respublikos teritoriją.

*Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministras*

A. Butkevičius

1992 m. kovo 02 d.

KAA.- F. 2.- Ap. 5.- B. 5.- L. 1.

89. Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos nota Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai dėl pasienio postų užėmimo. 1992 m. vasario 25 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
Nr. 69/2ey

Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Lietuvos Respublikos ambasada ir turi garbės pareikšti, kad:

Remiantis Rusijos URM gauta informacija, Lietuva pastaruoju metu vienašališkai mėgino užvaldyti buvusios TSR Sąjungos pasienio kariuomenės pasienio būrių, dabar esančių Rusijos Federacijos jurisdikcijoje, tarnybines patalpas, tarp jų Klaipėdos miesto kelto perkėlos rajone, Vilniaus oro uoste ir Lazdijų KLP /rus.: /.

Ministerija atkreipia Ambasados dėmesį į tai, kad neleistini tokie Lietuvos Respublikos veiksmai, kurie yra atliekami siekiant pakeisti suderintą pasienio apsaugos tvarką, ir mano, kad šis klausimas turi būti sprendžiamas abiem šalims priimtiniu susitarimu.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Ambasada.

Maskva, 1992 metų vasario mėn. 25 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADAI

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 43.

90. Lietuvos Respublikos įgaliotinio Rusijos Federacijos jurisdikcijoje esančios buvusios SSRS kariuomenės išvedimo klausimais 1992 m. vasario 24 d. įsakymas „Dėl karinio dalinio Nr. 36839 inspektavimo“

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮGALIOTINIS
RUSIJOS FEDERACIJOS JURISDIKCIJOJE
ESANČIOS BUVUSIOS SSRS KARIUOMENĖS
IŠVEDIMO KLAUSIMAIS
Į S A K Y M A S

1992 02 24 Nr. 1
Vilnius

Dėl k/d 36839 inspektavimo

Vadovaujantis Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos valstybinių delegacijų darbo susitikimo 1992 metų sausio 31 d. Komunikatu ir k/d 36839 1992 m. sausio 19 d. paraiška Nr. 46,

ĮSAKAU:

1. Atlikti k/d 36839 inspektavimą 1992 m. vasario 25–28 dienomis.
2. Sudaryti sekančios sudėties inspektavimo komisiją:
 - J. Gečas – Krašto apsaugos ministro pavaduotojas – komisijos pirmininkas;
 - H. Narščius – Karinės administracijos departamento direktoriaus pavaduotojas – komisijos pirmininko pavaduotojas;
 - A. Griška – Kapitalinės statybos ir remonto tarnybos viršininkas;
 - V. Benediktavičius – SKAT štabo viršininko pavaduotojas;
 - A. Čepulis – SKAT ryšių tarnybos viršininkas;
 - V. Šriubša – KAM skyriaus viršininkas;
 - J. Juodka – KAM skyriaus viršininkas;
 - V. Brazauskas – KAM skyriaus viršininkas;
 - D. Marozienė – KAM buhalterinės apskaitos poskyrio viršininkė;
 - Z. Vegelevičius – KAM tarnybos viršininkas;
 - Z. Pacevičius – KAM vyr. specialistas;
 - R. Lapinskas – KAM tarnybos viršininko pavaduotojas;
 - P. Dragunaitis – Pasienio apsaugos tarnybos štabo viršininkas;
 - P. Stokė – Aplinkos apsaugos departamento Vandenių valdybos vyr. inžinierius;
 - Z. Stanevičius – Respublikinio higienos centro direktorius;
 - A. Šeštakauskas – Lietuvos Respublikos Urbanistikos ir statybos ministerijos vyriausiasis statybininkas;
 - V. Sūdžius – Valstybinės statybos inspekcijos viršininkas;
 - A. Rimkus – Komunalinių paslaugų departamento skyriaus viršininkas;
– Vilniaus rajono ryšių tarnybos atstovas.
3. Atlikti inspektavimą dviem etapais:
 - pirmas etapas – 1992 02 25 – susipažinimas su objektu, darbų plano patikslinimas;
 - antras etapas – 1992 02 26–28 – inspektavimas, dalyvaujant karinio dalinio atstovui, inspektavimo rezultatų akto sudarymas.

4. Iki 1992 kovo 2 d. komisijai pateikti inspektavimo aktą tvirtinimui.

5. Atliekant kitų Rusijos Federacijos karinių dalinių inspektavimą, komisijos pirmininkui (pirmininko pavaduotojui) leisti papildyti komisiją suinteresuotų žinybų atstovais.

*Lietuvos Respublikos Įgaliotinis
buvusios SSRS kariuomenės išvedimo klausimais*

J. Paužolis

KAA.- F. 2.- Ap. 6.- byla nenumeruota.

91. Rusijos Federacijos įgaliotinio kariuomenės ir karo laivyno pajėgų laikino buvimo ir išvedimo iš Baltijos valstybių klausimais V. Mironovo kvietimas Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui G. Vagnoriui dalyvauti pirmojo karinio dalinio išvedimo iš Lietuvos ceremonijoje. 1992 m. vasario 18 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS
ĮGALIOTINIS
LAIKINO KARIUOMENĖS IR
LAIVYNO PAJĖGŲ BUVIMO
BALTIJOS ŠALIŲ TERITORIJOJE
IR JŲ IŠVEDIMO KLAUSIMAIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINISTRŲ TARYBOS PIRMININKUI
ponui G. VAGNORIUI

Vilnius

1992 m. vasario mėn. 18 d.

Nr. I/11

226100, Ryga-100

Gerbiamas pone Pirmininke!

Pagal 1992 metų sausio mėn. 31 d. Pareiškime apie darbinį Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybinių delegacijų susitikimą Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybių užfiksuotą susitarimą dėl karinių padalinių išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos pradžios 1992 metų vasario mėnesį 36839 karinis dalinys, dislokuotas MICKŪNŲ gyv., išvedamas į Rusijos Federacijos teritoriją VASARIO 25 D.

Būdamas Rusijos Federacijos įgaliotinis laikino kariuomenės ir laivyno pajėgų buvimo Baltijos šalių teritorijoje ir jų išvedimo klausimais, manau, kad mano pareiga pakviesti Jus į palydų ceremoniją, kuri įvyks pirmiau nurodyto karinio dalinio teritorijoje 10.00 valandą, ir prašau pagal dalinio vado paraiškas padėti išvedant karinį dalinį maršrutu VILNIUS–MICKŪNAI–LAVORIŠKĖS, jam kertant sieną LAVORIŠKIŲ punkte.

Informuoju, kad į palydų ceremoniją yra kviečiami žiniasklaidos korespondentai ir užsienio svečiai.

Iš anksto dėkoju už suteiktą pagalbą.

RUSIJOS FEDERACIJOS ĮGALIOTINIS LAIKINO KARIUOMENĖS
IR LAIVYNO PAJĖGŲ BUVIMO BALTIJOS ŠALIŲ TERITORIJOJE
IR JŲ IŠVEDIMO KLAUSIMAIS ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS
GRUPĖS VADAS GENEROLAS PULKININKAS

V. MIRONOV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 157.

92. Mickūnų karinio miestelio perdavimo ir priėmimo aktas. 1992 m. kovo 9 d.

TVIRTINU
Rusijos Federacijos
įgaliotasis
generolas-pulkininkas
V. Mironov
1992 m. kovo 9 d.

TVIRTINU
Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministras
A. Butkevičius
1992 m. kovo 9 d.

A K T A S Nr. 1
Mickūnų karinio miestelio
k/d 36839 perdavimas-priėmimas

Mes, žemiau pasirašiusieji, Lietuvos Respublikos inspekcinės komisijos pirmininkas – J. Paužolis, Rusijos Federacijos inspekcinės komisijos pirmininkas – F. Krisanov konstatuojame, kad 1992 m. vasario 25–26 dienomis pravesta karinio dalinio 36839, dislokuoto Lietuvos Respublikos teritorijoje (Vilniaus raj., Mickūnų gyvenvietė), priklausančio Rusijos Federacijos jurisdikcijoje, inspekcija.

Inspekcijos metu patikrinti pastatai, teritorija, inžineriniai įrengimai, sudarytas inventoriaus sąrašas, įvertina ekologinė, sanitarinė–epidemiologinė k/d 36839 teritorijos ir pastatų būklė: aktai pridedami (priedas lapai).

Remiantis inspekcinių komisijų darbo aktais Rusijos Federacijos Mickūnų k/d 36839 karinis miestelis perduodamas Lietuvos Respublikai. Atsiskaitymo tvarka pagal vertę bus nustatyta valstybinių susitarimų eigoje.

Lietuvos Respublika neprieštaruoja, kad karinio miestelio gyventojai naudotųsi gyvenamuoju plotu, sudarys reikiamas komunalines sąlygas, kol nebus išspręstas klausimas dėl jų aprūpinimo gyvenamuoju plotu Rusijos Federacijoje.

*Rusijos Federacijos inspekcinės komisijos
pirmininkas*

F. Krisanov

*Lietuvos Respublikos inspekcinės komisijos
pirmininkas*

J. Paužolis

KAA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 7.- L. 2.

93. Paraiška pakrauti į vagonus karinį turtą. 1992 m. vasario 27 d.

Versta iš rusų kalbos

KARINIS DALINYS
- 15512 -

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTRUI
PONUI A. BUTKEVIČIUI**

1992 m. vasario mėn. 27 d.
Nr. 76

P A R A I Š K A

Perbazuojant 15512 karinį dalinį pagal NVS GP /rus.: /Generalinio štabo 92 02 10

direktyvą Nr. 314/1/0230, prašau Jus leisti 1992 m. kovo 25–30 d. pakrauti 2 ešelonus turto ir karinės technikos.

K/d 15512 technikos ir turto, pakraunamų persibazuojant, žiniaraštis pridedamas.

15512 KARINIO DALINIO VADAS
PAPULKININKIS

I. MALCEV

KAA.- F. 2.- Ap. 5.- B. 5.- L. 44.

94. Lietuvos Respublikos įgaliotinio Rusijos Federacijos jurisdikcijoje esančios buvusios SSRS kariuomenės išvedimo klausimais įsakymas dėl karinių dalinių inspektavimo. 1992 m. kovo 3 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮGALIOTINIS
RUSIJOS FEDERACIJOS JURISDIKCIJOJE
ESANČIOS BUVUSIOS SSRS KARIUOMENĖS
IŠVEDIMO KLAUSIMAIS
Į S A K Y M A S
1992 03 02 Nr. 2
Vilnius

Dėl k/d 71055, 42265, 63836 inspektavimo

Vadovaujantis Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos valstybinių delegacijų darbo susitikimo 1992 metų sausio 31 d. Komunikatu, karinio dalinio 71055, dislokuoto Plungės rajone, Šateikių kaime, perdavimo aktu ir Plungės rajono komendanto pranešimu apie numatomą k/d 42265, 63836 83288 išvedimą,

ĮSAKAU:

1. Atlikti k/d 71055, 42265, 63836, 83288 esančių Plungės rajone, Šateikių km., inspektavimą 1992 m. kovo 23–27 dienomis.

2. Sudaryti sekančios sudėties inspektavimo komisiją:

J. Gečas – Krašto apsaugos ministro pavaduotojas – komisijos pirmininkas;

H. Narščius – Karinės administracijos departamento direktoriaus pavaduotojas – komisijos pirmininko pavaduotojas;

A. Griška – KAM tarnybos viršininkas;

V. Benediktavičius – SKAT štabo viršininko pavaduotojas;

V. Šriubša – KAM skyriaus viršininkas;

J. Juodka – KAM skyriaus viršininkas;

V. Brazauskas – KAM skyriaus viršininkas;

D. Marozienė – KAM buhalterinės apskaitos poskyrio viršininkė

R. Lapinskas – KAM tarnybos viršininko pavaduotojas;

P. Stokė – Aplinkos apsaugos departamento Vandenių valdybos vyr. inžinierius;

Z. Stanevičius – Respublikinio higienos centro direktorius;

A. Šeštakauskas – Lietuvos Respublikos Urbanistikos ir statybos ministerijos vyriausias statybininkas;

V. Sūdžius – Valstybinės statybos inspekcijos viršininkas;

A. Rimkus – Komunalinių paslaugų departamento skyriaus viršininkas;

3. Iki 1992 03 31 d. komisijai pateikti inspektavimo akta tvirtinimui.

*Lietuvos Respublikos Įgaliotinis buvusios
SSRS kariuomenės išvedimo klausimais* J. Paužolis

KAA.- F. 2.- Ap. 6.- byla nenumeruota.

95. Leidimas išvežti karinę techniką. 1992 m. kovo 27 d

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA**
Totorių 25/3, 2001 Vilnius

1992 kovo 27 Nr. 04

I _____

L E I D I M A S

Vadovaujantis Valstybinių Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos derybų delegacijų dėl buvusios Sovietų Sąjungos karinių dalinių išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos pradžios, paskelbtu Komunikate, leisti išvesti (išformuoti) k/d 3689 viršeta-
tinė technika

(karinio dalinio pavadinimas

Visoriai _____ pagal pateikiamus išvedamų karių, karinės technikos,
iš dislokacijos vieta)

ginkluotės, amunicijos ir įrangos sąrašus.

Išvedimas (išformuoto k/dalinio) karinės technikos, ginkluotės, amunicijos ir įran-
gos išvežimas leidžiamas maršrutu: gelež. Kirtimai–Kena _____

(nurodyti maršrutus)

Maršrutai derinami turint leidimą kompetentingų Latvijos Respublikos (Baltaru-
sijos Respublikos) valdžios atstovų, leidžiantį kariniam padaliniui (daliniui), išvežami
išformuoto karinio dalinio technikai, pravažiuoti Latvijos (Baltarusijos) Respublikos te-
ritoriją.

Lietuvos Respublikos Įgaliotinis

J. Paužolis

Leidimą gavau:

k/dalinio vadas

Karinis laipsnis, pavardė

199__ m. _____ mėn. ___ d.

KAA.- F. 2.- Ap. 5.- B. 5.- L. 59.

96. Vyriausybės informacijos biuro pranešimas apie Kauno karininkų ramovės užėmimą. 1992 m. kovo 17 d.

1992 m. kovo 17 d.

Š. m. kovo 17 d. ryte Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerija buvo informuota, kad Kauno 7-ai oro desanto divizijai atsiųsta slapta telegrama, pasirašyta NVS kariuomenės Šiaurės Rytų grupės vado V. Mironovo. Telegramoje duotas įsakymas užimti ir saugoti buvusius Lietuvos Respublikos karininkų namus „Ramovė“ Kaune, kuriuos Lietuvos Vyriausybė 1991 m. rugsėjo 16 d. potvarkiu Nr. 641 grąžino Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijai. V. Mironovo įsakymas turi būti įvykdytas iki š. m. kovo 17 d. 18 val.

Dėl to Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius bandė susisiekti su V. Mironovu.

Ministro pirmininko pavaduotojas Z. Vaišvila telefonu kalbėjosi su Rusijos valstybės sekretoriumi G. Burbuliu, kuris pažadėjo nedelsdamas išsiaiškinti padėtį su Kaune dislokuotos divizijos vadu generolu majoru V. Chackievičiumi ir imtis priemonių nesusipratimams išvengti.

Vicepremjeras Z. Vaišvila taip pat pasiuntė skubią telegramą Rusijos Vyriausybės vicepremjerui S. Šachrajui. Telegramoje prašoma nedelsiant patikrinti, ar tikrai yra toks įsakymas, kurio vykdymas šiurkščiai pažeistų Lietuvos Respublikos įstatymus ir S. Šachrajaus pasirašytą Komunikatą, pakenktų Rusijos tarptautiniam autoritetui. Faktui pasitvirtinus, prašoma skubiai sustabdyti nusikalstamo įsakymo vykdymą, iširti situaciją ir nubausti asmenis, kurie neatsakingai rizikuoja žmonių gyvybėmis.

Analogiška telegrama Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius perspėjo V. Mironovą dėl atsakomybės prieš įstatymus, jeigu būtų žengtas toks žingsnis.

Vyriausybės informacijos biuras

97. NVS Jungtinių ginkluotųjų pajėgų vado E. Šapošnikovo raštas dėl Kauno garnizono karininkų rūmų. 1992 m. gegužės 6 d.

Versta iš rusų kalbos

**NEPRIKLAUSOMŲ VALSTYBIŲ SANDRAUGOS
JUNGTINŲ GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ
VYRIAUSIASIS VADAS**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINISTRUI PIRMININKUI
G. Vagnoriui**

1992 m. gegužės mėn. 6 d.
Nr. 205/1910

Gerbiamas pone Ministre Pirmininke!

Š. m. kovo mėn. Lietuvos karinis padalinys paėmė laikinai saugoti Kauno garnizono karininkų rūmus. To dingstimi buvo provokacinis jaunimo grupės išpuolis, kurio metu jaunimas įsiveržė į kultūros židinio pastatą ir surengė ten riaušes.

Iki šiol Lietuvos padalinys atsisako atlaisvinti karininkų rūmus ir šiurkščiai trukdo dirbti. Karininkų rūmai patiria didelių nuostolių, jų veikla visiškai sustabdyta. Be to,

vietos savivaldos institucijų atstovai neslepia, kad jų tikslas – užvaldyti pastatą ir jo turta.

Prašau Jūsų potvarkio valstybės institucijoms, pagal kuri ginčytinų klausimų sprendimui būtų suteiktas teisinis pagrindas ir sukurtos būtinos sąlygos dirbti Kauno karininkų rūmams ir kitoms armijos kultūros įstaigoms, laikinai esančioms Lietuvos teritorijoje.

E. Šapošnikov

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 229.

98. Rusijos Federacijos įgaliotinio kariuomenės ir karo laivyno pajėgų laikino buvimo ir išvedimo iš Baltijos valstybių klausimais V. Mironovo protestas dėl Kauno įgulos karininkų rūmų (karininkų ramovės) užėmimo. 1992 m. kovo 20 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS

ĮGALIOTINIS

LAIKINO KARIUOMENĖS IR

LAIVYNO PAJĖGŲ BUVIMO

BALTIJOS ŠALIŲ TERITORIJOJE

Vilnius

IR JŲ IŠVEDIMO KLAUSIMAIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS

1992 m. kovo mėn. 20 d.

MINISTRŲ TARYBOS PIRMININKUI

Nr. 1/27

ponui G. VAGNORIUI

226100, Ryga-100

P R O T E S T A S

Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vadovybė informuoja Jus, kad š. m. kovo mėn. 6 d. Kaune įaudrinta vietos jaunimo minia (200–300 žmonių) užgrobė Kauno garnizono karininkų rūmų pastatą, esantį Mickevičiaus gatvėje.

Užgrobimo metu buvo girdimi grasinimai Karininkų rūmų administracijai ir darbuotojams, ultimatyvūs reikalavimai nedelsiant atlaisvinti pastatą.

Panaudojant šiurkščią fizinę jėgą, Karininkų rūmų viršininkas buvo išvarytas iš savo kabineto. Pastato įrengimams padaryta materialinė žala.

Ši provokacija tapo įmanoma todėl, kad vietos valdžios institucijos nesiėmė reikiamų priemonių dėl panašaus chuliganiško išpuolio, įvykusio Karininkų rūmuose vasario mėn. 23 d. Apie jį Kauno teisėsaugos institucijos buvo laiku informuotos.

Karininkų rūmų vadovybės ir Lietuvos Respublikos gynybos ministro A. Butkevičiaus derybų metu buvo priimtas sprendimas, pagal kurį Lietuvos gynybos ministerijos padalinys iki š. m. kovo mėn. paims pastatą laikinai apsaugai nuo chuliganiškų elementų. Tai ir buvo organizuota. Tačiau po kovo mėn. 8 d. iki šiol šio padalinio kariai atsisako atlaisvinti Karininkų rūmus. Apsauginiai šiurkščiai trukdo normaliai dirbti kultūros įstaigai.

Sustabdžius Karininkų rūmų veiklą, jau padaryta 20 tūkstančių rublių materialinė žala. Pastato apsauga faktiškai virsta jo neteisėta okupacija.

Toks Lietuvos gynybos ministerijos ir Kauno savivaldos institucijų pareigūnų elgesys leidžia daryti išvadą, kad provokaciniai jaunimo išpuoliai š. m. vasario mėn. 23 d.

ir kovo mėn. 6 d. buvo iš anksto suplanuoti ir vietos valdžios panaudoti siekiant neteisėtai užgrobti Karininkų rūmų pastatą ir turtą. Be to, buvo mėginta užgrobti Karininkų rūmus Panevėžyje.

Manau, jog šie veiksmai yra neteisėti ir prieštarauja Lietuvos ir Rusijos vyriausybių susitarimams dėl Rusijos Federacijos Ginkluotųjų Pajėgų buvimo Respublikoje.

Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių Ginkluotųjų Pajėgų turto problemos turi būti sprendžiamos tarpvyriausybėmis derybomis.

Prašau užtikrinti normalias sąlygas Karininkų rūmų veiklai Respublikos teritorijoje ir apsaugoti administraciją nuo provokacinių chuliganiškų elementų išpuolių.

ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS GRUPĖS VADAS

Generolas pulkininkas

V. MIRONOV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 64.

99. Lietuvos Respublikos Ministro A. Abišalos atsakymas V. Majorovui dėl užimtų pastatų

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖ

Rusijos Federacijos Šiaurės vakarų kariuomenės
grupės Vadui
generolui pulkininkui L. Majorovui

Pone generole pulkininke,

Lietuvos Respublikos Vyriausybė atsakydama į Jūsų aiškiai ultimatyvaus turinio 1992 metų rugsėjo mėn. 29 d. laišką mano esant reikalinga pareikšti, kad pastatai ir turtas, kuriuos Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos kariuomenė ima savo apsaugon, pagal 1991 m. lapkričio mėn. 28 d. Lietuvos Respublikos įstatymą dėl SSRS karinių dalinių bei kitų karinių struktūrų neteisėtai valdomo turto ir sandorių Lietuvos Respublikos teritorijoje yra neatsiejama Respublikos nuosavybė. Visos Rusijos Federacijos kariuomenės vadovybės pretenzijos dėl šių pastatų ir turto yra nepagrįstos ir neteisėtos.

*Lietuvos Respublikos
Ministras Pirmininkas*

Aleksandras Abišala

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 695.- L. 117.

100. Vilniaus aukštosios priešlėktuvinės gynybos radijo elektronikos mokyklos viršininko V. Trofimovo prašymas leisti išvežti mokyklos turtą bei mokymo priemones. 1992 m. kovo 17 d.

Versta iš rusų kalbos

VILNIAUS
AUKŠTOJI KARININKŲ
PRIEŠLĒKTUVINĖS GYNYBOS
RADIJO ELEKTRONIKOS
MOKYKLA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINISTRUI PIRMININKUI
ponui G. VAGNORIUI

1992 m. 3 17
Nr. 4/73
232003, Vilnius, 3, Sapiegos g. 3.

Gerbiamas pone G. Vagnoriau!

Pranešu, kad Rusijos Federacijos Vyriausybė ir Nepriklausomų Valstybių Sandraugos jungtinių Ginkluotųjų Pajėgų Vyriausioji vadovybė priėmė sprendimą dėl Vilniaus aukštosios karininkų priešlėktuvinės gynybos radijo elektronikos mokyklos perdislokavimo į Sankt Peterburgą iki 1992 metų liepos mėn. 1 d. ir iškelta užduotis pradėti mokymo procesą naujoje dislokacijos vietoje nuo 1992 metų rugpjūčio mėn. 1 d.

Šiuo metu mokykloje vyksta planinis darbas rengiant ir įgyvendinant mokyklos perdislokavimą per nustatytus terminus. Parengti sąrašai ginkluotės, karinės technikos, karinio turto, auditorijų, klasių įrangos ir kitų materialinių priemonių, būtinų siekiant užtikrinti mokymo procesą ir mokyklos gyvybinę veiklą, kurie, suderinus su Lietuvos Respublikos Vyriausybe turi būti išvežti (sąrašai pridedami), be to, yra nustatytas turto išvežimo eiliškumas ir išvežimo terminai bei apskaičiuotas reikiamo geležinkelio transporto poreikis.

Remiantis atliktais skaičiavimais, turtui pervežti PLG /rus.: / kariuomenės Vyriausiajame štabe balandžio mėnesiui užsakyti trys ešelonai (po vieną kiekvieną mėnesio dekadą); gegužės mėnesiui – vienas (antrą dekadą); birželį – du (po vieną antrą ir trečią dekadą).

Prašau Jūsų Lietuvos Respublikos Vyriausybėje išnagrinėti išvežamos mokomosios karinės technikos, karinio turto ir kitų materialinių priemonių sąrašą ir leisti juos išvežti siūlomais terminais.

Priedas: ginkluotės, karinės technikos, karinio turto, auditorijų, klasių įrangos ir kitų materialinių priemonių, būtinų siekiant užtikrinti mokymo procesą ir mokyklos gyvybinę veiklą, kurie, suderinus su Lietuvos Respublikos Vyriausybe, turi būti išvežti, sąrašai, 31 lapas.

VILNIAUS AUKŠTOSIOS KARININKŲ
PRIEŠLĒKTUVINĖS GYNYBOS RADIJO
ELEKTRONIKOS MOKYKLOS VIRŠININKAS

V. Trofimov

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 14.

101. Leidimas išvesti 15512 karinį dalinį. 1992 balandžio 2 d

1992 m. balandžio 2 d.
LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

LEIDIMAS (Nr. 5)

Vadovaujantis Valstybinių Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos derybų delegacijų susitarimu dėl buvusios Sovietų Sąjungos karinių dalinių išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos pradžios, paskelbtu Komunikate, leisti išvesti (išformuoti) k/d 15512 Šiaulių raj. Smilgių km.

(karinio dalinio pavadinimas ir dislokacijos vieta)

pagal pateikiamus išvedamų karių, karinės technikos, ginkluotės, amunicijos ir įrangos sąrašus.

Išvedimas (išformuoto k/ dalinio) karinės technikos, ginkluotės, amunicijos ir įrangos išvežimas leidžiamas maršrutu: Smilgiai–Gubernija–Radviliškis–Obeliai

(nurodyti maršrutus)

Maršrutai derinami turint leidimą kompetentingų Latvijos Respublikos (Baltarusijos Respublikos) valdžios atstovų, leidžiantį kariniam padaliniui (daliniui), išvežami išformuoto karinio dalinio technikai, pravažiuoti Latvijos (Baltarusijos) Respublikos teritoriją.

Lietuvos Respublikos Įgaliotinis

J. Paužolis

102. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl Rusijos kariuomenės daromų pažeidimų. 1992 m. balandžio 23 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKA UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

12/TS-92

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijai ir, remdamasi Rusijos Federacijos URM 1992 metų balandžio mėn. 15 d. nota, turi garbės pranešti, kad

Vilniaus aukštosios karininkų PLG /rus.: / radijo elektronikos mokyklos perdislokavimas vyksta pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai pateikiamas mokyklos vadovybės paraiškas nepažeidžiant išvedimo grafiko. Atitinkamai 1992 metų balandžio mėn. 10 ir 20 d. buvo išsiųsti du ešelonai su VAKPLGREM technika ir turtu. Trečiojo ešelonu išsiuntimo terminas baigiasi 1992 metų balandžio mėn. 30 d. Šiuo metu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija ir Muitinės departamentas atlieka pasirinktinį išvežamos technikos ir turto patikrinimą.

Ryšium su tuo, kad 1940 metais TSRS ginkluotosios pajėgos užgrobė Lietuvos Respublikos karo mokyklos turta, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija sudarė sąrašą atskirų pavyzdžių ginkluotės ir karinės technikos, turto ir įrangos (iš viso 232 pavadinimai), kuriais disponuoja VAKPLGREM vadovybė, ir kreipėsi į ją prašydama neišvežti įtraukto į sąrašą turto, kol derybomis nebus išspręstas klausimas dėl jo perdavimo Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai – kaip kompensacijos už 1940 metais Lietuvos Respublikai padarytą žalą. Šio klausimo sprendimas derybomis neprieštarauja 1991 metų liepos mėn. 29 d. Lietuvos Respublikos ir RTFSR Sutarties dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų 13 straipsniui. Siekiant užtikrinti išvedimo kontrolę, VAKPLGREM vadovybė Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos darbo grupei savo noru suteikė specialią patalpą mokyklos teritorijoje. Šiuo metu vyksta Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir VAKPLGREM vadovybės derybos dėl mokyklos poligono saugojimo pasitelkus Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos pajėgas, kad būtų išvengta įrengimų grobimo ir esančių jame pastatų niokojimo. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl SSRS karinių dalinių bei kitų karinių struktūrų neteisėtai valdomo turto ir sandorių Lietuvos Respublikos teritorijoje 2 straipsnį visi pastatai, statiniai, įrenginiai kartu su priklausiniais, įrengimais ir inventoriumi, kitas įgytas arba sukurtas Lietuvos Respublikos teritorijoje karinių padalinių turtas yra Lietuvos Respublikos nuosavybė.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija atkreipia Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos dėmesį į tai, kad nepaisant Lietuvos Respublikos URM 1992 metų kovo mėn. 26 d. notos Rusijos Federacijos URM, kurioje buvo pranešama, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 metų sausio mėn. 8 d. nutarimą Nr. 13 yra uždrausta į Lietuvą įvesti pašauktus karininkus naujus šauktinius arba kitą papildomą buvusios TSRS ginkluotųjų pajėgų, esančių Rusijos Federacijos jurisdikcijoje, kontingentą negavus tam Lietuvos Vyriausybės leidimo, pastaruoju metu padažnėjo atvejų, kai buvo nelegaliai papildomi kariniai padaliniai, esantys Lietuvos Respublikos teritorijoje. Pavyzdžiui, 1992 metų balandžio mėn. 15 d. į pakrančių apsaugos pulką, esantį Telšių mieste, iš 39864 karinio dalinio, dislokuoto Borispolio mieste, atvyko 24 karių grupė. 1992 metų balandžio mėn. 17 d. Šiaulių mieste sulaikyti ir išsiųsti už Lietuvos Respublikos ribų 12 karių, vykstančių iš Borispolio miesto į pakrančių apsaugos padalinius, dislokuotus Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Vykdamas pirmiau nurodytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą, nelegaliai atvykstantis į Lietuvos teritoriją papildomas buvusios TSRS ginkluotųjų pajėgų, esančių Rusijos Federacijos jurisdikcijoje, kontingentas ir ateityje bus sulaikomas ir išsiunčiamas už Lietuvos Respublikos ribų.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų balandžio mėn. 23 d.
RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 104.

103. Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos nota Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai dėl problemų, kylančių išvedant Vilniaus aukštąją karą mokyklą. 1992 m. balandžio 15 d.

Versta iš rusų kalbos

Rusijos Federacijos
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
Nr. 178/246

Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Lietuvos Respublikos Ambasadai ir turi garbės pareikšti, kad Remiantis Rusijos URM gauta informacija, pagal pasiektą susitarimą dėl buvusios TSR Sąjungos ginkluotųjų pajėgų, perduotų Rusijos Federacijos jurisdikcijai, karinių dalinių ir padalinių išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos pradžios, buvo suplanuotas Vilniaus aukštosios karinės mokyklos ginkluotės ir karinės technikos išvežimas per laikotarpį nuo 1992 metų balandžio mėn. 10 d. iki 25 d.

Šiuo metu kilo grėsmė Išvedimo plano įgyvendinimui, nes Lietuva iškelė papildomų reikalavimų, tarp jų dėl neatlygintino perdavimo atskirų ginkluotės ir karinės technikos, turto ir įrangos (iš viso 232 pavadinimai) pavyzdžių, taip pat dėl patalpų suteikimo mokyklos teritorijoje darbo grupei ir dėl poligono su visais statiniais bei įrengimais apsaugos pasitelkus savo pajėgas iki to laiko, kol mokykla bus išvesta iš Pabaltijo teritorijos.

Ministerija atkreipia Ambasadą dėmesį į tai, kad šie darantys žalą Rusijos Federacijos interesams žingsniai neatitinka įsipareigojimų, Lietuvos Respublikos priimtų pagal 1991 metų liepos mėn. 29 d. RTFSR ir Lietuvos Respublikos Sutarties dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų 13 straipsnį, taip pat pagal 1992 metų sausio mėn. 31 d. Pareiškimą apie darbinį Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos valstybinių delegacijų susitikimą. Ministerija laukia, kad pirmiau paminėti vienašališki Lietuvos sprendimai bus panaikinti ir siūlo aptarti šį ir kitus panašius klausimus š. m. balandžio mėn. pabaigoje vykstančiame ekspertų grupių susitikime, kuriame bus aptariamos kariuomenės buvimo Lietuvos teritorijoje ir kariuomenės išvedimo iš jos sąlygos.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Ambasadai.

Maskva, 1992 metų balandžio mėn. 15 d.
LIETUVOS RESPUBLIKOS PASIUNTINYBEI
M a s k v a

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 94.

104. Vilniaus garnizono viršininko V. Frolovo raštas, kuriame protestuojama dėl lietuvių veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti Rusijos kariuomenės turtą nuo išgrobstymo. 1992 m. balandis.

Versta iš rusų kalbos

Gynybos ministerija

KARINIS DALINYS

- 22238 -

1992 m. 04 /neįskaitoma/
Nr. 453
232018 Vilnius Liet. TSR

Kopija: NVS JGP /rus.: /
VYRIAUSIAJAM VADUI
aviacijos maršalui E. ŠAPOŠNIKOVUI

Kopija: ŠVKG KARIUOMENĖS VADUI
generolui pulkininkui V. I. MIRONOVUI

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRUI
PIRMININKUI ponui G. VAGNORIUI

KRAŠTO APSAUGOS MINISTRUI
ponui A. BUTKEVIČIUI

Esu priverstas atkreipti Jūsų dėmesį į pasikartojančius visiškai neapgalvotus Krašto apsaugos ministerijos žingsnius miestelių, esančių buvusios Sovietų Armijos dalinių dispozicijoje, priėmimo išvakarėse.

Kaip ir miestelio TAURAGĖJE priėmimo išvakarėse, taip ir 92 04 20 geležinkelio brigados miestelio VILNIUJE priėmimo išvakarėse, nesuderinus su brigados ir garnizono vadovybe, remiantis anoniminiais skambučiais apie neva švaistomą turtą, Krašto apsaugos ministerijos ginkluotų karių grupė, vadovaujama pono Stančikus /*vertėjos pastaba: tikriausiai, originale lietuviška pavardė parašyta klaidingai* ir turėtų būti „Stančiko“ / išibrovė į esančio Rusijos jurisdikcijoje karinio dalinio teritoriją ir, nežinodama karinio dalinio apsaugos sistemos, mėgino pastatyti savo postus. Tai galima kvalifikuoti kaip dalinio užgrobimą.

Tokie veiksmai gali lemti labai nepageidautinas pasekmes.

Gerbdami Lietuvos Respublikos įstatymus ir suprasdami jos atstovų interesus priimti miestelius tinkamus naudoti, norėtume, kad šio perdavimo mechanizmas būtų įgyvendinamas nesukuriant kritinių situacijų, suderintai, atsižvelgiant į tai, kad karinių dalinių vadovai imasi visų priemonių tokiam perdavimui įgyvendinti.

Bendri suderinti veiksmai padės kokybiškiau spręsti perdavimo klausimus.

Labai prašau atsižvelgti į mano kreipimąsi, kad būtų užtikrintas tarpusavio santykių stabilumas ir abipusis pasitikėjimas, taip pat kad būtų išvengta kritinių situacijų. Iki to laiko, kol bus pasirašytas bet kurio miestelio perdavimo aktas, mes vertinsime jį / *vertėjos pastaba: tikriausiai, originale klaidingai parašyta įvardžio giminė* / kaip esantį Rusijos jurisdikcijoje ir įgyvendinsime jo apsaugą pagal karinius įstatymus.

Pagarbiai,

VILNIAUS GARNIZONO VIRŠININKAS
Pulkininkas

V. FROLOV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 132.

105. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl Rusijos kariškių trukdymo perimti Lietuvos sienų kontrolę. 1992 m. liepos 10 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

5 - 245

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad

Vadovaudamosi Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu dėl 1992 metų birželio mėn. 8 d. Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos neprisijungimo prie posovietinių Rytų sąjungų“ įgyvendinimo, taip pat 1992 metų birželio mėn. 25 d. Lietuvos Respublikos valstybės sienos įstatymu ir 1992 metų birželio mėn. 25 d. Lietuvos Respublikos valstybės sienų apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Krašto apsaugos ministerija pradėjo įgyvendinti visišką Lietuvos Respublikos valstybės sienos, einančios sausuma ir jūra, taip pat virš Lietuvos oro erdvės, kontrolės perėmimą.

Šiuo metu Lietuvos Respublikos valstybės sienos pasienio zonoje vis dar yra Rusijos Federacijos pasienio kariuomenės karių. Nepaisant to, kad Rusijos Federacijos pasienio kariuomenės kariai neatlieka ir neturi teisės atlikti kontrolinės tarnybos radijo techniniuose postuose, esančiuose ant Lietuvos Respublikos sienos su Lenkijos Respublika, taip pat Baltijos jūros pakrantėse, postai iki šiol nėra perduoti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos pasienio tarnybai. Todėl Lietuvos Respublikos pasienio užkardos negauna informacijos apie signalizacijos sistemos pažeidimus. Tai sunkina Lietuvos Respublikos valstybės sienų apsaugos įstatymo įgyvendinimą.

Rusijos Federacijos pasienio kariuomenės karių buvimas Lietuvos Respublikos valstybės sienos pasienio zonoje yra šiurkštus Lietuvos Respublikos įstatymų pažeidimas, jame glūdi konflikto grėsmė, be to, jis trukdo formuoti visaverčius Lietuvos Respublikos ir trečiųjų šalių santykius.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija atkreipia Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos dėmesį į tai, kad Rusijos Federacijos pasienio kariuomenės karių buvimas prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos neatitinka Rusijos išipareigojimų, jos prisiimtų pagal 1992 metų sausio mėn. 31 d. Pareiškimą apie darbinį Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos valstybinių delegacijų susitikimą, ir daugkartinių užtikrinimų, kad Rusijos Federacijos kariai griežtai laikosi Lietuvos Respublikos įstatymų. Ministerija laukia, kad Rusijos Federacijos pasienio kariuomenė bus nedelsiant išvesta iš Lietuvos Respublikos teritorijos.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija būtų dėkinga Rusijai už perduotą Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijai techninę įrangą, kuri yra naudojama Lietuvos Respublikos sienos su Lenkijos Respublika apsaugai ir Baltijos jūros pakrantėse.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų liepos mėn. 10 d.
RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 135-136.

106. Krašto apsaugos ministro 1992 m. liepos 14 d. įsakymas „Dėl Nemirsetos karinio miestelio“

Krašto apsaugos ministerija
ĮSAKYMAS Nr. 514
1992 07 14

Dėl Nemirsetos karinio miestelio

Vadovaujantis krašto apsaugos sistemos vystymo poreikiais, ĮSAKAU:

1. Klaipėdos m. svarbių objektų apsaugos bataliono vadui iki š. m. liepos 25 d. perduoti Lauko kariuomenės brigadai Nemirsetos karinį miestelį su visais įrenginiais pagal priėmimo-perdavimo aktą.

2. Lauko kariuomenės brigados vadui sudaryti komisiją ir iki š. m. liepos 25 d. perimti Nemirsetos karinį miestelį Klaipėdos Lauko kariuomenės bataliono poreikiams bei organizuoti jo apsaugą ir paruošimą žiemai.

Klaipėdos m. svarbių objektų apsaugos batalionui išskirti gyvenamas patalpas, atitinkamčias jo etatiniams poreikiams ir Vidaus tarnybos Statuto nustatytoms normoms.

3. Raštišką raportą dėl Nemirsetos karinio miestelio perdavimo-priėmimo, pridedant akto kopiją, pateikti iki š. m. liepos 28 d. per Krašto apsaugos ministerijos Jungtinį štabą.

4. Įsakymo vykdymo kontrolę pavedu Jungtinio štabo viršininkui plk. ltn. V. Tutkui.

Ministras

A. Butkevičius

Krašto apsaugos ministro įsakymų rinkinys. 1992 metai.- P. 175.

107. Plungės rajono 37 karinio miestelio perdavimo ir priėmimo aktas

Versta iš rusų kalbos

„TVIRTINU“
RUSIJOS FEDERACIJOS
VYRIAUSYBĖS ĮGALIOJINIS
Generolas leitenantas
F. MELNIČIUK

199 __ m. _____ mėn. „ __ “ d.

„TVIRTINU“
LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS ĮGALIOJINIS
/parašas/ J. PAUŽOLIS

1992 m. */neįskaitoma/* mėn. 24 d.

Plungės rajono 37 karinio miestelio
perdavimo ir priėmimo
AKTAS Nr. 55

Mes, toliau pasirašę: V. DRUPAS – Lietuvos Respublikai atstovaujantis inspektavimo komisijos pirmininkas, V. V. SOKOLENKO – Rusijos Federacijai atstovaujantis pirmininkas, konstatuojame, kad 1992 metų liepos mėn. 29 d. atlikta bendra Rusijos Federacijos jurisdikcijoje esančio išvedamo iš Lietuvos Respublikos teritorijos k/d 83288 Plungės rajono 37 karinio miestelio revizija.

Inspektavimo metu apžiūrėta teritorija, pastatai ir inžineriniai įrenginiai, sudary-

tas turto aprašas, patikrinta ekologinė ir sanitarinė epidemiologinė 83288 k/d 37 karinio miestelio teritorijos ir pastatų būklė, surašyti bei pridedami inspekcijos atliktos apžiūros aktai (priedas 9 lapai).

Remiantis inspektavimo komisijų darbo aktais, Rusijos Federacija perduoda 83288 k/d 37 karinių miestelių Lietuvos Respublikai, vėliau tarpvalstybinių derybų metu priimant sprendimą dėl tarpusavio atsiskaitymų pagal jų vertę tvarkos.

*Atstovaujantis Rusijos Federacijai
inspektavimo komisijos Pirmininkas*

V. SOKOLENKO

*Atstovaujantis Lietuvos Respublikai
inspektavimo komisijos Pirmininkas*

V. DRUPAS

KAA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 10.- L. 156.

108. Krašto apsaugos ministerijos pažyma apie karinių miestelių perėmimą. 1992 m. rugsėjo 4 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

1992 09 04 Nr. 02-1981

Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos
Pirmininkui

P A Ž Y M A

Dėl karinių miestelių perėmimo

Pirmieji buvusios SSRS kariniai miesteliai buvo perimti 1991 m. gruodžio mėnesį Sniečkuje. Vidaus reikalų pulkas k/d 3700 Sniečkuje paliko netvarkingus, prižiūškintus pastatus su nuplėšta apdaila, nuimta elektros instaliacija. Ne ką geresniame stovyje buvo ir kiti pirmieji perimami kariniai miesteliai. Paneriuose geležinkeliečių karinis miestas buvo pradėtas griauti. Tik ryžtingai įvedus krašto apsaugos sargybą pavyko apsaugoti miestelį nuo sugriovimo (vien šiame objekte remontas kainuos apie 10 mln. rublių).

Paskutiniaisiais metais SSRS kariuomenės vadovybė neskyrė lėšų remonto darbams, todėl daugeliui pastatų reikalingas einamasis ir apie 40 % pastatų – kapitalinis remontas. Apie 10 % perimamų pastatų būtina nugriauti. Kai kurie kariniai miesteliai yra avariniame stovyje, – tai Ukmergės raj. Kopūstėlių kaime esanti raketinė bazė (perduota Ukmergės rajono savivaldybei), Tauragės raj. Sakalynės kaime esanti raketinė bazė Nr. 2 (perduodama nugriovimui).

Įvertinant nepakankamą pastatų priežiūrą ir tyčinius nugriovimus šiuo metu padaryta žala įvertinama apie 142 mln. rublių.

Kadangi visi trūkumai buvo fiksuojami dokumentuose ir videojuostose, paskutiniai kariniai miesteliai pridudami tvarkingesni (pvz., Vilniaus radioelektronikos aukštoji karo mokykla).

Ministro pirmasis pavaduotojas

E. Nazelskis

S. Knezys, 74 39 17

KAA.- F. 2.- Ap. 5.- B. 28.- L. 8.

109. SKAT štabo viršininko raštas dėl buvusių sovietinės armijos karinių dalinių perėmimo. 1992 m. rugsėjo 14 d.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
SAVANORIŠKOJI KRAŠTO
APSAUGOS TARNYBA
2056 Vilnius, Viršuliškių 36

Krašto apsaugos ministro
pirmajam pavaduotojui
E. Nazelskiui

KAM Imuniteto tarnybai

1992 09 14 Nr. 1062
I 1992 08 26 Nr. 1357

Dėl buvusių SA karinių dalinių perėmimo

K/d 39892, esantį Panevėžyje, saugoti perėmė SKAT Panevėžio rinktinės savanoriai. Iš SKA tarnybos štabo ir Panevėžio rinktinės atstovai, atliekant materialinių vertybių ir pastatų inventorizaciją, KAM komisijos sudėtyje nedalyvavo, taip pat dėl minėto objekto perdavimo mūsų tarnybai nėra Vyriausybės potvarkio. Tik gavus iš KAM komisijos perdavimo aktą bus galima atlikti materialinių vertybių ir pastatų inventorizaciją.

Siekiant pagerinti perimtų karinių objektų apsaugą, sargybos bus išstatomos pagal sargybos statuto reikalavimus, t. y. bus pažymėtos postų ribos, postų tabeliai, sargybos žiniaraščiai, vienas pastatų ir materialinių vertybių perėmimo akto egzempliorius bus poste. Sargybos bus apręgtos uniformomis ir apginkluotos, jos kovinės užduoties vykdymas bus reguliariai kontroliuojamas. Į sargybą bus skiriami savanoriai, priėmę priesaiką ir turintys leidimą ginklo naudojimui. Be rinktinių vadų leidimo materialinės vertybės nebus išvežamos iš saugomų objektų.

*Štabo viršininkas
pulkininkas leitenantas*

J. Gečas

V. Bilinskas
42 58 95

KASPA.- Ap. 1.- B. 59.- L. 6.

110. SKAT štabo viršininko raštas dėl buvusių sovietinės armijos karinių objektų apsaugos sustiprinimo. 1992 m. rugsėjo 25 d.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
SAVANORIŠKOJI KRAŠTO
APSAUGOS TARNYBA
2056 Vilnius, Viršuliškių 36

Krašto apsaugos ministro
pirmajam pavaduotojui
komandorui E. Nazelskiui

1992 09 25 Nr. 1101

Dėl buvusių Rusijos karinių objektų apsaugos sustiprinimo

Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba, išnagrinęjusi trūkumus vykdant perimamų karinių objektų apsaugą ėmėsi priemonių trūkumams šalinti. Tuo tikslu sudarytas apsaugos sustiprinimo veiklos planas, rinktinių vadams duoti nurodymai sustiprinti saugomų objektų kontrolę ir reguliariai informuoti SKAT štabą apie vykdomą objektų apsaugą.

Kartu prašome duoti nurodymus atitinkamoms tarnyboms pagal galimybes operatyviau pranešti SKAT štabui apie Rusijos kariuomenės paliekamus karinius objektus.

Priedas: veiklos planas, 2 lapai.

Štabo viršininkas pulkininkas leitenantas

J. Gečas

V. Benediktavičius
46 20 74

Savanoriškosios krašto apsaugos
tarnybos štabo viršininkas
pulkininkas leitenantas J. Gečas
1992 m. rugsėjo 3 d.

Perimamų iš Rusijos karinių objektų apsaugos sustiprinimo veiklos planas

Eil. Nr.	Vykdomos priemonės	Laikas	Atsakingas
1.	Karinio objekto perėmimo dienos patikrinimas. Nurodymai rinktinei dėl objekto perėmimo.	1–2 mėn. iki perdavimo	KAM, V. Berlinskas
2.	Komisijų objektų perėmimui rinktinėse sudarymas. Komisijos narių įtraukimas į KAM karinių objektų perėmimo komisijas.	3–4 sav. iki perdavimo	KAM, rinktinės vadas
3.	Bendras laikinos sargybos su karinio dalinio vadu organizavimas. Postų tabelių sudarymas.	2–3 sav. iki perdavimo	Rinktinės vadas kuopos vadas
4.	Bendros sargybos su kariniu daliniu vykdymas.	Pagal susitarimą su k/d vadu	Paskirtas apsaugai kuopos vadas
5.	Perėmimo komisijos darbas perimant karinį objektą.		KAM komisija, rinktinės komisija
6.	Sargybos sudėties ir postų skaičiaus bei postų ribų nustatymas. Postų tabelių sudarymas įtraukiant saugomas materialines vertybes.	Kartu su objekto perėmimu	Paskirtas apsaugai kuopos vadas

Eil . Nr.	Vykdomos priemonės	Laikas	Atsakingas	Pastabos
7.	Objekto priėmimas apsaugai iš laikinosios apsaugos. Sargybos organizavimas pagal sargybų statuto reikalavimus. Sargybos apginklavimas.	Perėmus objektą	Rinktinės vadas paskirtas apsaugai, kuopos vadas	
8.	Saugomo objekto langų, durų, vartų antspaudavimas (pagal galimybes), postų tabelių patikslinimas.		Rinktinės perėmimo komisijos pirmininkas, kuopos vadas	
9.	Posto su materialinėmis vertybėmis pagal postų tabelį perdavimas.	Kas 2 val.	Sargybos viršininkas, sargybinis	
10.	Objekto apsaugos perdavimas naujai sargybai nurodant saugomo objekto būklę.	Kas parą	Sargybos viršininkas	
11.	Sargybų ir saugomų objektų kontrolė:	1 kartą paroje	Kuopos vadas	
	kuopos vadas	1 kartą savaitėje	Bataliono vadas	
	rinktinės vadas	1 kartą 2 savaitėse	Rinktinės vadas	
	SKAT štabo darbuotojai	1 kartą mėnesyje	Štabo viršininko pavaduotojas	

KASPA.- Ap. 1.- B. 59.- L. 7-9

111. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Krašto apsaugos ir vidaus reikalų komisijos pirmininko S. Pečeliūno raštas Vyriausybei dėl perimamų iš Rusijos kariuomenės objektų savininkų skyrimo. 1992 m. spalio 13 d

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
KRAŠTO APSAUGOS IR VIDAUS REIKALŲ KOMISIJA

Vilnius 1992 m. spalio mėn. 13 d.

Nr. 104-188

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBEI

Prašyčiau kuo greičiau skirti iš Rusijos Federacijos kariuomenės perimamų objektų savininkus.

Priedas: LR Šiaulių m. Tarybos kreipimasis.

Su pagarba –

Komisijos pirmininkas

S. Pečeliūnas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 691.- L. 81.

2.4. Pasirengimo išvesti Rusijos Federacijos kariuomenę iš Lietuvos problemos

1992 m. pradžioje visiems, tarp jų ir buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės daliniams, esantiems Lietuvoje, tapo aišku, kad reikės Lietuvą palikti. Prasidėjo intensyvios derybos tarp Lietuvos ir Rusijos. Jos, stebint pažangiajai pasaulio visuomenei, vyko gana produktyviai. Kariniai daliniai, nors ir labai nenoriai, pradėjo ruošti išvykti. Tačiau ir šiuo laikotarpiu neapsieita be įvairių problemų, kilusių tiek dėl objektyvių, tiek dėl subjektyvių priežasčių.

112. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko V. Landsbergio raštas Rusijos Federacijos Prezidentui B. Jelcinui dėl kariuomenės išvedimo. 1991 m. gruodžio 19 d.

Versta iš rusų kalbos

1991 metų gruodžio mėn. 19 d.

Rusijos TFS Respublikos
Prezidentui
Borisui Nikolajevičiui Jelcinui

Didžiai gerbiamas Prezidente,

Palankiai vertindami Nepriklausomų Valstybių Sandraugos, kuri imasi vadovauti Ginkluotosioms Pajėgoms, sukūrimą, mes esame giliai įsitikinę, kad dabar buvusios Tarybų Sąjungos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos problema bus sprendžiama konkrečiai.

Lietuva jau kreipėsi į Vakarų valstybes, siūlydama suteikti Rusijai ekonominę paramą, kad kariuomenė būtų išvesta greičiau. NATO šalių Asamblėjos seminare Vilniuje mes dar kartą kėlėme šį klausimą, tuo pat metu išskeldami ir kitas problemas. Kai kurias jų išdėstau toliau, tikėdamasis konstruktyvaus požiūrio į jas.

Nurodytos kariuomenės judėjimas Lietuvos Respublikos teritorija turi vykti tik informavus mūsų suverenios valstybės Vyriausybę ir gavus jos sutikimą.

Karių kontaktai su ginkluotu bolševikiniu pagrindžiu yra visiškai neleistini.

Buvusios TSRS vadovybė š. m. spalio mėn. 5 d. Baltijos Valstybių Tarybos reikavimą išvesti kariuomenę iš trijų sostinių iki 1991 metų gruodžio mėn. 1 d. vertino niekinamai, ir tai neskatino pasitikėjimo atmosferos, tačiau klausimas iki šiol laukia naujosios vadovybės atsakymo.

Galimybė inspektuoti bazes, vis dar tebesančias Lietuvos teritorijoje, skatintų pirmiau nurodytą pasitikėjimo atmosferą ir leistų Lietuvai visiškai atsakyti už savo išpareigojimus neplatinti branduolinio ginklo.

1940 m. okupavusi Lietuvą, TSRS pasisavino visą karinę techniką ir ginkluotę, priklausiusias Lietuvai, ir tai turi būti dabar, pagal galimybes nedelsiant, kompensuota šiuolaikine ginkluote ir technika.

Pagarbiai,

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

Vytautas Landsbergis

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 21.- L. 2-3.

113. Krašto apsaugos ministro pavaduotojo N. Vidrinsko ataskaita apie komandiruotę į Maskvą 1991 m. lapkričio 26–28 d.

TVIRTINU
Krašto apsaugos ministras
A. Butkevičius
1991 m. gruodžio 31 d.

PRO MEMORIA

Ataskaita apie užsienio komandiruotę 1991 m. lapkričio 26–28 d. Maskvoje

Komandiruotės tikslai:

1. Š. m. lapkričio 26 d. dalyvauti Baltijos respublikų krašto apsaugos darbuotojų susitikime su amerikiečių delegacija.

2. Susitikti su oficialiais SSSR Vidaus reikalų, Gynybos ministerijų ir Pasienio pareigų atstovais.

Š. m. lapkričio 26 d. Latvijos Respublikos atstovybėje Maskvoje įvyko Latvijos delegacijos vadovaujamas Saugumo departamento skyriaus vadovo Georgo Stiprais, JAV delegacijos vadovaujamas Prezidento generalinio patarėjo kontrolės dėl nusiginklavimo klausimais William Schneider. Estijos atstovai į susitikimą neatvyko. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeriją atstovavau aš ir Krašto apsaugos departamento referentas prie mūsų atstovybės Maskvoje p. K. Kuckailis.

Posėdį pradėjo Latvijos Respublikos karinis atašė Maskvoje buvęs SA generolas

majoras Gunars Alksnis (prašė nemaišyti su bendrapavardžiu – SSSR AT deputatu pulkininku Viktoru Alksniu).

Latviai pasidalino savo planais, kuriant Krašto apsaugos sistemą (planuojama turėti 8–9 tūkstančius žmonių siekiančias ginkluotąsias pajėgas), o taip pat sunkumais, susijusiais su politine padėtimi Respublikoje, SA dalinių buvimu, jų išvedimo problemomis.

Aš trumpai apibūdinau, kas yra sukurta Krašto apsaugos sistemoje (paminėjau vystomas 4 programas – Pasienio tarnyba, SKAT, Reguliarios kariuomenės, Gelbėjimo tarnybos ir Civilinės saugos, Krašto apsaugos departamento reorganizavimą į Krašto apsaugos ministeriją).

Amerikiečius domino, kokios realios galimybės Baltijos valstybėms jungtis į bendrą gynybos sąjungą. Buvo atsakyta, kad mes bendradarbiaujame, keisdamiesi informacija, dalindamiesi sukaupta patirtimi, konsultuojamės dėl įvairių problemų sprendimų.

Po bendro susitikimo susitarėme su latviais glausčiau bendradarbiauti ir pirmiausia ištaisyti lygyje.

1991 m. balandžio 27 d. SSSR vidaus reikalų ministerijoje susitikome su VRM delegacija, vadovaujama Vidaus reikalų ministro pavaduotojo generolo majoro Kulikov'o Aleksandro Nikolajevičiaus. Apsvarstyta Ignalinos atominės elektrinės apsaugos perėmimo klausimai (protokolo kopija pridedama).

Š. m. lapkričio 27 d. susitikome su SSSR ginkluotųjų pajėgų generalinio štabo viršininku armijos generolu Lobovu Vladimiru Nikolajevičiumi. Susitikime dalyvavo p. K. Kuckailis, iš SA pusės – Generalinio štabo viršininko padėjėjas generolas majoras profesorius Zolotariov'as Vladimiras Antonovičius.

Susitikime buvo apsvaistytas platus klausimų ratas:

1. Buvo išteikti mūsų paruošti raštai:

dėl mūsų jaunuolių atleidimo iš tarnybos, pašauktų į SA už Respublikos ribų;

dėl nuteistų mūsų jaunuolių, kurie atlieka bausmę drausmės batalionuose, perdavimo Lietuvos Respublikos teisėsaugos organams.

Šie raštai armijos generolo V. Lobovo buvo pasirašyti prie mūsų.

2. Buvo apsvaistyta padėtis, susidariusi zenitinėje raketinėje brigadoje, dislokuotoje Vilniaus rajone (ruošiamasi išgabenti vertingus prietaisus bei įrenginius).

Generalinio štabo viršininkas pasiūlė atsiųsti savo komisiją, kuri su Respublikos vadovybe spręstų klausimą dėl šios brigados perėmimo atskiros sutarties pagrindu.

3. Ryšium su Pabaltijo karinės apygardos reorganizavimu į Šiaurės vakarų kariuomenės grupę, paprašiau, kad būtų sprendžiamas 107 motošaulių divizijos („Šiaurės miestelis“) išvedimas. Buvo atsakyta seniai žinomais argumentais (išvedame iš Vokietijos, Lenkijos, nėra butų ir t.t.). Tačiau gyvai buvo susidomėta, man paminėjus apie galimybę kariškiams parduoti savo butus aukcionuose, o taip pat pašalpa (kompensacija) kariškiams valiuta, kuri galėtų būti gauta iš NATO valstybių. Susidarė išpūdis, kad galima būtų šiuo pagrindu išspręsti „Šiaurės miestelio“ igulos iškėlimo klausimą artimiausiu metu.

4. Paprašiau, kad būtų leista pradėti naudotis Vilniaus radioelektronikos mokyklos baze, dar iki ji bus išvesta, o taip pat naudotis poligonų mokymo baze mūsų karių apmokymui. Principinis susitikimas buvo gautas.

5. Buvo susitarta, kad Generolas V. Lobovas tarpininkaus mūsų paraiškai dėl technikos ir ginkluotės įsigijimo (užpirkimo).

6. Armijos generolo V. Lobovo pritarimo susilaukė mano perduotas p. A. Butkevičiaus pasiūlymas panaudoti eilę karinių gamyklų trišaliu pagrindu (idėja gali būti suformuluota taip: mūsų pastatai, sovietų žaliava, vakariečių technologija).

1991 m. lapkričio 28 d. susitikome su SSSR pasienio pajėgų vyriausiuoju vadu generolu pulkininku Kaliničenko Ilja Jakovlevičiumi. Kartu su juo buvo SSSR derybų delegacijos pasienio klausimams narys Secharov Vitalij Viktorovič.

Susitikime dalyvavo p. K. Kuckailis.

Į mūsų pretenzijas dėl Marijampolės komendantūros ir Klaipėdos užkardų įrengimų demontavimo SSSR pasienio vadovai puolė įtikinėti, kad jie dėl to, būk tai, nieko nežino, čia yra vietinė iniciatyva ir pažadėjo pačiu artimiausiu laiku išsiaiškinti.

1991 m. lapkričio 29 d. gavome informaciją iš Klaipėdos, kad š. m. lapkričio 28 d. į SSSR pasienio dalinį atėjo Generolo Kaliničenkos telegrama, kurioje griežtai reikalaujama nutraukti Pasienio užkardų įrangos demontavimo darbus.

Iš jų pusės buvo pabrėžta, kad Lietuvos Respublikos piliečiams – karininkams ir praporščikams, tarnaujantiems SSSR pasienio struktūrose, nebus daroma kliūčių sugrįžti į Lietuvą arba pereiti į Krašto apsaugos ministeriją.

Technikos ir ginkluotės įsigijimo klausimais padėti atsisakė, motyvuodami tuo, kad viskas turi eiti per SSSR gynybos ministeriją.

Buvo sutiktas supratimas ir pažadėta pagalba kadru paruošimo klausimais.

N. Vidrinskas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 1-3.

114. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl informacijos apie išvedamos kariuomenės sudėtį bei poreikius pateikimo. 1992 m. sausio 29 d.

Versta iš rusų kalbos

**LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA**

Nr. 5 / TS-92

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir ryšium su planuojama kariuomenės, esančios Rusijos Federacijos žinioje, išvedimo iš Lietuvos pradžia turi garbės kreiptis prašydama duoti atsakymą į toliau pateikiamus klausimus.

1. Kokiose Lietuvos Respublikos vietose yra dislokuoti kariniai padaliniai, esantys Rusijos Federacijos jurisdikcijoje; kokia yra jų kiekybinė sudėtis ir kariuomenės rūšis?

2. Kiek kiekviename dalinyje tarnauja karininkų, praporščikų ir mičmanų, būtinios tarnybos karių bei laisvai samdomų darbuotojų?

3. Kiek jų turi šeimas, gyvenančias Lietuvos Respublikos teritorijoje?

4. Kiek karininkų, praporščikų ir mičmanų, tarnaujančių Lietuvoje ir turinčių šeimas, aprūpinta būstu (butais)? Kiek neturi būsto?

5. Ar buvo vykdomos apklausos, kiek karininkų, praporščikų ir mičmanų norėtų likti gyventi Lietuvoje išvedus iš Respublikos Rusijos karinius padalinius?

6. Kokios yra galimybės aprūpinti būstu išvedamus iš Lietuvos karininkus, praporščikus ir mičmanus naujose dislokacijos vietose? Kokių reikia piniginių išmokų, kad būtų užtikrintas jų šeimų persikėlimas?

7. Kiek ir kokio pobūdžio karinės ekipuotės yra padaliniuose, esančiuose Lietuvos teritorijoje? Ar čia yra branduolinių ginklų (taktinių), taip pat jų pristatymo priemonių?

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų sausio mėn. 29 d.

RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 15-16.

115. Krašto apsaugos ministerijos raštas Ministrui Pirmininkui G. Vagnoriui dėl susidariusių problemų perduodant Lietuvos institucijoms perimtus Rusijos kariuomenės pastatus. 1992 m. vasario 28 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA**

Totorių 25/3, 2001 Vilnius

1992 02 28 Nr. 01-412

Į _____

Lietuvos Respublikos
Ministrui Pirmininkui
G. Vagnoriui

Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos procese daugelis karinių objektų Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavaduotojų potvarkiais perduodami vienai ar kitai žinybai: 1992 m. vasario 10 d. Z. Vaišvilos potvarkiu Nr. 140p Susisiekimo ministerijai perduodamos sraigtasparnių remonto, Šiaulių karinis aerodromas ir kiti kariniai objektai; tos pačios dienos potvarkiu Nr. 139p Vilniaus miesto valdybai perduoti karinio dalinio 22238 („Šiaurės miestelio“) objektai; 1992 m. vasario 14 d. A. Dobrovolskio potvarkiu Nr. 167p Sveikatos apsaugos ministerijai perduodamos Vilniaus igulos, Kauno, Klaipėdos karo ligoninės. Visi šie sprendimai buvo nesuderinti su Krašto apsaugos interesais.

Kariniai objektai turi būti perimami centralizuotai pagal visiems privalomą Vyriausybės nustatytą tvarką.

Šiuo metu Krašto apsaugos ministerijos pareigūnai – Derybų su Rusijos Federacija dėl kariuomenės išvedimo ekspertų grupės nariai, ministro pavaduotojas J. Gečas, patarėjas J. Paužolis organizuoja perimamų karinių objektų inspekciją, kurios metu įvertinama karinių objektų būklė, įkainojami pastatai ir inventorius, nustatoma Lietuvos Respublikai padaryta žala bei šių objektų panaudojimo Lietuvos Respublikos gynybos reikmėms užtikrinti galimybės.

Krašto apsaugos ministerija siūlo visus klausimus, susijusius su išvedamos kariuomenės karinių objektų perdavimu Lietuvos Respublikos žinyboms, kurie gali liesti Lietuvos Respublikos gynybinius interesus, derinti su Krašto apsaugos ministerijos vadovybe prieš priimant galutinį sprendimą.

Ministras

A. Butkevičius

KAA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 194-195.

116. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl Rusijos karinių laivų plaukimo Lietuvos teritoriniais vandenimis. 1992 m. kovo 26 d.

Versta iš rusų kalbos

**LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA**

Nr. 9 / TS-92

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad pagal 1992 m. sausio mėn. 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 13 draudžiama įvesti į Lietuvos Respubliką pašauktus į karinę tarnybą naujokus arba kitą papildomą buvusios TSRS ginkluotųjų pajėgų, dabar esančių Rusijos Federacijos jurisdikcijoje, kontingentą negavus tam Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidimo.

Pagal kitą 1992 m. sausio mėn. 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 24-p išlieka teisė reikalauti iš anksto gauto leidimo taikiai plaukti per Lietuvos Respublikos teritorinius vandenis iš karinių laivų tų valstybių, kurios reikalauja, kad kitų valstybių kariniai laivai iš anksto gautų leidimą taikiai plaukti per jų teritorinius vandenis. Yra būtina diplomatiniais kanalais gauti leidimą įplaukti į Lietuvos Respublikos uostus užsienio valstybėms priklausantiems karo laivams ir laivams, naudojamiems nekomerciniais tikslais.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų kovo mėn. 26 d.

**RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva**

URM.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 78-79.

117. Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vado V. Mironovo raštas V. Landsbergiui dėl Lietuvos muitinių. 1992 m. sausio 2 d.

Versta iš rusų kalbos

**ŠIAURĖS VAKARŲ
KARIUOMENĖS GRUPĖS
VADAS**
1992 m. sausio mėn. 2 d.
Nr. 39/1
226100, Ryga – 100

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PIRMININKUI**
ponui V. LANDSBERGIUI

Pone Aukščiausiosios Tarybos Pirmininke!

Pastaruoju metu padažnėjo atvejų, kai Lietuvos muitinės tarnybos institucijos trukdo į respublikos teritoriją įvažiuoti kariniams automobiliams, vežantiems krovinių, kuris

susijęs su kariuomenės gyvybingumo ir veiklos užtikrinimu. Atsisakymas įleisti automobilius į LIETUVĄ motyvuojamas tuo, kad gautas Krašto apsaugos departamento patvirtavimas.

Esant dabartinei situacijai tokie veiksmai sukelia papildomų sunkumų įgyvendinant priemones, susijusias su kariuomenės išvedimu iš Pabaltijo respublikų teritorijos, be to, gali sukelti konfliktinę situaciją.

Prašau imtis atitinkamų priemonių ir netrukdyti vyksti kariniam transportui, atliekančiam planinius reišius.

ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS GRUPĖS VADAS
Generolas pulkininkas

V. MIRONOV

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 30.- L. 25.

118. Vilniaus garnizono viršininko V. Frolovo raštas V. Landsbergiui dėl 1992 m. sausio 2–10 d. planuojamų štabų mokymų. 1992 m. sausio 3 d.

Versta iš rusų kalbos

Gynybos ministerija
KARINIS DALINYS
- 22238 -

1992 m. 01 3
Nr. 17

232018, Vilnius Liet. TSR

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PIRMININKUI

p. V. LANDSBERGIUI

Informuoju Jus, turėdamas omenyje Jūsų pareiškimą Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vadui apie neva suplanuotus ir nuo 1992 metų sausio mėn. 2 d. iki 10 d. Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdomus manevrus, kurie, kaip Jūs rašote, gali turėti nepageidaujama pasekmių.

Bet kokie manevrai nuo 1992 metų sausio mėn. 2 d. iki 10 d. Lietuvos Respublikos teritorijoje nėra suplanuoti, nevykdomi ir negalėjo būti suplanuoti, nes mes dislokuoti suverenios valstybės teritorijoje, savo veikloje vadovaujamės taip pat ir jūsų valstybės įstatymais, ir mokymų įgyvendinimas planuojamas ir bus vykdomas tik mokymo centrų teritorijoje.

Apie bet kokius karinio rengimo renginius, kuriuose dalyvaus daugiau negu 100 žmonių, Jūs būsite informuoti.

Apie mokymus, kurie yra suplanuoti nuo sausio mėn. 2 d. iki 10 d. Vartojant karinę terminologiją, tai taktiniai rikiuotės mokymai, kurie vykdomi nepasitelkiant kovinės technikos, kariai mokosi be savo tabelinio ginklo.

Vykdomi nuo sausio mėn. 2 d. iki 10 d. mokymai nuo įprastų mokymų skirsis tik tuo, kad nuo sausio mėn. 8 d. iki 10 d. vyks radijo treniruotė, kurioje dalyvaus iki 80 karininkų ir kareivių bei 10–11 vienetų ryšio priemonių iš kiekvienos divizijos.

radijo treniruotės suplanuotos šiuose rajonuose:

- Vilniaus divizija – 12 km į šiaurę nuo Vilniaus;
- Jonavos divizija – Ruklos gyv.
- Kauno divizija – Karmėlavos gyv. rajone.

Iš viso visos respublikos teritorijoje suplanuota pasitelkti 220–250 karių ir 28–30 vienetų ryšio priemonių. Tai visiškai nekelia grėsmės Lietuvos žmonėms.

Radijo treniruotės režimas labai nesiskirs nuo kasdienės kariuomenės veiklos režimo. Be to, užtikrinu Jus, kad Ginkluotųjų Pajėgų kariai, dislokuoti Jūsų Respublikos teritorijoje, nuoširdžiai linki Lietuvos žmonėms sėkmės jų pasirinktame kelyje ir pareiškimus, kuriuose kariuomenė, dislokuota Lietuvos teritorijoje, vertinama kaip grėsmė suvereniai valstybei, vertina kaip neatitinkančius laiko dvasios ir kenkia pradėjusiems formuotis pagarbiems Ginkluotųjų Pajėgų ir įvairių Lietuvos valstybės institucijų santykiams.

Taip pat informuoju Jus, kad gruodžio mėnesį iš Vilniaus divizijos paimta ir perduota dislokuotiems už Lietuvos ribų daliniams 228 vienetai ginkluotės ir karinės technikos, tarp jų tankai ir KPM /rus.: /.

PAGARBIAI,
VILNIAUS GARNIZONO VIRŠININKAS
PULKININKAS

V. FROLOV

LRSA.- f. 2.- Ap. 6.- B. 21.- L. 3-4.

119. Kauno garnizono viršininko V. Chackevičiaus raštas G. Vagnoriui dėl problemų, kylančių karinėms mašinoms kertant Lietuvos Respublikos sieną. 1992 m. sausio 30 d.

Versta iš rusų kalbos

KARINIS DALINYS
- 93613 -
1992 m. 01 30
Nr. 99

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRUI
PIRMININKUI
G. VAGNORIUI

Gerbiamas pone ministre pirmininke!

Esu priverstas kreiptis į Jus dėl sunkumų, nuolat kylančių kariniam transportui vykstant į Porečje per Lietuvos Respublikos sieną.

Didžioji dalis man patikėtos divizijos dalinio mokymų ir kovinių šaudymų vyksta Porečjės poligone. Krašto apsaugos ministerijai ir pasienio tarnybai mes pateikėme vykdymo per muitinės punktus grafiką. Buvo pasiektas susitarimas, kad nebus trukdoma važiuoti automobiliams, vežantiems kurą, maisto produktus, skalbinius, malkas ir kitą turtą, būtiną kasdienei padalinių veiklai. Tačiau Druskininkų muitinė nuolat pažeidžia šį susitarimą. Š. m. sausio mėn ne kartą pasitaikė atvejų, kai nebūdavo praleidžiami pavieniai automobiliai, vežantys vandenį ir produktus. Pavyzdžiui, sausio mėn. 25–27 d. kai kurie mūsų padaliniai buvo priversti vartoti rezervinę sausų daiktų atsargą.

Mūsų kariai buvo supažindinti su sprendimu, pagal kurį per sieną netrukdomai praleidžiami pavieniai aprūpinantys padalinius automobiliai, ir kai jie susiduria su panašiais faktais, kyla visiškai suprantamas pasipiktinimas. Tai gali sukelti nepageidaujamų padarinių.

Prašau principingai išspręsti šį klausimą ir įsakyti atitinkamoms žinyboms, kurių nesuderinti veiksmai dažniausiai dirbtinai sukelia panašias situacijas. Kitaip mes būsim priversti grąžinti iš Porečjės visus mūsų padalinius ir organizuoti šaudymo ir vairavimo mokymus mūsų poligonuose Lietuvos Respublikos ribose.

Pasinaudodamas proga noriu Jus informuoti, kad Kauno savivaldybė jau keturis mėnesius neišduoda mūsų karininkams orderių gauti būstui (iš viso maždaug 60 žmo-

nių), kuris yra atlaisvinamas išvykstančių karių. Kreipimaisi į savivaldybę ir į Kauno miesto merą rezultatų nedavė. Be to, vietos bankas nepriima iš karinių dalinių apmokėjimo už suteiktas komunalines paslaugas sąskaitų. Ateityje tai galėtų tapti formaliu pretekstu nutraukti elektros ir šilumos tiekimą.

Š. m. sausio mėn. 60 vagonų anglies, siunčiamos iš Vorkutos į Kauno BED /rus.:

Ч/, buvo tranzitu išsiųsta į Kaliningradą, dėl to sutriko šilumos tiekimas į karinius miestelius. Tai sukelia mintį, kad kažkas mėgina įgyvendinti nepaskelbtą ekonominę mūsų dalinių blokadą. Tikimės, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė imsis priemonių, kad ateityje panašioms faktams būtų užkirstas kelias, ir padės mums išvengti būtinybės kreiptis į Rusijos Prezidentą, kurio jurisdikcijoje yra mūsų junginio daliniai.

KAUNO GARNIZONO VIRŠININKAS –
93613 KARINIO DALINIO VADAS
gvardijos generolas majoras

V. Čackevič

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 79-80.

120. NVS automobilių atsarginių dalių bazės viršininko raštas dėl planinių tiekimų problemų. 1992 m. vasario 5 d.

Versta iš rusų kalbos

KARINIS DALINYS

- 42794 -

1992 m. 02 5

Nr. 47

Vilnius

NVS GP VYRIAUSIAJAM VADUI

tik: LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO
APSAUGOS MINISTRUI

GERBIAMAS PONE MINISTRE,

Informuoju Jus, kad 42794 karinis dalinys yra centrinė NVS GP bazė, aprūpinanti automobilių atsarginėmis dalimis visas Rusijos GP Vakarų karines grupuotes, Baltijos Laivyną bei tam tikras karines remonto įmones, dislokuotas Estijoje, Latvijoje, Baltarusijoje, Rusijoje ir Ukrainoje.

Kadangi Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė sprendimą, draudžiantį išvežti buvusios SA turta, bazė nevykdo planinių tiekimų. Savo ruožtu tai sąlygoja remonto įmonių gatavos produkcijos išleidimo plano nevykdymą, turi neigiamos įtakos Rusijos GP Vakarų krypties kariuomenės ir NVS dalinių karinės parengties būklei.

Bazėje susikaupė didelis kiekis planinių gavėjų, kurių jau neįmanoma normaliai aprūpinti būstu ir maistu.

Labai prašau priimti sprendimą, užtikrinantį normalų bazės darbą iki tol, kol bus baigtos Rusijos ir Lietuvos tarpvalstybinės derybos.

42794 KARINIO DALINIO VADAS

V. ŠACHOV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 134.

121. Vyriausybės informacijos biuro pranešimas apie buvusios SSRS Gynybos ministerijos gyvenamojo fondo perėmimo problemas. 1992 m. kovo 27 d.

Š. m. kovo 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė gavo oficialų laišką, pasirašytą NVS kariuomenės Vilniaus įgulos viršininko V. Frolovo. Laiške pranešama, kad NVS karinių pajėgų vyriausiojo vado pavaduotojas 1992 m. vasario 15 d. patvirtino Šiaurės vakarų kariuomenės grupės (ŠVKG) vadovybės sprendimą dėl buvusios SSRS Gynybos ministerijos gyvenamojo fondo perdavimo. Sprendime nurodoma, jog šis fondas Lietuvos Respublikos miestų ir rajonų savivaldybėms bus perduotas tik tuo atveju, jei, gyventojams išsikėlus iš fondui priklausančių butų, prioritetingą teisę juose apsigyventi (iki iš Lietuvos bus išvesta buvusios SSRS kariuomenė) turės ŠVKG kariškiai, darbininkai bei tarnautojai.

Laiške reiškiamas priekaištas, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavaldžios struktūros nesprenžia šio klausimo NVS Gynybos ministerijos siūlomu būdu.

Ministro Pirmininko pavaduotojas Z. Vaišvila šiuo klausimu nusiuntė laišką Rusijos Federacijos vicepremjerui S. Šachrajui. Laiške pažymima, kad Rusijos Federacijos karinių pajėgų dalys, kurias ruošiamasi išvesti iš Lietuvos teritorijos, nesilaiko Lietuvos Respublikos įstatymų ir normatyvinių aktų, tarp jų – ir 1992 m. sausio 3 d. Vyriausybės priimto nutarimo Nr. 2. Šiuo nutarimu buvusios SSRS Gynybos ministerijos butų eksploatavimo padaliniai likviduoti. Jų žinioje esantis turtas (gyvenamasis fondas, komunalinės inžinerinės komunikacijos bei statiniai, gamybos bazės, transportas, mechanizmai ir kt.), išskyrus karinės paskirties turtą, turėjo būti perduotas Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybėms.

Rusijos Federacijos kariuomenės Šiaurės–Vakarų grupės vadovybė ignoruoja šį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą ir atsisako jį vykdyti.

Vicepremjero Z. Vaišvilos laiške taip pat nurodoma, kad NVS karinių pajėgų vyriausiojo vado pavaduotojo N. Čekovo patvirtintas 1992 m. vasario 15 d. sprendimas akivaizdžiai prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymui „Dėl SSRS karinių dalinių bei kitų karinių struktūrų neteisėtai valdomo turto ir sandorių Lietuvos Respublikos teritorijoje“. Todėl Lietuvos Respublikos Vyriausybė prašo vicepremjerą S. Šachrajų nedelsiant imtis priemonių atšaukti minėtą sprendimą bei nurodyti Rusijos Federacijos karinių pajėgų vadovybei laikytis visų Lietuvos Respublikos įstatymų ir normatyvinių aktų. Laiško pabaigoje pabrėžiama, kad esantis Lietuvoje ir priklausęs buvusios SSRS Gynybos ministerijos butų eksploatavimo padaliniams gyvenamasis fondas, visos komunikacijos bei statiniai artimiausiu metu privalo būti perduoti Lietuvos Respublikos savivaldos organams.

Vyriausybės informacijos biuras
1992 03 27

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 214.

122. Lietuvos Respublikos Ministro pirmininko pavaduotojo Z. Vaišvilos raštas Rusijos Federacijos Vyriausybės Pirmininko pavaduotojui S. Šachrajui dėl Rusijos kariškių atsisakymo perduoti butų fondą. 1992 m. kovo 27 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖ

92.03.27
26 – 7341

Rusijos Federacijos Vyriausybės
Pirmininko pavaduotojui
ponui S. M. Šachrajui

Gerbiamas pone Šachrajau,

Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra priversta atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad kariuomenė, esanti išvedamą iš Lietuvos teritorijos Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų sudėtyje, nepaiso Lietuvos Respublikos įstatymų ir norminių aktų.

Siekiant pagreitinti gyvenamųjų patalpų privatizacijos eigą ir atsižvelgiant į gyvenamųjų namų, butų, esančių butų eksploatavimo dalinių ir kitų buvusios TSRS karinių struktūrų balanse, gyventojų prašymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1992 m. sausio mėn. 3 d. priėmė nutarimą Nr. 2, kuriuo likvidavo esančius Lietuvos teritorijoje buvusios TSRS Gynybos ministerijos butų eksploatavimo dalinius. Šis nutarimas nurodo, kad šių dalinių eksploatuojamas butų fondas, komunalinės, inžinerinės komunikacijos ir įrenginiai, gamybinės bazės, transportas, mechanizmai ir kt. (išskyrus karinės paskirties turta) turi būti perduoti miestų ir rajonų savivaldos institucijoms šių dalinių buvimo vietoje.

Tačiau Rusijos Federacijos Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vadovybė ignoroja šį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą ir atsisako jį vykdyti. Be to, NVS ginkluotųjų pajėgų Vyriausiojo vado pavaduotojas N. Čekov 1992 m. vasario mėn. 15 d. patvirtino Rusijos Federacijos ŠVKG vadovybės Sprendimą dėl butų fondo, esančio ŠVKG žinioje Lietuvos teritorijoje, perdavimo kartu su jį aptarnaujančiomis namų valdybomis ir technika į vietos savivaldos institucijų balansą, bet iki kariuomenės išvedimo išsaugant grupės kariams pirmumo teisę pakartotinai apgyvendinti perduodamą butų fondą.

Toks sprendimas akivaizdžiai prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymui dėl SSRS karinių dalinių bei kitų karinių struktūrų neteisėtai valdomo turto ir sandorių Lietuvos Respublikos teritorijoje, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos priimtam 1991 m. lapkričio mėn. 28 d.

Šio Įstatymo 6 straipsnis skelbia, kad „SSRS kariniams daliniams, karinėms įmonėms, organizacijoms ir kitoms struktūroms priklausiusiu butų fondu disponuoja ir jį privatizuoja rajonų, miestų savivaldybės Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka“.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirma, Lietuvos Respublikos Vyriausybė prašo Jus nedelsiant išsiaiškinti susiklosčiusią situaciją, imtis reikiamų priemonių, kad pirmiau paminėtas sprendimas būtų panaikintas, ir duoti nurodymą Rusijos Federacijos ŠVKG vadovybei griežtai laikytis visų Lietuvos Respublikos įstatymų ir norminių aktų. Butų fondas, visos komunikacijos ir įrenginiai, priklausę buvusios TSRS GM butų eksploata-

vimo daliniams, per trumpiausius terminus ir be išlygų turi būti perduoti Lietuvos savivaldos institucijoms.

*Lietuvos Respublikos
Ministro pirmininko pavaduotojas*

Z. Vaišvila

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 209.

123. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavaduotojo Z. Vaišvilos raštas Vilniaus garnizono vadui V. Frolovui dėl butų fondo

Versta iš rusų kalbos

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖ**

Vilniaus garnizono viršininkui
V. Frolovui

Pone Frolovai,

Į Jūsų 1992 m. kovo mėn. 5 d. laišką Nr. 117 Lietuvos Respublikos Vyriausybė Jums praneša, kad 1992 m. sausio mėn. 3 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 2 likviduoti esantys Lietuvos Respublikos teritorijoje buvusios TSRS GM butų eksploatavimo daliniai, o jų eksploatuojamas butų fondas, komunalinės, inžinerinės komunikacijos ir įrenginiai, gamybinės bazės, transportas, mechanizmai ir kt. (išskyrus karinės paskirties turta) perduoti miestų ir rajonų savivaldos institucijoms šių dalinių buvimo vietoje. Visi perduoti gyvenamieji namai ir butai privatizuojami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio mėn. 29 d. nutarimu Nr. 497 nustatyta, kad visi piliečiai, nuolat gyvenantys Lietuvos teritorijoje ir pareiškę norą išvažiuoti nuolat gyventi į kitą valstybę, turi teisę gauti kompensaciją už paliekamus Lietuvoje butus, išskyrus kai kuriuos atvejus. Nurodytas nutarimas galioja ir Rusijos Federacijos Šiaurės vakarų grupės kariuomenės kariams, taip pat jų šeimų nariams.

Rusijos Federacijos kariuomenės karių, darbininkų ir tarnautojų įkeldinimo į atlaisvinamus butus klausimai kiekvienu atskiru atveju turi būti sprendžiami kartu su miestų, rajonų savivaldos institucijomis.

Primename Jums, kad kariuomenė, esanti išvedamą iš Lietuvos teritorijos Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų sudėtyje, privalo griežtai laikytis visų Lietuvos Respublikos įstatymų ir norminių aktų.

*Lietuvos Respublikos
Ministro Pirmininko pavaduotojas*

Z. Vaišvila

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 692.- L. 212.

124. Rusijos Federacijos įgaliotinio kariuomenės ir karo laivyno pajėgų laikino buvimo ir išvedimo iš Baltijos valstybių klausimais V. Mironovo raštas Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui G. Vagnoriui dėl eilinio J. Repino pagrobimo. 1992 m. kovo 19 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS

ĮGALIOTINIS

LAIKINO KARIUOMENĖS IR
LAIVYNO PAJĖGŲ BUVIMO
BALTIJOS ŠALIŲ TERITORIJOJE
IR JŲ IŠVEDIMO KLAUSIMAIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINISTRUI PIRMININKUI
ponui G. VAGNORIUI

1992 m. kovo mėn. 19 d.

Nr. 1/25

226100, Ryga-100

Gerbiamas Ministre Pirmininke,

pagal anksčiau pasiektus Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos susitarimus Lietuvos Respublikos teritorijoje Rusijos Federacijos jurisdikcijoje esančios kariuomenės kovinio rengimo mokymus leista organizuoti tiek padaliniam, tiek batalionui (divizionui). Tai 1992 m. kovo mėn. 13 d. susitikime su ODK /rus.: Д / 242 mokymo centro kariais ir vadovybe patvirtino Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro pavaduotojas ponas J. Paužolis.

Pagal karinio rengimo planą ODK 242 MC mokomasis zenitinis divizionas š. m. kovo mėn. 12 d. atvyko į mokomąjį poligoną (Nemirsetos gyv.). Apie tai tą pačią dieną poligono viršininkas pulkininkas I. J. OZEROVAS pats pranešė Kretingos zonos komendantūros viršininkui pulkininkui leitenantui E. MUSTEIKIUI.

Nepaisant to, š. m. kovo mėn. 16 d. maždaug 12 val. dienos įvyko incidentas: nežinomų asmenų grupė, atvažiavusi automobiliu „Volga“, panaudodama NVS Ginkluotųjų Pajėgų praporščiko uniformą, iš poligono teritorijos pagrobė nurodyto padalinio kursantą /*neįskaitoma*: eilini/ REPINĄ Jurijų Vasiljevičių.

Ilgą laiką (iki kovo mėn. 17 d. 3-jų valandų nakties) jis buvo įžeidinėjamas, žeminamas, mušamas, taip pat privalėjo atlikti pakrovimo ir iškrovimo darbus.

Vėliau buvo atvežtas į poligono teritoriją, išrengtas ir pririštas prie metalinio vamzdžio tuščiam pastate, po to jam rusų kalba buvo pasakyta: „Perduok savo viršininkams, kad jeigu /*neįskaitoma*/ š. m. kovo 25 d. neišsinešdinsite iš čia, tai visus jus išpjausim ir /*neįskaitoma*/“.

Visa tai, kas išdėstyta pirmiau, yra nustatyta vykdant tyrimą dėl nurodyto kario dingimo.

Ryšium su įvykusiu incidentu reiškiu ryžtingą protestą prieš anksčiau pasiektą Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos susitarimų pažeidimą bei NVS Ginkluotųjų Pajėgų kario garbės ir orumo įžeidimą ir žmogaus teisių pažeidimą.

Manau, kad šiais veiksmais siekiama bloginti Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos tarpusavio santykius ir apsunkinti derybų dėl kariuomenės išvedimo iš Respublikos teritorijos eigą.

Tikiuosi, kad įvykęs incidentas bus deramai įvertintas ir ateityje tokie veiksmai prieš NVS Ginkluotųjų Pajėgų karius nepasikartos.

ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS GRUPĖS VADAS
Generolas pulkininkas

V. MIRONOV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 51-52.

125. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Ministro Pirmininko telegrama dėl kareivio J. Repino. 1992 m. kovo 31 d.

Versta iš rusų kalbos

VYRIAUSYBINĖ

RYGA

RUSIJOS FEDERACIJOS ŠIAURĖS VAKARŲ
KARIUOMENĖS GRUPĖS VADUI
GENEROLUI PULKININKUI MIRONOVUI

ATSAKYDAMA Į JŪSŲ 1992 M. KOVO MĖN. 19 D. LAIŠKĄ NR. 1/25, LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ PRANEŠA, KAD LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJAI IR KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJAI PAVESTA NEDELSIANT IR NUODUGNIAI PATIKRINTI JŪSŲ NURODYTĄ KURSANTO REPINO PAGROBIMO ŠIŲ METŲ KOVO MĖN. */neįskaitoma/* D. FAKTĄ. JAM PASITVIRTINUS KALTININKAI BUS NUBAUSTI. SAVO RUOŽTU LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ ATKREIPIA JŪSŲ DĖMESĮ Į TAI, KAD RUSIJOS KARINIO DESANTO KARIUOMENĖS */vertėjos pastaba: gali būti klaida originale – „ORO DESANTO KARIUOMENĖS“ /* 242 MOKYMO CENTRO DIVIZIONO KARINIO RENGIMO MOKYMAI NEMIRSETOS GYVENVIETĖS RAJONE 1992 M. KOVO MĖN. 12 D. VYKO NESUDERINUS SU LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBE IR NEGAVUS JOS LEIDIMO. TAI YRA ŠIURKŠTUS LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ IR TARPTAUTINĖS TEISĖS NORMŲ PAŽEIDIMAS.

/neįskaitoma/ 26/49

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRAS PIRMININKAS

VAGNORIUS

/neįskaitoma/ 39, Vilnius, Gedimino pr. 11
Lietuvos Respublikos Vyriausybė
asm. sąskaita 8602
1992 m. kovo mėn. 31 d.
Lietuvos Respublikos
Ministras Pirmininkas G. Vagnorius

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 60.

126. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacija dėl Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vado generolo pulkininko V. Mironovo protesto Lietuvos Vyriausybei. 1992 m. balandžio 1 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

232754 Vilnius, Šventaragio g. 2 Tel. 62-26-37
Telefaksas 698799, Teletaipas 261187

Lietuvos Respublikos Ministrui
pirmininkui
ponui G. Vagnoriui

1992 04 01 Nr. 5/3-153

į 26-7023-1992 03 25

I N F O R M A C I J A

dėl Šiaurės-vakarų kariuomenės grupės vado generolo-pulkininko V. Mironovo protesto Lietuvos Vyriausybei

Šių metų kovo 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė gavo Rusijos Federacijos kariuomenės Šiaurės-vakarų grupės vado generolo-pulkininko V. Mironovo protestą. Jame teigiama, kad š. m. kovo 16 d. apie 12⁰⁰ val. netoli Palangos m. Nemersetės mokomajame poligone įvyko incidentas, kurio metu buvo pagrobtas kareivis J. Repinas. Proteste minima, kad kareivį pagrobė nežinomi asmenys, iš kurių vienas vilkėjo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos Ginkluotųjų pajėgų praporščiko uniforma. Ilgą laiką (iki š. m. kovo 17 d. 03⁰⁰ val. nakties) kareivis buvo įžeidinėjamas, žeminamas, mušamas, o taip pat verčiamas atlikti pakrovimo-iškrovimo darbus.

Po to kareivis atvežtas į poligono teritoriją, kur buvo nurengtas ir prižištas prie metalinio vamzdžio apleisto pastato viduje. Jam buvo pasakyta rusų kalba: „Perduok savo viršininkams, jeigu iki kovo 25 d. neišsinešdinsite, tai jus visus papjausim ir pakarsim“.

Dėl šio įvykio Šiaurės-vakarų kariuomenės vadas generolas-pulkininkas V. Mironovas Lietuvos Respublikos Vyriausybei pareiškė protestą.

Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai, faktus, išdėstyti proteste, tyrė vietoje ir nustatė, kad rusų kareivis J. Repinas, kaip teigiama generolo-pulkininko proteste, nebuvo sumuštas, jam nepadaryta jokių kūno sužalojimų. Kareivis buvo rastas ne tuščiam pastate, kaip išdėstyta proteste, o karinio dalinio Nr. 42283, dislokuoto Nemersetėje, štabo pastato esančioje katilinėje. Pats štabo pastatas yra saugomas iš vidaus, o katilinė yra už kampo maždaug 20 m. atstumu nuo centrinio įėjimo. Vietovė, kuria kareivis buvo atvestas į katilinę, iš štabo langų puikiai matosi. Aišku, kad patalpų išsidėstymą štabe galėjo žinoti tik kariškiai, o ne civiliai asmenys, kadangi pašaliniais vaikščioti draudžiama. Katilinėje kareivio kojos nebuvo surištos, gerklė neužkimšta. Todėl į pagalbą buvo galima pasišaukti sargybinius.

Vienok policija abejoja kareivio pagrobimo versija. Manoma, kad vienas iš motyvų, paskatinusių kareivio poelgį, galbūt buvo nestatutiniai santykiai tarp jo tarnybos draugų. Matyt, „seni“ kareiviai, norėdami išgyti alkoholinių gėrimų, ir turėdami šių veiksmų patirtį, pagrasinę kareiviui J. Repinui, atėmė jo striukę ir viršutinę palaidinę, o patys sugalvoję jam legendą, uždarė jį į katilinę.

Tokia policijos išvada remiasi ankstesnių metų operatyviniais duomenimis. Kada į poligoną atvykdavo, ypač oro desanto pajėgų kariai, vilkintys moderniomis kariškomis

striukėmis, batais, dryžuotais marškinėliais, juos „seni“ kareiviai atimdavo ir alkoholinių gėrimų taškuose netoli karinės dalies iškeisdavo į alkoholį. Tą patvirtino ir karinės dalies Nr. 42283 vadas pulkininkas I. Ozerovas. Antai tokia kaip kareivio J. Repino striukė dabar kainuoja 2400 rub.

Dabartiniu metu policija papildomai renka medžiagą, o kareivis J. Repinas jau parodytas per vietos televiziją tikslu gauti turinčios reikšmės šio įvykio tyrimui informacijos. Atliekamos operatyvinės paieškos priemonės.

Tokiu būdu protestas rodo, kad įvykis, neįsigilinus į reikalo esmę, yra akivaizdžiai išpūstas. Tai, tikriausiai, aukštųjų Rusijos karininkų intrigos prieš Lietuvos Respubliką, militaristinės psichozės kurstymas.

Manytume, kad šis įvykis – pačių kariškių nestatutinių santykių pasekmė. Tačiau galutinę išvadą bus galima padaryti pilnai surinkus medžiagą ir pravedus operatyvines paieškos priemones.

Priedas: 1 lapas.

Ministras

P. Valiukas

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 55.

127. Krašto apsaugos ministerijos raštas Vyriausybei dėl V. Mironovo protesto dėl kareivio J. Repino pagrobimo. 1992 m. balandžio 15 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA**

Totorių 25/3, 2001 Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Ministrui Pirmininkui
G. Vagnoriui

1992 04 15 Nr. 02-1041

į 1992 03 25 Nr. 26-7023

Dėl Rusijos Federacijos kariuomenės Šiaurės–Vakarų grupės vado gen. plk. V. Mironovo protesto LR Vyriausybei

1992 03 19 Lietuvos Respublikos Vyriausybei Rusijos Federacijos kariuomenės Šiaurės–Vakarų grupės vado V. Mironovo pareikštas protestas realaus pagrindo neturi. Incidentas aiškinamas tendencingai pateikiant faktus, iškraipant įvykių esmę.

Gen. plk. V. Mironovas proteste iškraipė 1992 03 12 Krašto apsaugos ministro pav. J. Paužolio susitikimą su 242 desantininkų mokomojo centro vadovybe ir tuo metu ten besilankančiu oro desantininkų vado padėjėju auklėjimui plk. N. Vasiljevu pokalbio turinį ir esmę. Konstatavo tai, ko pasakyta nebuvo. Plk. N. Vasiljevą domino dislokuotų Lietuvoje Rusijos Federacijos karinių dalinių kovinis parengimas, jų galimybės išvykti už Lietuvos ribų į mokymo centrus (poligonus) kaip Pariečės Baltarusijoje, Dobrovolko Kaliningrado srityje. Į tai ministro pav. J. Paužolio buvo atsakyta, kad ginkluotų karių kolonų judėjimas Lietuvos Respublikos teritorijoje neleistinas, šaudymas iš stambaus kalibro ginklų draudžiamas. Karių apmokymus galima pravesiti tik kariniams daliniams priskirtuose mokymo centruose Lietuvos Respublikos teritorijoje savo dislokacijos vietoje. Apie leidimą mokomajam divizionui išvykti į Palangos zenitinės artilerijos poligoną nebuvo net ir kalbama, tačiau vos po 3 dienų minėtas karinis dalinys išvyko į Palangą.

Atliekant tyrimą dėl tariamo incidento su k/d 33817 kareiviu J. Repinu, bendradarbiaujant su LR VRM, nustatyta, kad Rusijos Federacijos kariškių teiginiai prieštarin- gi, tyrimas atliktas neįsigilinus į reikalo esmę, vienašališkai. Su vietos kompetentingais Lietuvos Respublikos organais jokio bendro tyrimo nebuvo.

Surinkta tyrimo medžiaga rodo, kad Rusijos Federacijos kariuomenės Šiaurės-Va- karų grupės vado gen. plk. V. Mironovo proteste išdėstyta versija nepasitvirtino ir anks- čiau minėtas incidentas yra arba pačių kariškių vidaus nestatutinių santykių pasekmė, arba iš anksto sugalvotas tikslinis aukštų Rusijos Federacijos karinių pareigūnų santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos aštrinimas, apsunkinantis derybas dėl armijos išvedimo iš Lietuvos.

Detalesnę išvadą Jums pateiks Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija.

Ministras

A. Butkevičius

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 57.

128. A. Ruckojaus telegrama V. Landsbergiui dėl plk. I. Černycho suėmimo

Versta iš rusų kalbos

MASKVA 73/43181 148 08/04 1941

AUKŠČIAUSIO LYGIO VYRIAUSYBINĖ

VILNIUS LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKUI V. LANDSBERGIUI

GERBIAMAS PONE PIRMININKE

ŠIANDIEN NAKTĮ BUVO NETEISĖTAI ŠUIMTAS IR PERVEŽTAS Į VILNIŲ RUSIJOS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ PAKRANČIŲ APSAUGOS DIVIZIJOS VADAS PULKININKAS I. G. ČERNYCH.

ŠIE VEIKSMAI, KAD IR KAS JUOS ATLIKTŲ, RUSIJOJE KVALIFIKUOJAMI KAIP NETEISĖTI IR PROVOKACINIAI. RUSIJOS PREZIDENTO PAVEDIMU ĮSPĖJU DĖL ATSAKOMYBĖS UŽ ŠIOS AKCIJOS PASEKMES.

VADOVAUKITĖS TUO, KAD JEIGU BUS DELSIAMA IŠLEISTI RUSIJOS KARININKĄ, DIVIZIJOS, KURIAI VADOVAUJA ČERNYCH, KARIAI GALI IMTIS ĮKAITO IŠLAISVINIMO VEIKSMŲ. DĖL TO YRA PRIIMTAS DALINIO KARININKŲ SUSIRINKIMO SPRENDIMAS. TOKIOS ĮVYKIŲ EIGOS NEGALIMA LEISTI.

RAGINU JUS NEDELSIANT ĮSIKIŠTI – PALEISTI PULKININKĄ ČERNYCH, GRAŽINTI JŲ Į DALINĮ IR NUBAUSTI ASMENIS, KALTUS DĖL TO, KAD BUVO ĮVYKDYTAS ŠIS SAVIVALĖS AKTAS.

AKIVAIZDU, KAD RUSIJA LAUKIA LIETUVOS VALDŽIOS OFICIALIŲ PAAIŠKINIMŲ DĖL TO, KAS ĮVYKO. TIKIUOSI, KAD JŪS DUOSITE NURODYMUS IMTIS PRIEMONIŲ, ATEITYJE PADĖSIANČIŲ IŠVENGTI PANAŠIŲ INCIDENTŲ PASIKARTOJIMO = - -00323 A. RUCKOJ

HHHH 1949

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 30.- L. 21.

129. Rusijos Federacijos piliečio perdavimo Rusijos Federacijos URM atstovui aktas. 1992 m. balandžio 8 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA**

Rusijos Federacijos piliečio perdavimo Rusijos Federacijos URM atstovui
A K T A S

Šiuo aktu patvirtiname, kad š. m. balandžio 8 d. val. Vilniaus aerouoste Lietuvos Respublikos Užsienio Reikalų ministerijos įgalioti atstovai Linas Kučinskas ir Rimantas Šidlauskas, vykdydami Lietuvos Respublikos Vadovybės nurodymus, perdavė Rusijos Federacijos Užsienio Reikalų ministerijos įgaliotam atstovui Nikolajui Makarovui Rusijos Federacijos pilietį Ivan Černych, Grigorijaus sūnų.

Pil. Ivan Černych sulaikytas su Lietuvos Respublikos Klaipėdos miesto prokuroro sankcija, remiantis Lietuvos Respublikos Baudžiamojo proceso kodekso 20-uoju ir 97-uoju straipsniais, kaip asmuo, kaltinamas įvykdęs nusikalstamus veiksmus Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Tiek pil. Ivan Černych suėmimas, tiek parengtinio tardymo veiksmai buvo atlikti griežtai laikantis visuotinai pripažintų tarptautinės teisės normų ir Lietuvos Respublikos įstatymų.

Šio akto surašyti du egzemplioriai lietuvių ir rusų kalbomis.

*Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos
Konsulinio departamento direktorius*

Linas Kučinskas

*Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos
Konsulinės tarnybos viršininko pavaduotojas*

Nikolaj Makarov

*Lietuvos Respublikos Generalinės prokuratūros vardu
Rusijos Federacijos Prokuratūros vardu*

Artūras Paulauskas

Vilnius, 1992 m. balandžio mėn. 8 d.

URMA.- F. 1.- Ap. 1.- B. 32.- L. 129-130.

130. Krašto apsaugos ministerijos tarnybinis pranešimas Vyriausybei dėl išvedamos iš Lietuvos Respublikos teritorijos Rusijos kariuomenės karinio susisiekimo komendantūrų veiklos nutraukimo. 1992 m. gegužės 21 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

Totorių 25/3, 2001 Vilnius

1992 05 21 Nr. 02-1293

I _____

TARNYBINIS PRANEŠIMAS

dėl išvedamos iš Lietuvos Respublikos teritorijos Rusijos kariuomenės karinio susisiekimo komendantūrų veiklos nutraukimo

Dabartinė padėtis, kai Rusijos kariuomenės kariniai pervežimai geležinkeliu organizuojami per geležinkelio ruožų ir stočių karines komendantūras, jų valdomi ir kontroliuojami, duoda galimybę vykdyti nesankcionuotus karinės technikos, materialinių vertybių ir kariškių pervežimus, nuslepiančią tikrąją paskirtį.

Lietuvos Respublikoje veikia dvi geležinkelio ruožų ir stočių komendantūros. Viena iš jų, karinė dalis 54915, yra Vilniuje, Mindaugo gatvėje, 14/12, kita – karinė dalis 64265 Šiauliuose, Višinskio gatvėje, 34. Komendantūros užima po 4–6 kabinetus valstybinės įmonės „Lietuvos geležinkeliai“ patalpose, kiekvienoje po 10 žmonių.

Rusijos karinio susisiekimo komendantūrų veikla žymiai apsunkina krašto apsaugos ir muitinės pareigūnams karinių bei pavojingų krovinių pervežimų kontrolę. Jų komendantai turi nurodymus neteikti informacijos krašto apsaugos darbuotojams, tuo tarpu turėdami galimybę gauti informaciją apie visus pervežimus Lietuvos Respublikos teritorijoje. Tai neturėtų būti leistina nepriklausomos valstybės sąlygomis.

Siekiant užtikrinti karinių pervežimų kontrolę,
s i ū l o m e:

1. Nutraukti Rusijos kariuomenės Vilniaus bei Šiaulių geležinkelio ruožų ir stočių komendantūrų, kaip svetimos valstybės įstaigų, esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, veiklą, o jų eksploatuojamas patalpas ir materialines vertybes, išskyrus karinės paskirties turta, perduoti Susisiekimo ir Krašto apsaugos ministerijoms.

2. Įsteigti Krašto apsaugos karinių susisiekimų inspekciją.

3. Pavesti Finansų ministerijai išskirti Krašto apsaugos ministerijai papildomas lėšas Karinių susisiekimų inspekcijos finansavimui.

Priedas: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas – 1 lapas.

Ministras

A. Butkevičius

V. Tutkus, 61 52 47

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S**

1992 m. gegužės d. Nr.
Vilnius

Dėl išvedamos iš Lietuvos Respublikos teritorijos Rusijos kariuomenės karinio susisiekimo komendantūrų veiklos nutraukimo

Siekdama užtikrinti karinių pervežimų kontrolę, Lietuvos Respublikos Vyriausybė
NUTARIA:

1. Nutraukti Rusijos kariuomenės Vilniaus, karinė dalis 54915, bei Šiaulių, karinė dalis 64265, geležinkelio ruožų ir stočių karinių komendantūrų, kaip svetimos valstybės įstaigų, esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, veiklą ir perduoti jų eksploatuojamas patalpas ir materialines vertybes, išskyrus karinės paskirties turtą, Susisiekimo ir Krašto apsaugos ministerijoms.

2. Susisiekimo ir Krašto apsaugos ministerijoms sudaryti komisiją, kurios atstovams pavesti perimti patalpas ir turtą sutinkamai su punktu 1.

3. Krašto apsaugos sistemos struktūrose įvesti karinių pervežimų inspekciją, kurios etatus paruošti ir pateikti patvirtinimui š. m. birželio 1 d.

4. Finansų ministerijai pagal patvirtintus krašto apsaugos karinių pervežimų inspekcijos etatus išskirti jų finansavimui papildomas lėšas.

Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas

G. Vagnorius

LRVKA.- F, 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 235-237.

131. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos raštas Vyriausybei dėl karinių pervežimų. 1992 m. liepos 29 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA**

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

2679 Vilnius, Gedimino pr. 17, Tel. 62 14 45.
Telefaksas 22 45 35. Atsisk. sąsk. 13120603
Lietuvos banko Vilniaus pramonės skyriuje

1992 07 29 Nr. 16/8-1718
Į 1992 07 01 Nr. 26-15296

Dėl karinių pervežimų

Informuojame, kad Rusijos kariuomenės bei karinių krovinių pervežimų daliniam sureguliuavimui Lietuvos Respublikos teritorija Susisiekimo ministerija 1992 m. kovo 14 dieną vykdomaisiais raštais Nr. 16/8-563 ir Nr. 16/8-564 laikinai reglamentavo minėtų pervežimų tvarką geležinkeliais. Šie norminiai aktai, o taip pat su kariniais ir pavojingų krovinių pervežimais iškilusios problemos ir jų sprendimo variantai pateikti Vyriausybei š. m. gegužės 5 ir liepos 22 dienomis atitinkamais raštais Nr. 16/8-1002 bei Nr. 16-1402.

¹ Nutarimas nebuvo priimtas – G.S.

Š. m. gegužės 18 d. NVS geležinkelių transporto tarybos direktijos pasiūlyta karinių pervežimų tvarka Susisiekimo ministerijoje nepriimta ir pasiūlyta šį klausimą spręsti bendrame kontekste su Rusijos kariuomenės išvedimu iš Lietuvos.

Nuo š. m. gegužės mėn. pabaigos karinių pervežimų kontrolę geležinkeliais (pavojingi kroviniai – prieštaraujant Vyriausybės 1992 01 08 potvarkio Nr. 13p 2 punktui, liko neįvertinti) Vilniuje ir Šiauliuose pradėjo vykdyti kuriamojo Krašto apsaugos ministerijos struktūrinio padalinio pirmieji paskirti darbuotojai.

Prašome paskubinti minėto nutarimo „Dėl karinių ir pavojingų krovinių pervežimų Susisiekimo ministerijos reguliavimo sferoje esančiomis transporto priemonėmis“ priėmimą.

Ministras

J. Biržiškis

V. Krivickas, 62 60 44

Projektas²

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

1992 m.d. Nr.
Vilnius

Dėl karinių ir pavojingų krovinių pervežimų Susisiekimo ministerijos reguliavimo sferoje esančiomis transporto priemonėmis

Siekdama sureguliuoti tarpžinybinius klausimus karinių ir pavojingų krovinių pervežimų srityje,

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Įpareigoti:

1.1. Susisiekimo ministeriją kartu su Užsienio reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Muitinės departamentu, Darbų saugos departamentu, Valstybine veterinarijos tarnyba, Valstybine augalų karantino inspekcija parengti ir iki š. m. gruodžio mėn. 1 d. pateikti Vyriausybei tarpvyriausybinių susitarimų su Rusija, Baltarusija, Lenkija ir Latvija dėl pasienio geležinkelio susisiekimo projektus ir pasienio stočių išvystymo programą.

1.2. Krašto apsaugos ministeriją kartu su Užsienio reikalų ministerija ir Energetikos ministerija parengti ir iki š. m. rugsėjo mėn. 1 d. pateikti Vyriausybei tarpvyriausybinių susitarimų su užsienio valstybėmis dėl tarptautinės pagalbos suteikimo projektus, ištikus avarijoms, transportuojant branduolines, radioaktyviasias ir kitas pavojingas medžiagas.

1.3. Ryšių ir informatikos ministeriją:

1.3.1. pasitelkiant Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyrių iki š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. parengti tarpvyriausybinius susitarimus su Rusija ir Latvija dėl tarpvalstybinio spec. telefoninio ir telegrafinio ryšio transportavimo tikslams projektus;

1.3.2. pasitelkiant Nacionalinio saugumo tarnybą ir Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyrių iki š. m. rugsėjo mėn. 1 d. pateikti Vyriausybei tvirtinti Ryšio statuto skirsnį „Specialūs ryšiai“;

1.4. Nacionalinio saugumo tarnybą kartu su Susisiekimo ministerija ir kitomis ka-

² Nutarimas nebuvo priimtas – G.S.

rinių ir pavojingų krovinių pervežimo procese dalyvaujančiomis ministerijomis, žinybomis iki š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. parengti išvardintų pervežimų saugumo aprūpinimo koncepciją, atitinkamus norminius aktus, sąrašą pareigybių, kurioms reikia įrengti specialų ryšį.

1.5. Valstybinę atominės energetikos saugos inspekciją iki š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. parengti ir pateikti Vyriausybei tvirtinti, suderinus su suinteresuotomis ministerijomis ir žinybomis, inspekcijos nuostatus bei pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gegužės 3 d. nutarimo Nr. 173 pakeitimo.

1.6. Finansų ministeriją spręsti numatytą šiame nutarime ir 1992 m. sausio 8 d. potvarkyje Nr. 13p priemonių finansavimo klausimus.

Ministras Pirmininkas

G. Vagnorius

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 693.- L. 232-233.

132. Pabaltijo pasienio apygardos kariuomenės vado V. Gaponenko raštas V. Landsbergiui dėl pasienio kariuomenės turto. 1992 m. gegužės 21 d.

Versta iš rusų kalbos

**PABALTIJŲ
PASIENIO APYGARDOS
KARIUOMENĖS VALDYBA**
1992 m. 05 21 Nr. 1/1426
Ryga

Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui
ponui V. Landsbergiui

Vilnius

Gerbiamas pone V. Landsbergi!

Pastaruoju metu padažnėjo atvejų, kai Lietuvos Respublikos KAM vadovybė kreipėsi į Pabaltijo pasienio apygardos vadovybę dėl to, kad būtų nustatyta jos įgyvendinama Respublikos sausumos ir jūros sienos kontrolė bei dėl neatidėliotino apygardos pasienio objektų perdavimo. Atskirais atvejais tokie kreipimaisi yra ultimatyvaus pobūdžio ir yra lydimi nepagrįstų apribojimo veiksnių prieš apygardos pasieniečius.

Pasienio apygardos vadovybė labai pagarbiai vertina suverenios Lietuvos Respublikos teisę savarankiškai spręsti savo sienų apsaugos klausimus. Mes supratingai vertiname tai, kad Lietuvos pasieniečiai patys saugotų savo valstybės sienas.

Kalbant apie pasienio užkardų miestelių ir kito turto perdavimą, Jums yra žinoma, pone Pirmininke, kad apygardos kariuomenė yra Rusijos jurisdikcijoje ir visa jų nuosavybė yra Rusijos Federacijos nuosavybė. Atsižvelgiant į tai, mes prašome Jūsų visus išvardintus klausimus išspręsti Rusijos ir Lietuvos tarpvalstybinėse derybose.

Apygardos vadovybė tikisi iš Jūsų susiklosčiusios padėties supratimo ir yra pasirėngusi visus kylančius klausimus spręsti savo kompetencijos ribose, gerbiant Lietuvos Respublikos interesus.

Su gilia pagarba,

*Pabaltijo pasienio apygardos kariuomenės
Vadas Generolas leitenantas*

V. Gaponenko

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 21.- L. 21.

133. Rusijos Federacijos įgaliotinio kariuomenės ir karo laivyno pajėgų laikino buvimo ir išvedimo iš Baltijos valstybių klausimais V. Mironovo raštas dėl problemų, kylančių Rusijos kariuomenės autotransportui kertant Lietuvos sieną. 1992 m. gegužės 23 d.

**RUSIJOS FEDERACIJOS
ĮGALIO TINIS
KARIUOMENĖS IR KARO LAIVYNO PAJĖGŲ
LAIKINO BUVIMO IR IŠVEDIMO
IŠ BALTIJOS VALSTYBIŲ KLAUSIMAIŠ**

1992 m. gegužės 23 d.

Nr. I/47

Ryga - 100

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKUI

Ponui V. LANDSBERGIUI

Gerbiamas pone Landsbergi!

Veikianti anksčiau karinių pervežimų geležinkeliu Šiaurės Vakarų kariuomenės grupuotės interesams Lietuvos Respublikos teritorijoje tvarka nuo 1992 metų gegužės vienašališkai, nederinus su grupuotės vadovybe, pakeista.

Yra atvejų, kai muitinės organai nepagrįstai sulaiko krovinius, pervežamus tranzitu per Lietuvos Respubliką, bei pagal planinio tiekimo planus skirtus ir adresuotus kariams gavėjams, dislokuotiems Lietuvos teritorijoje.

To pasekmėje laužomi kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių grafikai ir pažeidžiami karinių dalinių nuolatinio aprūpinimo planai.

Labai prašau Jūsų išnagrinėti ir teigiamai išspręsti aprūpinimo transportu klausimą dėl kariuomenės, dislokuotos Lietuvos teritorijoje.

Kad būtų galima informuoti pavaldžius dalinius, taip pat prašau Jūsų pavesti, kad mums būtų pateikta nustatyta suderinimo ir vykdymo karinių pervežimų tranzitu bei skirtų dėl aprūpinimo laikinai dislokuotų Lietuvos Respublikos teritorijoje karinių dalinių tvarka.

ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS GRUPUOTĖS VADAS
GENEROLAS PULKININKAS

V. MIRONOVAS

LRSA, byla nenumeruota.

134. Rusijos Federacijos įgaliojimo kariuomenės ir karo laivyno pajėgų laikino buvimo ir išvedimo iš Baltijos valstybių klausimais V. Mironovo raštas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui V. Landsbergiui dėl Lietuvos pareigūnų aplaidumo išduodant leidimus karinėms dalims išvesti. 1992 m. birželio 1 d.

**RUSIJOS FEDERACIJOS
ĮGALIOJIMAS
KARIUOMENĖS IR KARO LAIVYNO PAJĖGŲ
LAIKINO BUVIMO IR IŠVEDIMO
IŠ BALTIJOS VALSTYBIŲ KLAUSIMAIS**

1992 m. birželio 1 d.

Nr. I/58

Ryga - 100

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKUI

Ponui V. LANDSBERGIUI

Pagal sprendimą išvesti iš Lietuvos teritorijos kariuomenę š. m. kovo mėnesiui buvo suplanuotas AVS sistemų ir ryšio priemonių išvedimas iš PLG dalinių, dislokuotų Degučių ir Utenos gyvenvietėse.

Tačiau dėl Lietuvos Gynybos ministerijos kaltės, kuri sąmoningai uždelsia šį klausimą, neduodama tam atitinkamo leidimo, išvedimo grafikas žlugdomas.

Tokia pozicija iššaukia nusistebėjimą ir nesutampa su Lietuvos pusės oficialių asmenų reikalavimais nedelsiant išvesti Rusijos jurisdikcijoje esančią kariuomenę.

Prašau 10 dienų laikotarpyje duoti oficialų atsakymą dėl mano išdėstytos problemos.

V. MIRONOVAS

LRSA, byla nenumeruota.

135. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko V. Landsbergio raštas Rusijos gynybos ministrui P. Gračiovui. 1992 m. birželio 2 d.

Versta iš rusų kalbos

1992 m. birželio mėn. 2 d.

Rusijos Gynybos Ministrui
Ponui P. Gračiovui

Pone Ministre,

Atsakydamas į Jūsų 1992 m. gegužės mėn. 31 d. telegramą Nr. 312/1/212, galiu Jums pranešti, kad

Nepaisant mūsų susitarimo su Rusijos Prezidentu ponu B. N. Jelcinu, užfiksuotu 1992 m. sausio mėn. 2 d. Bendrajame Pareiškime, Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos procesą tik labai sąlyginai galima pavadinti pradėtu. Pavyzdžiui, nepradėtas atskirai Pareiškime pažymėtas pirmiausiai įgyvendintinas garnizono kariuomenės išvedimas iš sostinės Vilniaus.

Rusija ne kartą pripažino, kad Lietuvos Respublika yra visiškai suvereni, vadinasi, nei Rusijos suverenitetas, nei jos įstatymai negali jokiais būdais pasireikšti Lietuvos teritorijoje. Pirmiau paminėtame Pareiškime pripažinta, kad Rusijos kariuomenė, */vertėjos pastaba: išbraukta „laikiniai esanti ir“/* išvedama iš Lietuvos Respublikos teritorijos, turi lai-

kytis Lietuvos įstatymų, cituoju: „... kurios veiksmai [kariuomenės] neturi prieštarauti Lietuvos Respublikos valstybės suverenitetui ir įstatymams“.

Remiantis tuo, kas nurodyta, išvedamos iš Lietuvos Respublikos teritorijos Rusijos kariuomenės daliniai privalo vykdyti „Laikinąsias karinių dalinių automobilių transporto judėjimo tvarkos taisykles“.

Dėl piliečio I. N. Černych turiu pasakyti, kad jis yra kaltinamas tuo, kad rugpjūčio pučo metu įvykdė kriminalinį nusikaltimą, baudžiamą pagal Lietuvos Respublikos BK 70 straipsnį, ir teismui nustačius kaltę, jam turi būti skirta bausmė. Tačiau turint omenyje tai, kad I. N. Černych yra Rusijos pilietis, Lietuva nusprendė esant galima šio piliečio perdavimą Rusijai, pakeičiant kardomąją priemonę užstatu. Visus veiksmus, atliktus jį sulaikant, Rusija – URM atstovai, karinė prokuratūra ir generolas V. Mironov – pripažino esant teisėtus, todėl Jūsų apibūdinimą „neteisėtai sulaikytas“ tenka priskirti informacijos stokai.

Turiu garbės Jus informuoti, kad ir ateityje Rusijos karių veika, prieštaraujanti Lietuvos Respublikos įstatymams, bus baudžiama visu įstatymo griežtumu. Rusijos kariai – plėšikai, chuliganai ir žudikai – Lietuvos teismų buvo nuteisti, ir tai bus taikoma ateityje. Iš Jūsų pusės, ir aš to tikiuosi, būtų teisinga duoti išakymą kariams, vis dar esantiems Lietuvoje, nepažeisti Lietuvos įstatymų.

Dėl Lietuvos kariuomenės Kauno karininkų ramovės – ji 1940 metais buvo užgrobtą Raudonosios Armijos Jums žinomomis aplinkybėmis, sąlygojusiomis tai, kad didesnė Lietuvos karininkų dalis buvo sušaudyta ir žuvo lageriuose.

Turiu priminti Jums, kad Rusijos kariuomenės buvimas Lietuvos Respublikos teritorijoje neturi jokio teisinio pagrindo, dėl to galima manyti, jog Rusijos kariuomenė jėga laiko užgrobtas Lietuvos Respublikoje teritorijas. Šio klausimo mes iki šiol tarptautinėje arenoje visu aštrumu nekėlėme.

Lietuva reikalauja, kad Rusija vykdytų įsipareigojimus kuo greičiau baigti kariuomenės išvedimą iš Lietuvos Respublikos teritorijos, ypač iš sostinės Vilniaus, dėl to pirmiau paminėtose derybose buvo sutarta su Rusijos Prezidentu ponu B. N. Jelcinu. Visais konkrečiais klausimais dėl kariuomenės išvedimo baigimo tvarkos ir terminų suderinimo Jums reikia kreiptis į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministrą poną A. Butkevičių, o iš esmės Rusijos kariuomenės išvedimo iš suverenos Lietuvos tvarka ir terminai aptariami tarpvalstybinėse derybose.

Pagarbiai,

*Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas*

Vilnius, Gedimino pr. 53

1992 m. birželio 2 d. Nr. 468

V. LANDSBERGIS

Lietuvos Respublikos

Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 21.- L. 24-25.

Vytautas Landsbergis

136. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl štabų mokymų. 1992 m. birželio 10 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
92/166

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad

1992 metų birželio mėn. 8 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija gavo Šiaurės vakarų kariuomenės grupės Vado generolo pulkininko V. Mironovo laišką Nr. 1/60, kuriame pranešama, kad pagal Šiaurės vakarų kariuomenės grupės rengimo planą 1992 metų liepos mėnesio antroje pusėje Lietuvos Respublikos teritorijoje planuojama surengti štabo mokymą, kuriame dalyvautų dislokuotos Lietuvos teritorijoje kariuomenės grupės junginių ir dalinių valdybos.

Atsižvelgiant į tai, kad mokomų valdybų ir kariuomenės veiksmai planuojami karinių miestelių ir mokymo centrų ribose, Lietuva nemato kliūčių Rusijai gauti leidimą rengti pirmiau nurodytą mokymą.

Ministerija yra dėkinga Rusijai už tai, kad yra iš anksto informuojama apie planuojamą mokymą, ir laukia, kad Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerija diplomatiniais kanalais kreipsis į Lietuvos Respublikos URM siekdama gauti leidimą surengti mokymą.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų birželio mėn. 10 d.

RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 1.- B. 40.- L. 130.

137. Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vadovybės pareiškimas. 1992 m. birželio 23 d.

Versta iš rusų kalbos

ŠIAURĖS VAKARŲ
KARIUOMENĖS GRUPĖS
VADAS

1992 m. birželio mėn. 23 d. ponui
Nr. 1/73
226100, Ryga – 100

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKUI
V. LANDSBERGIUI

ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS GRUPĖS VADOVYBĖS
PAREIŠKIMAS

Atsižvelgiant į tai, kad Rusijos Federacijos Vyriausybė 1992 metų birželio mėn. 20 d. priėmė nutarimą Nr. 407 „Dėl priemonių, siekiant užkirsti kelią neteisėtiems veiksams

prieš Rusijos Federacijos Ginkluotąsias Pajėgas“, Šiaurės vakarų kariuomenės grupės vadovybė labai prašo Jus supažindinti su šio nutarimo turiniu visus Parlamento ir Vyriausybės narius, pavaldžias administracines institucijas ir ginkluotas formuotes. Per žiniasklaidos priemones informuoti partijas ir visuomenines organizacijas, visus respublikos gyventojus.

Prašome imtis papildomų priemonių siekiant užkirsti kelią agresyvioms akcijoms prieš ŠVKG junginius, dalinius ir padalinius, esančius jūsų valstybės teritorijoje.

Kartu informuojame Jus, kad tuo atveju, jei bus užpulti kariniai daliniai, miesteliai ir kiti objektai, atskiri kariai ir jų šeimų nariai, visų ŠVKG pavaldžių dalinių ir padalinių vadams ir viršininkams duoti nurodymai griežtai vykdyti Rusijos vyriausybės nutarimo reikalavimus, neleisti, kad žūtų kariai ir jų šeimų nariai bei būtų užgrobti miesteliai ir kiti objektai, taip pat nurodymai imtis adekvačių priemonių siekiant užkirsti kelią agresyviems veiksams, tarp jų – šaudyti į puolančius.

Esame įsitikinę, kad respublikos vadovybė supratingai vertins šį pareiškimą, imsis visų priemonių siekdama užkirsti kelią priešiškomis armijai apraiškoms.

ŠVKG Vadovybė

LRSA.- F. 2.- Ap. 6.- B. 21.- L. 27.

138. Įvykių kronika

1992 m. birželio 14 d.

Įvykių kronika

Lietuvoje įvyko referendumas dėl buvusios SSRS kariuomenės, dabar priklausančios Rusijos Federacijai, besąlygiško ir neatidėliotino išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos 1992 metais ir padarytos žalos Lietuvai atlyginimo. Referendume teisę dalyvauti turėjo 2539433 Lietuvos Respublikos piliečiai. Dalyvavo referendume 1931578, arba 76,05%. 1751026, arba 90,79% piliečių pasisakė už Rusijos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos Respublikos teritorijos 1992 metais. Referendumo teiginiui nepritarė 140077, arba 7,26%. Negaliojančiais pripažinti 37617 biuletenių, kas sudaro 1,95%. Už tai, kad Rusijos kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos 1992 metais ir būtų atlyginta Lietuvai padaryta žala, pasisakė 68,95% nuo bendro į referendumo sąrašus įtrauktų Lietuvos piliečių skaičiaus.

(Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos ir analizės centro Viešųjų ryšių grupės informacija)

Liepos 16 d. vicepremjeras Z. Vaišvila nusiuntė telegramą Rusijos Federacijos kariuomenės šiaurės vakarų grupės pirmajam pavadootojui generolui leitenantui F. Melničiukui. Telegramoje reiškiamas kategoriškas protestas prieš Šiaurės vakarų grupės kariuomenės pratybas, numatomas Lietuvos Respublikos teritorijoje š. m. liepos mėnesio antroje pusėje. Bet kokios svetimos valstybės kariuomenės pratybos suverenios Lietuvos Respublikos teritorijoje neleistinos, – pabrėžiama vicepremjero telegramoje.

Vyriausybės informacijos biuras

139. Krašto apsaugos ministerijos raštas dėl 107 motošaulių divizijos vado pareiškimo. 1992 m. liepos 17 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

1992 m. liepos 17 d. Nr.02-1702

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkui
p. V. Landsbergiui

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Ministrui Pirmininkui
p. G. Vagnoriui

Informuojame, kad š. m. liepos 15 d. Krašto apsaugos ministerija gavo 107 motošaulių divizijos (Vilnius, Šiaurės miestelis) vado pareiškimą, kuriame jis ultimatumo forma praneša, jog Rusijos kariuomenės dalinių automobiliai ir kita technika važinėja Lietuvos teritorijoje su ginkluota palyda.

Krašto apsaugos ministerija apie tai pranešė visiems savo padaliniams bei patroliams ir sustiprino Rusijos kariuomenės automobilių ir kitos technikos judėjimo kontrolę, informavo per spaudą ir televiziją visuomenę.

Atsižvelgiant į galimas pasekmes, siūlome Lietuvos Respublikos įstatymu ar Vyriausybės nutarimu uždrausti Rusijos kariuomenės automobilių ir kitos technikos judėjimą Lietuvos Respublikos teritorijoje be specialių Krašto apsaugos ministerijos išduotų leidimų, įpareigojant tai kontroliuoti Krašto apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijas, bei notoje pareikšti protestą Rusijos Federacijos Vyriausybei.

Priedas: 1 lapas.

L. e. krašto apsaugos ministro pareigas

E. Nazelskis

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 654.- L. 242.

140. Vilniaus garnizono viršininko V. Frolovo raštas Krašto apsaugos ministerijai dėl karių, vykstančių kariniu transportu, apginklavimo. 1992 m. liepos 15 d.

Versta iš rusų kalbos

Gynybos ministerija
KARINIS DALINYS
- 22238 -
1992 m. 07 15
Nr. 1108
232018, Vilnius Liet. TSR

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS
MINISTRUI
VILNIUS

Pranešu, kad ryšium su Rusijos Federacijos Ginkluotųjų Pajėgų karių žūtimi Armėnijoje ir karinių automobilių užpuolimu Estijoje, Šiaurės vakarų kariuomenės grupės

štabo viršininko potvarkiu kariai, vykstantys automobiliais ir kita technika, nuo šių metų liepos mėn. 15 d. bus ginkluoti.

VILNIAUS GARNIZONO VIRŠININKAS
PULKININKAS

V. FROLOV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 694.- L. 243.

141. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl sprendimo apginkluoti vykstančius autotransportu Rusijos kariuomenės karius. 1992 m. liepos 24 d.

Versta iš rusų kalbos

**LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA**

92 / 262

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad

Pagal Šiaurės vakarų kariuomenės grupės štabo viršininko potvarkį Rusijos Federacijos kariai, vykstantys automobiliais ir kita technika Lietuvos Respublikos teritorija, nuo 1992 metų liepos mėn. 15 d. bus ginkluoti.

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija pareiškia, kad ginkluotų svietimos valstybės karių judėjimas Lietuvos teritorija pažeidžia Lietuvos Respublikos suverenumą ir įstatymus bei sukelia kliūčių Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijoms atlikti jų pareigas, be to, dėl to gali kilti konfliktinių situacijų grėsmė.

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija atkreipia Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos dėmesį į tai, kad Rusijos kariuomenės veiksmai neatitinka įsipareigojimų, Rusijos Federacijos prisiimtų pagal Helsinkio viršūnių susitikimo Deklaracijos „Pasikeitimų iššūkiai“ 15 ir 23 p., 1991 metų liepos mėn. 29 d. Sutartį tarp Lietuvos Respublikos ir RTFSR dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų, įsigaliojusią 1992 metų gegužės mėn. 4 d., ir 1992 metų sausio mėn. 31 d. Pareiškimo apie darbinį Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybinių delegacijų susitikimą.

Ministerija reikalauja, kad Rusija panaikintų pirmiau nurodytą Šiaurės vakarų kariuomenės grupės štabo viršininko potvarkį.

Ministerija, naudodamasi šia proga, dar kartą reiškia savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai.

Vilnius, 1992 metų liepos mėn. 24 d.
RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 144.

142. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nota Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijai dėl „Laikiniųjų naudojimosi Lietuvos Respublikos oro erdve taisyklių“. 1992 m. liepos 24 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

92 / 266

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijai ir turi garbės pranešti, kad

Pagal Lietuvos Respublikos valstybės sienos įstatymą, įsigaliojusį 1992 metų liepos mėn. 1 d., orlaiviai ir kiti skraidymo aparatai gali kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną specialiais oro skrydžiams nustatytais keliais tik laikantis taisyklių, nustatytų Lietuvos Respublikos valstybės sienos įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir kompetentingų Lietuvos Respublikos valstybės institucijų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 metų liepos mėn. 20 d. nutarimu patvirtintos Laikinosios naudojimosi Lietuvos Respublikos oro erdve taisyklės, pagal kurias Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija išduoda užsienio valstybių kariniams orlaiviams leidimus (licencijas) skrydžiams Lietuvos Respublikos oro erdvėje. Orlaivių, skrendančių tarptautiniais reisais pagal Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos išduotus leidimus (licencijas), atskridimas į Lietuvos Respubliką, taip pat jų išskridimas iš Lietuvos Respublikos vykdomas tik oro uostuose, kur yra muitinės postai, arba aerodromuose (nusileidimo aikštelėse), kontroliuojamuose Lietuvos Respublikos krašto apsaugos tarnybų.

Atsižvelgiant į Rusijos Federacijos priisimtus įsipareigojimus, kad esančios Lietuvos Respublikos teritorijoje Rusijos Federacijos ginkluotosios pajėgos laikysis Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija reikalauja, kad Rusijos Federacijos kariniai orlaiviai nustotų nelegaliai kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną, taip pat nelegaliai naudotis Lietuvos Respublikos oro erdve, ir viliasi, kad ateityje Rusijos Federacijos karinių orlaivių skrydžiai Lietuvos Respublikos oro erdvėje bus atliekami tik remiantis Lietuvos Respublikos valstybės sienos įstatymu ir Laikinosiomis naudojimosi Lietuvos Respublikos oro erdve taisyklėmis.

Ministerija pareiškia, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės sienos įstatymą orlaiviai ir kiti skraidymo aparatai, be leidimo kirtę Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba kitaip pažeidę Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimo taisykles, laikomi Lietuvos Respublikos valstybės sienos pažeidėjais. Asmenys, pažeidę Lietuvos Respublikos valstybės sienos įstatymą, traukiami atsakomybėn, kuri numatyta pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

Ministerija pasinaudoja šia proga dar kartą pareikšti savo didžią pagarbą Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijai.

Priedas: Laikinosios naudojimosi Lietuvos Respublikos oro erdve taisyklės.

Vilnius, 1992 metų liepos mėn. 24 d.
RUSIJOS FEDERACIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI
Maskva

URMA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 103.- L. 145-146.

143. Oro desanto kariuomenės vado E. Podkolzino prašymas leisti įvesti 1,5 tūkst. naujokų į Ruklos mokymo centrą. 1992 m. liepos 30 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS
GINKLUOTOSIOS PAJĖGOS

ORO DESANTO KARIUOMENĖS
VADAS

1992 m. liepos mėn. 30 d.
Nr. 568/3/
Maskva, K-160

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS
DEPARTAMENTO MINISTRUI
ponui A. Butkevičiui

Gerbiamas pone Ministre!

Siekdamas Jus informuoti pranešu ištrauką iš Rusijos Federacijos Gynybos Ministro armijos generolo P. S. Gračiovo Direktyvos:

... nutraukti šauktinių ir būtinios tarnybos karių siuntimą į kariuomenę ir laivyno pajėgas, dislokuotas Pabaltijo šalių teritorijoje, išskyrus asmenis, paskirtus į Oro desanto kariuomenės mokymo centrą Jonavoje“.

Labai prašau Jus teigiamai išspręsti klausimą dėl 1,5 tūkstančio žmonių naujų šauktinių siuntimo į ODK 242 mokymo centrą siekiant parengti mechanikus vairuotojus ir ryšių specialistus Oro desanto kariuomenės junginiams.

Mes esame pasirengę, pasitelkę mokymo centro darbuotojus, pagal susitarimą organizuoti tam tikro specialistų kiekio rengimą Lietuvos Ginkluotosioms Pajėgoms.

Pagarbiai,

GENEROLAS PULKININKAS

E. Podkolzin

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 694.- L. 248.

144. Rusijos gynybos ministro P. Gračiovo raštas krašto apsaugos ministrui A. Butkevičiui. 1992 m. liepos 30 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS
GYNYBOS MINISTRAS

1992 m. liepos mėn. 30 d.
Nr. 225/198

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTRUI
Ponui Audriui Butkevičiui

Gerbiamas Pone Ministre!

Vadovaudamasis Rusijos Federacijos Prezidento siekiu plėtoti ir stiprinti draugiškus santykius su Lietuvos Respublika, sutikdamas su tuo, kad greitesnis Rusijos kariuo-

menės išvedimas iš Lietuvos Respublikos teritorijos pasitarnaus stiprinant ir plėtojant mūsų valstybių geros kaimynystės santykius, ir siekdamas pagreitinti šį procesą abiem šalims priimtiniu pagrindu, priėmiau sprendimą nusiųsti pas Jus mano patarėjus tarptautinės teisės klausimais teisės mokslų daktarą /vertėjos pastaba – Lietuvoje atitinka „habilituotą daktarą“/, profesorių Genadijų Michailovičių Melkovą ir technikos mokslų kandidatą /vertėjos pastaba – Lietuvoje atitinka „daktarą“/ Aleksandrą Aleksandrovičių Jevstignejevą, įgaliotus rengti siūlymus abiem šalims naudingą ir priimtiniu sutartiniu pagrindu sprendžiant visą kompleksą klausimų, susijusių su laikinu Rusijos kariuomenės buvimu Lietuvos Respublikos teritorijoje ir su jų išvedimu per terminus, suderintus mūsų valstybių vadovų.

Siekiant praktiškai išspręsti šiuos klausimus, prašau Jūsų aptarti juos su mano patarėjais ir išsakyti savo pasiūlymus dėl:

1. Visiško Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos pagal suderintą grafiką ir atsižvelgiant į sunkią ekonominę bei socialinę padėtį Rusijos Federacijoje ir Lietuvos Respublikoje realių terminų;
2. Kariuomenės išvedimo sąlygų;
3. Rusijos kariuomenės laikino buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje sąlygų;
4. Karių ir jų šeimų narių, laikinai esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, socialinių garantijų;
5. Lietuvos Respublikos poreikių karinės technikos ir ginklų, kuriuos Lietuvos Respublika norėtų įsigyti iš Rusijos Federacijos;
6. Rusakalbių mažumos Lietuvos Respublikoje ir vietinės kilmės gyventojų lygiateisės padėties garantijų, taip pat kitais klausimais, kuriuos, Jūsų manymu, reikėtų aptarti.

Pasinaudodamas šia proga, prašau leisti pareikšti Jums savo didžią pagarbą.

P. S. Gračiov

Versta iš rusų kalbos

Rusijos Ginkluotųjų Pajėgų karininkai ir praporščikai!

Dėl būtinybės perdislokuoti kariuomenę iš Lietuvos Respublikos į Rusijos teritoriją prašome Jūsų atsakyti į šiuos klausimus:

(Pavardė, vardas, tėvavardis)

(Karinis laipsnis)

(Adresas)

Šeimos narių, iš tiesų gyvenančių ir persikeliančių kartu su Jumis, kiekis _____,

Ar Jūs paliekate butą laisvą _____ ir kokio ploto (taip pat atsižvelgiant į galimą
Taip, ne

išpirkimą, pasikeitimą, kompensaciją) _____ .

Kvadratiniais metrais

Kokioje Rusijos Federacijos srityje, mieste ar kitose NVS šalyse Jūs norėtumėte apsigyventi, taip pat ir išėjus į atsargą?

Užpildytą anketą prašome išsiųsti iki š. m. rugpjūčio mėn. 31 d. adresu:

103160 Maskva K-160
Rusijos Federacijos Gynybos ministerija
G. M. Melkovui

Rusijos Federacijos
Gynybos ministro patarėjai
A. A. Jevstegnejev
G. M. Melkov

KAA.- F. 2.- Ap. 6, byla nenumuruota

145. Baltijos laivyno vado V. Jegorovo raštas Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui A. Abišalai dėl Hidrologinės geografinės tarnybos. 1992 m. rugpjūtis

Versta iš rusų kalbos

DUKART RAUDONOSIOS VĖLIAVOS
ORDINO BALTIJOS LAIVYNO
VADAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINISTRUI PIRMININKUI
ponui A. Abišalai

1992 m. rugpjūčio /*neįskaitoma*/
Nr. 15/1/976
Kaliningradas

Vilnius

Gerbiamas Ministre Pirmininke!

Rusijos Federacijai, kaip teisių perėmėjai, tenka tarptautinė atsakomybė už laivybos saugumą buvusios Tarybų Sąjungos teritoriniuose vandenyse, taip pat ir Lietuvos Respublikos vandenyse.

Laivybos saugumas Baltijos jūroje Lietuvos Respublikos pakrančių vandenyse tebeužtikrinamas navigacinės įrangos priemonėmis (švyturiai, radijo švyturiai, navigaciniai ženklai, plūdurai, gairės), aptarnaujamomis Baltijos laivyno Hidrologinės geografinės tarnybos specialistų ir esančiomis jų žinioje.

BL /rus.: / Hidrologinė geografinė tarnyba turi pakankamą kiekį atsarginių dalių, laivų, katerių, komplektuojamosios įrangos bei patyrusių specialistų ir yra pasirengusi ateityje eksploatuoti navigacinės įrangos priemones, kad būtų užtikrintas laivybos saugumas respublikos pakrančių vandenyse.

Tam b ū t i n a s:

1. Dalinis Lietuvos Respublikos dalyvavimas finansuojant navigacinės įrangos sistemos, esančios jos teritorijoje, priežiūros išlaidas.

Dalinio dalyvavimo finansavime sąlygos ir dydis gali būti nustatyti atskiru susitarimu.
2. Švyturių technikos, specialistų, transporto ir hidrologinių geografinių laivų (katerių) judėjimo per Lietuvos Respublikos sieną, teritoriją ir akvatoriją palankaus režimo užtikrinimas.

3. Įstatyminių aktų dėl valstybinės navigacinės įrangos priemonių objektų apsaugos priėmimas Lietuvos Respublikoje.

4. Navigacinės įrangos priemonių perdavimo Lietuvos Respublikai įgyvendinimas po visiško Rusijos Federacijos Ginkluotųjų Pajėgų išvedimo ir nacionalinių kadru rengimo tarpvyriausybiniu susitarimo pagrindu.

Manau, jog mūsų pasiūlymai, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra nacionalinės tarnybos, atsakingos už laivybos saugumą Lietuvos Respublikos vandenyse, turi sukelti abipusį susidomėjimą vykstančiose darbių komisijų derybose dėl Rusijos kariuomenės ir pajėgų išvedimo iš Lietuvos teritorijos.

Prašau išnagrinėti iškeltus klausimus ir pranešti apie Jūsų siūlymus toliau sprendžiant laivybos Lietuvos Respublikos pakrančių vandenyse saugumo užtikrinimo klausimus.

BALTIJOS LAIVYNO VADAS ADMIROLAS

V. JEGOROV

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 695.- L. 26.

146. Rusijos Federacijos generalinio štabo viršininko V. Dubinino raštas dėl naujokų siuntimo į ODK Ruklos mokymo centrą. 1992 m. rugpjūčio 4 d.

Versta iš rusų kalbos

RUSIJOS FEDERACIJOS
GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ
GENERALINIS ŠTABAS
MINISTRO PIRMININKO

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAVADUOTOJUI Z. Vaišvilai
Į 92.7.20 Nr. 26/73
1992 m. rugpjūčio mėn. 4 d.
Nr. 315/2/2179

Gerbiamas pone Vaišvila!

Jūsų laiškas, adresuotas Rusijos Federacijos Gynybos ministrui, išnagrinėtas ir dėl jo pranešama, kad

Pagal 92.6.9 Generalinio štabo direktyvą Nr. 315/4/82ą nutrauktas šauktinių ir būtiniosios tarnybos karių siuntimas į Rusijos Federacijos kariuomenę, dislokuotą Pabaltijo šalių teritorijoje, išskyrus oro desanto kariuomenės ODK /rus.: Д / mokymo centrą (Jonavoje).

Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta pirmiau, prašau padėti ir palaikyti Oro desanto kariuomenės vado generolo pulkininko E. N. Podkolzino prašymą leisti siųsti 1500 žmonių naujų šauktinių į nurodytą ODK mokymo centrą.

GENERALINIO ŠTABO VIRŠININKAS
Generolas pulkininkas

V. Dubynin

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 694.- L. 247.

147. Krašto apsaugos ministro A. Butkevičiaus raštas Rusijos gynybos minist-
rui P. Gračiovui. 1992 m. rugpjūčio 5 d.

Versta iš rusų kalbos

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

1992 08 05 Nr. 02-1784

Rusijos Federacijos
Gynybos Ministrui
armijos generolui
P. S. Gračiovui

Gerbiamas Pone Ministre,

dėkoju už Jūsų dėmesį Rusijos Federacijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Res-
publikos teritorijos klausimams. Manau, kad tik kartu dirbant galima išspręsti šias pro-
blemas. Mane labai džiugina tai, kad radote galimybę atsiųsti į Lietuvą jūsų patarėjus p.
G. M. Melkovą ir p. A. A. Jevstignejevą – mūsų senus draugus nuo 1991 metų sausio
mėn. 13 d. įvykių laikų. Esu įsitikinęs, kad asmeniniai kontaktai ir geras politinės situa-
cijos Lietuvoje supratimas padės pačiu tinkamiausiu būdu išspręsti klausimus, kurie yra
aktualūs abiem šalims.

Pasinaudodamas patogia proga atsakyti į klausimus, išdėstytus 1992 m. liepos mėn.
30 d. laiške Nr. 225/198, pranešu:

Jūsų patarėjams buvo pateikti mūsų siūlymai esančios Rusijos Federacijos jurisdik-
cijoje buvusios TSRS kariuomenės išvedimo terminų ir sąlygų klausimais. Per Jūsų atsto-
vus perduoti analizuoti mūsų siūlymai, ir mes esame pasirengę tolesniam aptarimui.

Kaip tikriausiai Jums yra žinoma, Rusijos kariuomenės laikino buvimo Lietuvos
teritorijoje klausimai buvo aptarti tarpvalstybinių derybų metu. Tačiau jeigu Jūs mano-
te, kad šiuos klausimus yra tikslinga aptarti papildomai Gynybos ministerijų lygmeniu –
mes esame pasirengę.

Jūsų atstovai turėjo galimybę aptarti su mūsų ministerijos vadovybe tam tikrus
Rusijos karių socialinių garantijų klausimus.

Tuo pat metu bendromis su Jūsų patarėjais pastangomis buvo parengta anketa
karininkų ir praporščikų apklausai, kurios turinys atitinka anksčiau Lietuvos parengtą
anketą. Tikimės, kad apklausų rezultatai padės greičiau išspręsti šios karių kategorijos
socialinių reikmių klausimus.

Mes esame labai dėkingi Jums už galimybę aptarti mūsų karinės technikos ir gin-
klų poreikio klausimus.

Lietuvos Respublika yra kuriama kaip demokratinė valstybė, ir visi Lietuvos įstaty-
mai turi galią Lietuvos piliečiams, o ne atskirai lietuviams, rusams ar lenkams. Pasinaudo-
damas proga, perduodu Jums paketą Lietuvos Respublikos įstatymų, kurių demokratinė
esmė yra patvirtinta užsienio ekspertų. Kiekvienu konkrečiu atveju, kai Lietuvos vietos
valdžia nesilaikys įstatymų rusakalbės mažumos atžvilgiu, mes esame pasirengę tirti ir
spręsti klausimus griežtai laikantis galiojančių Lietuvos Respublikos įstatymų.

Suprasdamas, kad Jūs esate labai užimtas, aš kviečiu Jus ir viliuosi, kad Jūs galėsi-
te apsilankyti Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijoje atvykęs oficialaus vi-
zito, ir jo metu mes galėsime apsvarstyti tam tikrus mūsų tolesnio bendradarbiavimo

klausimus. Esu įsitikinęs, kad Jūsų vizitas taps svarbiu žingsniu plėtojant Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos draugiškus santykius.

Pagarbiai,

*Lietuvos Respublikos
Krašto apsaugos ministras*

A. Butkevičius

KAA.- F. 1.- Ap. 2.- B. 52.- L. 65-66.

148. Susisiekimo ministerijos raštas Vyriausybei dėl jūros navigacinių priemonių. 1992 m. rugsėjo 23 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA**

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

2676 Vilnius, Gedimino pr. 17. Tel. 62 14 45
Telefaksas 22 43 35. Atsisk. sąsk. 13120603
Lietuvos banko Vilniaus pramonės skyriuje

1992 09 23 Nr. 17-2173

Į 1992 09 11 Nr. 45-19779

Rusijos Baltijos karinio jūrų laivyno hidrografinė tarnyba Lietuvos Respublikos teritorijoje šiuo metu prižiūri keturis šviesinius švyturius (Nidos, Juodkrantės, Klaipėdos ir Šventosios), du radiošvyturius (Nidos ir Klaipėdos, jie išdėstyti šviesiniuose švyturiuose), vieną bują (Klaipėdos uosto prieigose) ir vieną šviesos ženklą (Danės upės žiotyse), Nidos radiošvyturius laivų plaukiojimo saugumo užtikrinimui neturi realios reikšmės, nes jis praktiškai aptarnauja tik Rusijos karinius laivus, vykdančius netoli esančiame poligone pratybas.

Specialistai, aptarnaujantieji šias navigacines priemones, daugumoje yra Lietuvos piliečiai ir iš Lietuvos niekur nevažiuoja, todėl jie ir toliau eksploatuos šią įrangą.

Rusija pasiskelbė esanti TSRS teisių perėmėja, todėl iki tol, kol nebus išspręstas sienų (jūroje) klausimas, ji negali nusiimti atsakomybės už laivybos saugumo užtikrinimą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskyrė (1992 m. gegužės 12 d. pasitarimo protokolas) atsakingomis už navigacinių priemonių priežiūrą ir eksploataciją sekančias ministerijas: Klaipėdos jūrų uosto teritorijoje – Susisiekimo ministeriją, už uosto ribų (visoje Lietuvos pakrantėje) – Krašto apsaugos ministeriją.

Ryšium su tuo, kad Rusijos armija turi būti išvesta iš Lietuvos iki 1993 m. rugpjūčio 31 d., būtina:

1. Ne vėliau šios datos tvarkingai perduoti visas navigacines priemones, kurias dabar prižiūri Baltijos karinio jūrų laivyno hidrografinė tarnyba, Krašto apsaugos ministerijai ir įpareigoti ją susitarti su Rusijos Hidrografine tarnyba dėl navigacinių sistemų aprūpinimo atsarginėmis detalėmis.

2. Vėliau perduoti šias sistemas į Susisiekimo ministerijos struktūras dėl jų tolimesnės priežiūros ir tobulinimo.

Ministras

J. Biržiškis

J. Darulis, 62 84 79

LRVKA.- F. 4.- Ap. 3.- B. 695.- L. 29.